जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७/०७८

District Disaster Preparedness and Response Plan 2077/078

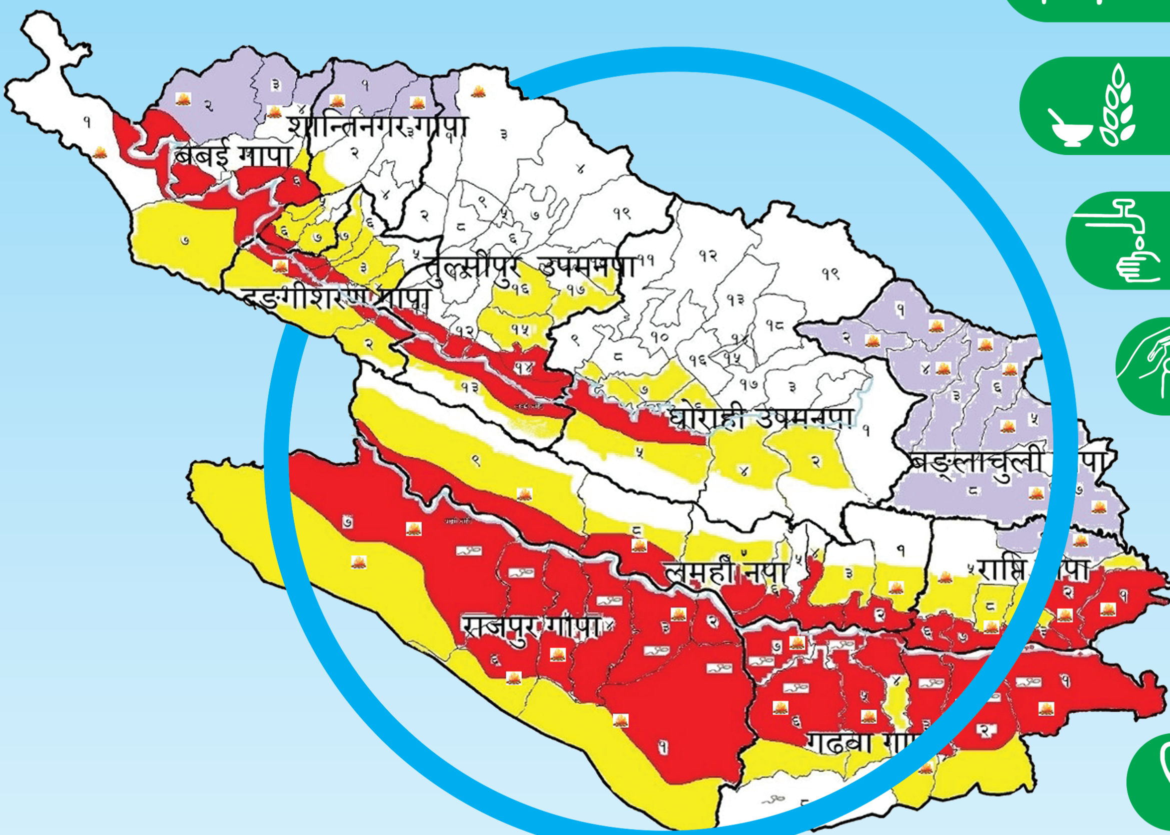

- समन्वय, खोज तथा उद्धार
- आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैह्रखाद्य सामग्री
- खाद्य तथा कृषि
- खानेपानी तथा सरसफाई
- संरक्षण
- स्वास्थ्य तथा पोषण
- आपत्कालिन शिक्षा
- पनु:स्थापना तथा पुन:निर्माण
- आपतकालिन सञ्चार

जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, दाङ

District Disaster Management Committee (DDMC), Dang

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरूसँग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरू

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७/०७८, दाङ

District Disaster Preparedness and Response Plan 2077/2078, Dang

दस्तावेज : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८, दाङ को छैठौं अध्यावधिक कार्य २०७७ असार (२०७७/०७८ का लागी)

प्रकाशक : जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, दाङ

प्रकाशन मिति : २०७७ असार

व्यवस्थापन : जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, दाङ

सर्वाधिकार : ©प्रकाशकमा

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को पुनःअद्यावधिकका लागी

प्राविधिक सहयोग : सन्तोष ढकाल, विनायक पौडेल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

आर्थिक सहयोग : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बिपद् पुर्वतयारी तथा बाढी पुर्व सूचना प्रणाली सवलीकरण (SEPEDRR) परियोजना

जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७/०७८ अद्यावधिक कार्यदल

संयोजक : श्री गञ्ज बहादुर एम.सी– स.प्र.जि.अ.जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

सदस्य : श्री मदन गौतम, उप सभापती नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ

सदस्य : श्री अमरराज शर्मा, प्रशासकीय अधिकृत/विपद् फोकल पर्सन जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

सदस्य : श्री बिश्व प्रकाश अर्याल, सूचना व्यवस्थापन अधिकृत, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मार्फत **DEOC** दाङ

सदस्य : श्री श्याम थापा क्षेत्री, सेनानी रिपुमर्दन गण

बिपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार

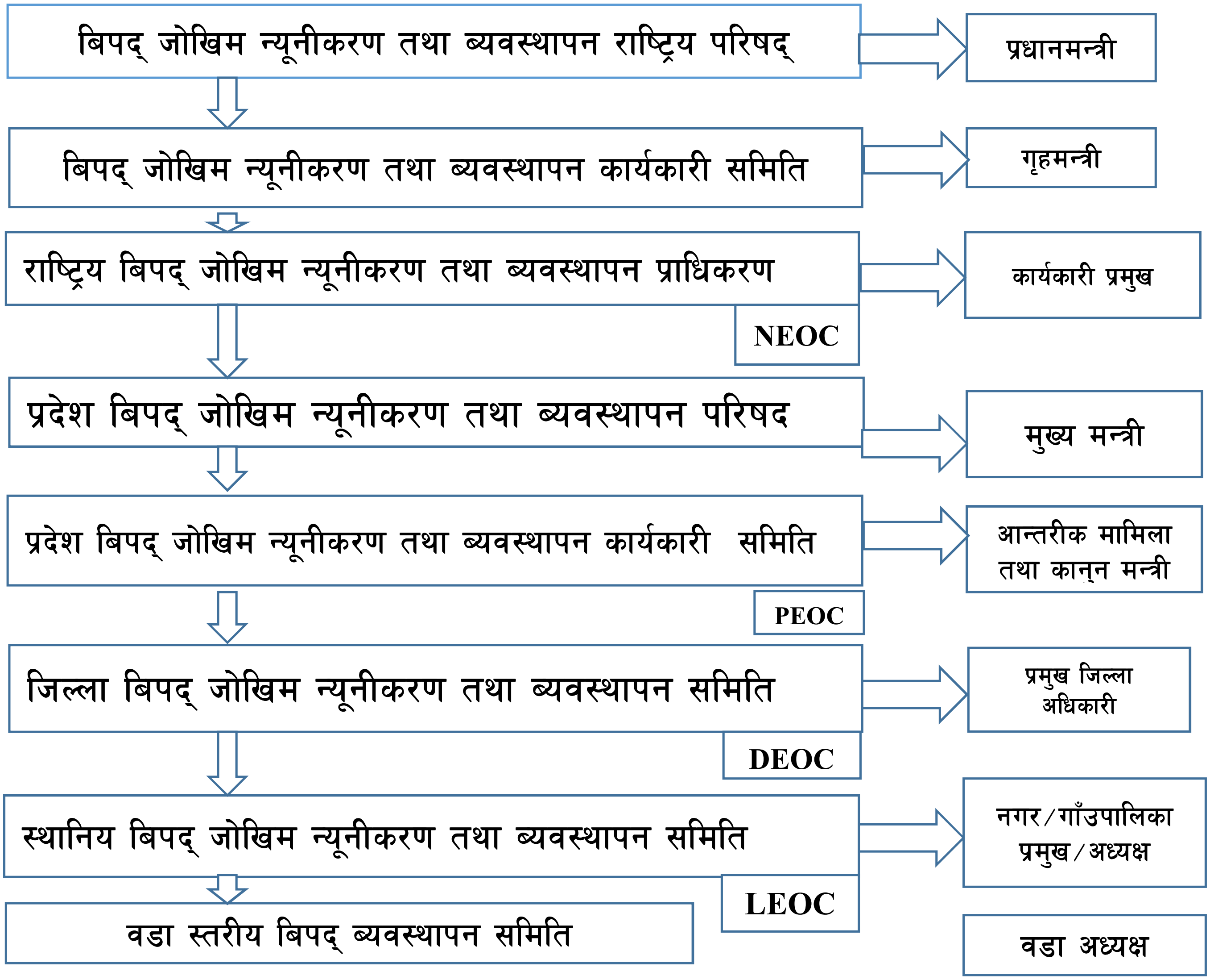

जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको गठन प्रकृया :

प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	सदस्य
जिल्ला भित्रका स्थानिय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
स्वास्थ्य सम्वन्धि बिषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	सदस्य
जिल्ला स्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्वन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु	सदस्य
राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिकरु	सदस्य
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
गैरसरकारी संस्था महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
उधोग बाणिज्य महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिब

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
घोराही, दाङ

कार्यालय : ०८२-५६०१३३
☎ : ०८२-५६००२८
फ्याक्स : ०८२-५६०४६६
आवास : ०८२-५६००२९

मितिः २०७७ असार ०२ गते

मन्तब्य

विश्वमा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणले महामारीको रुप लिए पश्चात नेपालमा पनि संक्रमण फैलिन सक्ने अवस्थालाई मध्यनजर राख्दै यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नेपालले पनि मिति २०७७ चैत्र ११ गते देखि लगाएको बन्दाबन्दी यस जिल्लामा लागु भएकोमा भारतबाट आउने नागरिकको चाप दिन प्रति दिन बढेको कारण दाङ जिल्लामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण बृद्धि हुने क्रम जारी नै छ। जसका कारण जनमानसमा फैलिएको त्रासलाई कमी गर्दै क्वारेन्टिन र आईसोलेसन व्यवस्थापन चुनौतीका रुपमा रहेको र अर्कोतिर यस बर्षको मनसुनको पूर्वतयारी र प्रतिकार्यलाई पनि सहजिकरण एवम् व्यवस्थापन गर्नु सबै सरोकारवालाहरुको साझा चुनौतीको रुपमा रहेको छ।

दाङ जिल्ला बाढी, आगलागी, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, चट्याङ जस्ता विपद्हरुका दृष्टिकोणबाट अति नै जोखिममा छ भने बाढी प्रमुख प्रकोपको रुपमा रहेको छ। जसबाट बर्षेनी ठुलो धनजनको क्षती हुनुका साथै भौतिक पूर्वाधारलाई असर पुऱ्याउँदै आएको छ। विपद्को कारण हुने मानवीय तथा भौतिक क्षतिको मात्रालाई कम गर्न जिल्लास्तरमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन हुन जरुरी। प्राकृतिक विपद्सँग लड्नु भन्दा पनि सावधानी अपनाउनु बुद्धिमानी हुने विष्यलाई मध्यनजर राख्दै दाङ जिल्लाको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७" अद्यावधिक गरी बिगतमा झै यस वर्ष पनि कार्यान्वयन गर्ने प्रयास गरिएको छ। जसबाट विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को (छैठौ संसोधन २०७७) प्रकाशनमा ल्याइएको छ। यस कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको नेतृत्व र जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Agency-DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दाङ जिल्ला शाखाको प्राविधिक सहयोगमा अध्यावधिक भएको यस योजनालाई मुर्तरुप दिनका लागी जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रमा रहि कार्य गर्ने सुचना व्यवस्थापन अधिकृत विश्वप्रकाश अर्याल, विभिन्न विषयगत कार्यालयहरु, जिल्ला समन्वय समिति, राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, स्थानीय तहका प्रमुखहरु, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु, पत्रकार महासंघ, दाङ जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ, चेम्बर अफ कमर्श जिल्लामा क्रियाशील संघसस्थाहरु, बिभिन्न सञ्चार माध्यम लगायत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरु लगायत मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण निकायहरुमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। अन्त्यमा, यस योजना अनुसार स्थानीय तहहरुले समेत स्थानीय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएमा जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्नुका साथै विपद्का घट्नाबाट हुनसक्ने जनधनको क्षतिलाई कम गर्न समेत मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरेको छु। यस कार्ययोजनामा जिम्मेवारी तोकिएका सम्पूर्ण निकाय तथा पदाधिकारीहरुबाट आफुलाई तोकिएको जिम्मेवारी प्रभावकारी रुपमा निर्वाह हुने विश्वास ब्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

गोविन्द प्रसाद रिजाल
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं अध्यक्ष जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
दाङ जिल्ला शाखा

तुलसीपुर उ.म.न.पा.-६ त्रिशिद्धेश्वरी टोल, दाङ
फोन.: ०८२-५२००२२
०८२-५२२९९७
फ्याक्स: ०८२-५२२९९७
इमेल: nrcs.dang@gmail.com

पत्र संख्या:

भनाई

विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको प्रारम्भिक जिम्मेवारी देखी हाल सम्म निरन्तर तथा नियमित रुपमा प्राविधिक सहजकर्ताका रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ्ग जिल्ला शाखा रहनसक्नु र रहन पाउनु आफैमा एक गर्व हो । यसका लागी जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति दाङ प्रति नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तर्फबाट आभार व्यक्त गर्दछु । बिशेष गरी देशको नया संघिय संरचना पछी विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा निर्मित ऐनले रेडक्रसको भुमिकालाइ केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीयतह सम्म जुन स्थान दिएको छ र नेपाल सरकारको सहयोगी हो भन्ने यथार्थलाइ पुष्टि गरेको छ ।
आगामी दिनमा विपद् व्यवस्थापनका अनुभवलाइ नेपाल सरकारको सहयोगीका रुपमा दाङ जिल्लामा आफनो श्रोत साधन र प्राविधिक क्षमतालाइ अधिकतम प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । विपद जोखीम न्युनीकरण तथा प्रतिकार्य कार्यका अनुभवहरुलाई दाङ रेडक्रसले जनसमुदायमा विपद् को जोखीमलाइ न्युनीकरण गर्दै जाने अभियानमा जुन भुमीका पुरा गरेको छ अझ यसलाइ बढी प्रभावकारी बनाउदै सम्भावित जोखिमलाइ न्युन गर्न समुदायलाइ सुसुचित गर्न जनधनको क्षतीलाइ घटाउन जिल्ला स्थित जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र र स्थानीय तहमा रहेका स्थानीय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र मार्फत रेडक्रस दाङ जिल्ला शाखाले खेलेको भुमिका सवै सामु स्पष्ट छ । विश्वमा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणले महामारीको रुप लिए पश्चात नेपालमा पनि संक्रमण फैलिन सक्ने अवस्थालाई मध्य नजर राख्दै यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नेपालले पनि मिति २०७७ चैत्र ११ गते देखि लगाएको बन्दाबन्दी यस जिल्लामा लागु भएकोमा भारतबाट आउने नागरिकको चाप दिन प्रति दिन बढेको कारण यस जिल्लामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण वृद्धि हुने क्रम जारी नै छ । जसका कारण जनमानसमा फैलिएको त्रासलाई कमी गर्दै क्वारेन्टिन र आईसोलेसन व्यवस्थापन चुनौतीका रुपमा रहेको र अर्को तिर यस वर्षको मनसुनको पूर्वतयारी र प्रतिकार्यलाई पनि सहजिकरण एवम व्यवस्थापन गर्नु सबै सरोकारवालाहरुको साझा चुनौतीको रुपमा रहेको छ ।
दाङ्ग जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७७ साल असार ३ गतेको बैठकको निर्णय अनुसार २०७७/०७८ का लागी विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Agency-DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखालाई जिम्बेवारी दिएकोमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाइ धन्यबाद दिन चाहन्छु र प्रतिकार्य योजना निर्माणमा सहयोग गर्नुहुने विषयगत शाखा, सरकारी तथा गैर सरकारी सघं सस्थाहरु, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रसका उपशाखाहरु साथै सबै निकाय प्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

नारायण आचार्य
सभापती
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ्ग जिल्ला शाखा

शब्द संक्षेप :

जि.वि.ब्य.स	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति
DDMC	District Disaster Management Committee
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
उमनपा	उपमहानगरपालिका
नपा	नगरपालिका
जिसअ	जिल्ला समन्वय अधिकारी
उमनपा/नपा/गापा	उपमहानगरपालीका/नगरपालिका/गाउँपालिका
साबिक गाविस	साविक गाउँ विकास समिति
जि.पु.का.	जिल्ला पूर्वाधार विकास कार्यालय
जि.शि.स.अ.	जिल्ला शिक्षा समन्वय अधिकारी
जि.शि.स.इ.	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ
स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
जिपसेका	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रउ	प्रहरी उपरीक्षक
सप्रउ	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनाउ	प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	प्रहरी निरीक्षक
मबासशा	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा
सप्रब	शसस्त्र प्रहरी बल
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.भु.सं का.	जिल्ला भु संरक्षण कार्यालय
ज.उ.प्र.नि.वि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण बिभाग
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
DLSA	District Lead Support Agency
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
PEOC	Provincial Emergency Operational Center
UNFPA	United Nation Population Fund (United Nations Fund for Population Activities)
UNICEF	United Nations International Children’s Emergency Fund
SCI	Save the Children International
DDRC	District Disaster Relief Committee
FNJDang	Federation of National Journalist Dang Branch
D-WASH CC	District Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
L-WASH CC	Local level Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
DHO	District Health Office
NRCS	Nepal Red Cross Society
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Initial Rapid Assessment
CSDA	Cluster Specific Details Assessment
PDNA	Post Disaster Need Assessment

विषय सूची

१. जिल्लाको पृष्ठभूमि	**१–७**
२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	**८**
३. विपद् पूर्वतयारी योजना र बिपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरू	**८–३३**
३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूची	९-१०
३.२. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	११
३.३. विभिन्न बैठकका निर्णयहरु	११-१२
३.४. विपद् जोखिम विश्लेषण	१२-२५
३.५. जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आँकलन	२६-३०
३.६. आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान	३०-३३
४. विपद्को प्रकृतिमा आधारित बिषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना	**३३–६३**
४.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय	३३-३४
४.२. विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूची	३४-३५
४.२.१ बिषय क्षेत्र : खोज तथा उद्धार, समन्वय	३५-३९
४.२.२ बिषय क्षेत्र : खाद्य तथा कृषि	३९-४२
४.२.३ बिषय क्षेत्र : आपत्कालीन आश्रय तथा गैह्रखाद्य सामाग्री	४२-४५
४.२.४ बिषय क्षेत्र : आपत्कालीन संरक्षण	४५-४९
४.२.५ बिषय क्षेत्र : आपत्कालीन शिक्षा	४९-५२
४.२.६ बिषय क्षेत्र : खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	५२-५४
४.२.७ बिषय क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण	५५-५८
४.२.८ बिषय क्षेत्र : पुनःस्थापना, पूर्नःनिर्माण	५९-६१
४.२.९ विषय क्षेत्र : आपतकालिन सञ्चार	६१-६३
विपद् सम्वन्धि परिस्थिति सो सम्वन्धि प्रतिकार्य योजना	
बिषयगत नेतृत्व र सह-नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय तथा सदस्यहरुको पहिचान(पूर्वतयारीका लागी श्रोत साधनको आँकलन), आपतकालीन परिस्थितिको पूर्वतयारीका लागी बिषयगत गतिबिधिहरु (पूर्वतयारी गतिबिधिहरु)	
बिपदको प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्यका लागी बिषयगत कार्य योजना (बिपद्को समयमा कार्यान्वयन गर्ने)	
५. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका	६३
६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन	६३
७. अनुसूचीहरु	६४-९१
८. सन्दर्भ सामग्रीहरु	९२
९. जिल्लाको बिपद् जोखिम नक्शांकन	
१०. बाढी पूर्वसुचना प्रणाली सञ्जाल	

दाङ जिल्लाको बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७/०७८
(District Disaster preparedness and Response Plan2020/2021)

१.परिचय (Introduction)
१.१ पृष्ठभूमि (Background)

नेपाल विपद्को दृष्टिले अति जोखिमपूर्ण देशहरुमध्ये एक हो । विश्वका १ सय ९८ मुलुकमध्ये नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढिको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वमा चौथो तथा एशियामा छैठौ जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ। प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ। नेपालमा विशेषगरी नियमित रुपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढि परिवारहरु प्रभावित हुने गरेका छन् । नेपालमा प्रतिबर्ष बिभिन्न विपद्हरुबाट सरदर औषतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरुको मृत्यु हुने गर्दछ । जसमध्ये बार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, जग्गाजमिन, वन क्षेत्र र बालीनाली, धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विपद्को कारण नेपालले हरेक बर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ। त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपद्ले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ। कमजोर भु-बनोट, जटिल भुगर्भीय संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ। विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ। २०७२ बैशाख १२ र २९ गते आएका भुकम्प यसैका उदाहरण हुन् । अझैपनि यस्तै प्रकृतिका भुकम्पहरु आउने अनुमान गरिदै छ । यस्तै हरेक बर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरुमा आउने बाढीहरु पनि विपद्का उदाहरणहरु हुन् ।

विपद् व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा मानव अधिकारका रुपमा अघि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोश्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणापत्रलाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजनाको (Hyogo Framework Plan of Action) नामले चिनिन्छ। त्यस अवसरमा नेपालले विपद् न्यूनीकरण एवं समन्वय परिषदको गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अध्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रबिधि र अनुभवहरुलाई अनुशरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोषको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरुमा आफ्नो प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ। साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरूलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्ने समेत उल्लेख गरिएको छ। साथै नेपालले तय गरेको अवधारणाहरु सन् २००५ मा १६८ राष्ट्रहरुले तयार गरेको Hyogo Framework तथा सन् २०१५ मार्च १८ मा जापानको सेन्डाईमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व सम्मेलनले तय गरेको The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 बाट निर्दिष्ट छन् ।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसंग मात्र सीमित छैन। आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक लगायतका हरेक बिषयहरुसँग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ।

यस्तै संवेदनशील सवालहरुलाई हृदयर्मि गरी विपद् व्यवस्थापनका गतिबिधिहरुलाई विकासका हरेक पक्षसंग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणाभित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ। यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवं दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिबिधिहरुलाई बिभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु र सरोकारवाला निकायहरुबीचको साझेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिबद्धता र ऐक्यबद्धताका साथ योजना तर्जुमादेखि कार्यान्वयनसम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो ।

यिनै कुराहरुलाई मनन गरी खतरा तथा संङकटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरु, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यलाई बलियो

बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउने प्रयासस्वरुप जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य यो जना प्रकाशन गर्नु प्रमुख लक्ष्य हो । यस जिल्लामा बिपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई सहजीकरण गर्नको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाले जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Asgency-DLSA) को भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ भने यस वर्ष २०७७/०७८ को विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाद्वारा संचालित विपद पूर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली सवलीकरण परियोजनाले सहयोग गरेको छ

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भू-बनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विषमता तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या बृद्धि, गरिबी, अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिई गरिने विकास निर्माणका कार्यहरूले गर्दा नेपाल बिभिन्न प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक प्रकोपहरू बाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति, मात्रा र प्रबृत्ति फरक हुँदै गएको छ । जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरु थपिदै गएका छन् ।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी बिभिन्न प्रकोपका घटनाहरू हुने गर्दछन् । जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुबान, भूकम्प, चट्यांग, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरु नियमित रुपमा घट्ने गरेका छन् । यसको परिणामस्वरूप ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.सं. २०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरूले विपद्का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् भने करिब तीस लाख मानिसहरू प्रभावित भएका छन् । यसैगरी, विगत ५ वर्षको (२०७०- २०७५) तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा बर्षेनी करीव १०,००० सडक दुर्घटना हुने गरेका छन् । जसका कारण बर्षेनी करीब १,९०० ब्यक्तिले ज्यान गुमाएका छन् भने करीब १३,००० ब्यक्तिहरु घाईते हुन्छन् ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।

प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुर्‍याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

१.२. दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Dang District)

१.२.१ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना तथा राजनीतिक र प्रशासनिक विभाजन

दाङ जिल्ला नेपाल राज्यको पाँच नम्वर प्रदेशमा अवस्थित छ । यस जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम घोराही हो । नेपाल सरकारको स्थानीय पुनः संरचना नीति अनुरूप यस जिल्लामा हाल १० वटा स्थानीय तह रहेका छन्, जसमा २ वटा उपमहानगरपालिका, १ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका रहेका छन् । यस जिल्लाका पहाडी भूभाग अन्तर्गत चुरे पर्वतीय क्षेत्रमा केही स्थानीय तहका वार्डहरू रहेका छन् भने अधिकांश क्षेत्र समथर भुभागमा अवस्थित रहेको छ । विश्व मानचित्रमा २७°३६’ देखि २८°२९’ अक्षांश र ८२°२’ देखि ८२°५’ देशान्तरको बीचमा रहेको छ ।

यस जिल्लाको सरदर लम्बाई पूर्व पश्चिम ९० कि.मी. र उत्तर-दक्षिणको चौडाई करिब ७२ कि.मी. रहेको छ । यस जिल्लाको उत्तरमा सल्यान, रोल्पा र प्यूठान जिल्ला, दक्षिणमा भारत, पूर्वमा कपिलवस्तु र अर्घाखाँची जिल्ला साथै पश्चिममा सुर्खेत र बाँके जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लालाई राजनीतिक, प्रशासनिक तथा विकासको दृष्किोणबाट १० वटा स्थानीय तहमा विभाजन गरिएको छ ।

१.२.२. भू-क्षेत्र र जमिनको बर्गीकरण

यो जिल्ला समुद्री सतहबाट २१३ मिटरदेखि २०५८ मिटर उचाईसम्मको भू-भागमा रहेको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,९५,५०० हेक्टर अर्थात २,९५५ वर्ग किलोमिटर छ । कुल भू-क्षेत्रमध्ये चरिचरन १२,९५० हेक्टर, अनुत्पादित २०,४४५ हेक्टर, कृषि ६९९५० हेक्टर र वन १,९२,९५५ हेक्टर रहेको छ । समुन्द्री सतहबाट २१३ मिटर देखि २०५८ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ ।

१.२.३.दाङ जिल्लाका प्रमुख नदी प्रणाली तथा सहायक नदीनालाहरू

क्र.स.	नदी/ खोला	उद्गम स्थल	सहायक खोलाहरू
१	राप्ती नदी	ऐरावती	रनसिह, बनघुस्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेवा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरूङ, माररी, रसरी, कालिपुरूवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करङा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथ्री/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलै, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोला
२	बबई नदी	रामपुर	बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे, सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै
३	भारततर्फ बग्ने खोला	कोईलाबास, बेला, राजपुर	कोईलाबास, गुरूङ, पटौली, खंग्रा, डगमारा, सुनपथ्री, भैसाही र भौवा

दाङ जिल्ला भएर बग्ने राप्ती नदीमा आउने बाढीका कारण हरेक बर्ष जसो देउखुरी क्षेत्रका राजपुर, गढवा र राप्ती गाँउपालिका (लालमटिया, सिसहनियाँ, सतबरिया, गोबरडिहा, गंगापरस्पुर, गढवा, बेला र राजपुर) तथा हालको लमही नपाका धेरै स्थानमा नदीकटान तथा मानवीय क्षतिसमेत हुँदै आएको छ भने २०७१ र २०७४ सालको बाढीको आकडाँलाई हेर्दा अहिलेको समयमा राप्ती नदीको बगासोतीमा रहेको जलसतह मापन केन्द्र (Guaje Station) लाई टेलिमेट्रि सिस्टममा स्तरोन्नती गरे पश्चात साथै पाखापानी, गढवामा रहेको वर्षामापन केन्द्रलाई पनि स्तरोन्नती गरेपश्चात मनसुन सुरु भए लगतै समुदायस्तरमा जलसतह मापन केन्द्र बाट पुग्ने सुचनाका आधार मा समुदायका व्यक्तिहरुले समयमै आफ्ना अत्यावश्य सामाग्रीका साथै समुदायका सबै व्यक्तिहरुलाई सुचना संप्रेषण गरी मानवीय क्षति र भौतिक क्षतीलाई कम गर्न सफल भएका छन् ।

१.२.४. माटोको बनावट र उर्वराशक्ति र संभावित भू-क्षयको क्षेत्र

दाङ जिल्लाको कुल क्षेत्रफलमध्ये ६९ हजार ९ सय ५० हेक्टर अर्थात २३.७ प्रतिशत जमिन खेतियोग्य रहेको छ । जसमध्ये हाल ५७,८२७ हेक्टर भूमिमा मात्र सिंचाई सुबिधा पुगेको र बाँकी कृषि भूमिले आकासे बर्षामा नै निर्भर रहनुपर्ने अवस्था छ । राप्ती नदीहरूका साथै चुरे पहाडबाट उत्तर र दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूले वर्षेनी यस जिल्लाको धेरै उव्जाउ भूमि कटान गरिरहेका छन् । साथै केही स्थानहरूमा वालुवाकरण हुँदै मरूभूमिकरण हुने र भू-स्खलन हुने कारणले पनि यस जिल्लाको माटोको बनावटमा दिन प्रतिदिन परिवर्तन आई उर्वरभूमि घट्दै गएको छ ।

यस जिल्लाको उत्तरतर्फको भू-भाग भावर र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएको कारणले भिरालो किसिमको छ । भिरालो भएको कारणले वर्षातमा खहरे खोलाले एकतिर यस क्षेत्रको माटोलाई बगाएर लैजान्छन् भने अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको बालुवा, गेग्ग्रानहरू समथर क्षेत्रको भूमिमा ल्याई थुपारी दिने गर्दछन् । जसले गर्दा उव्जाउ भूमिहरू दिन प्रतिदिन मरूभूमिमा परिणत हुँदै गएका छन् ।

राप्ती नदी तथा चुरे पहाडबाट उत्तर दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूबाट बाढीको प्रकोप पर्ने गरेको छ । बाढीको मारमा देउखुरी क्षेत्रका लमही नगरपालिका, राजपुर, गढवा र राप्ती गाउँपालिका समुदायमा हरेक वर्ष भू-क्षय, कटान तथा बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् । २०७१ साउनको अन्तिम साता बबई नदी र यस प्रणाली अन्तर्गतका नदीहरूमा आएको बाढी बवई तटीय क्षेत्रका समुदायमा भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा २०७३ श्रावण १० र ११ गते आएको राप्ती नदीको बाढीले देउखुरी क्षेत्रमा अवस्थित साबिकका गाबिसहरू डुवानमा पारेको र १ जनाको मृत्यु भएको थियो । २०७४ श्रावण २८, २९ र ३० गते आएको बाढीले बवई तटीय क्षेत्र र यस अन्तर्गतका सहायक नदीको तटीय क्षेत्रमा रहेका समुदाय नराम्ररी प्रभावित भएका थिए भने ३५९ घर पूर्ण क्षति, २८२ घर आंशिक क्षति ७ जनाको मृत्यु, २ जना घाईते र १ जना बेपत्ता रहेको थियो । प्रत्येक वर्ष देउखुरी क्षेत्रका बस्तीहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने साविक धर्ना, त्रिपुर नपाको बबई क्षेत्र, डुरूवा, फुलबारी, गोल्टाकुरी, तुलसीपुर नपाको बबई तटीय क्षेत्र श्रीगाउँ, धनौरी, पञ्चकुले र पुरन्धारा लगायतका समुदायहरू बवई नदी र सोसँग मिसिन आउने सहायक खोलाहरू कारण बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

१.२.५. हावापानी, जलवायु बनस्पति तथा बन्यजन्तु

दाङ जिल्लाको जलवायु समशितोष्ण मनसुनी किसिमको भएकोले गर्मीयाममा दिउँसो मरूभूमिबाट बहने लू (रांके) चलेर यहाँको अधिकांश क्षेत्रका जनजीवनलाई निकै असहज तुल्याउँछ भने जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रको चुरे पहाडको केही भागमा मात्र गर्मी कम हुन्छ । हिउँदमा पनि यस जिल्लामा राम्रोसँग घाम नलाग्ने र शीतलहर चल्ने कारण अति जाडो हुने भएकोले यहाँको बसोबास प्रायः वर्षैभरी कष्टदायक हुन्छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४०.० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने गर्दछ भने जाडो याममा न्यूनतम ० डिग्री सेल्सियससम्म झर्ने गरेको पाइन्छ । सापेक्षिक आद्रता २७ प्रतिशतदेखि ९४ प्रतिशतसम्म र औषत वर्षा बार्षिक १७ मिलिमिटरसम्म हुने गरेको छ । यस दाङ जिल्लामा पाईने वनस्पतिमा साल, साज, बाँझ, सिसौ, खयर, घनेरो, सिमल र सल्लो तथा वन्यजन्तुमा चितुवा, स्याल, हरिण, ब्वाँसो, खरायो चराहरू, मयुर, कालीज, लुइँचे आदि रहेका छन् ।

श्रोतःजल तथा मौषम विज्ञान विभाग

१.२.६. जनसंख्याको आकार, बृद्धिदर, घनत्व तथा देश बाहिर रहेको जनसंख्या

२०५८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ४ लाख ६२ हजार ३ सय ८० जना रहेको थियो भने २०६८ सालमा यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ५ लाख ५२ हजार ५ सय ८३ पुगेको छ । यी दुई जनगणना वर्षको वृद्धिदरलाई आधार मान्दा २०७२ असारमा यस जिल्लाको जनसंख्या ५ लाख ९२ हजार पुगेको छ । यस जिल्लाको जनघनत्व २०६८ को जनसंख्याको आधारमा जनघनत्व प्रतिबर्ग किमी १ सय ८७ जना रहेको छ भने यस जिल्लाका ४३ हजार १ सय ६० युवा जनसंख्या जनगणनाको अवधीमा देश बाहिर रहेको अवस्था छ । हालै थपिएका दुई नगरपालिकाका कारण दाङ जिल्लाको शहरी जनसंख्या ४० प्रतिशतको हाराहारीमा पुगेको छ ।

उल्लेखित विषयवस्तुहरूबाट जनसंख्या सम्बन्धी केही अवस्थाको आँकलन भए पनि बिपद्को अवस्था थाहा पाउनका लागि यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई बिपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा राखिएको छ ।

१.२.६.१ नयाँ संरचना अनुसारका उमनपा, नपा, गाउँपालिकाको जनसंख्या विवरण

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (बर्ग किमि)	कैफियत
		घरधुरी संख्या	पुरूष	महिला	जम्मा		
१	तुलसीपुर उमनपा	३१२६२	६७८०४	७५०६५	१४२८६९	३७१.९	
२	घोराही उमनपा	३५४५२	७४६५३	८३९७५	१५८६२८	५०४.७	
३	लमही नगरपालिका	९४३८	२३१४०	२४८७२	४८०१२	३१५.४	
४	राजपुर गाउँपालिका	४४७६	१२२७५	१२७८६	२५०६१	५५६.८	
५	गढवा गाउँपालिका	७२७१	१८५६०	२०१०३	३८६६३	३४५.६	
६	राप्ती गाउँपालिका	८०५८	१९६४१	२१३०८	४०९४९	१५५.४२	
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	४७३०	१०८७९	१३३६६	२४२४५	२३६.७८	
८	बवई गाउँपालिका	५९४५	१२५२९	१४९४०	२७४६९	२४९.१	
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	५३२८	११५९५	१३६०८	२५२०३	११२.३	
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	४४५५	९९८३	११५०१	२१४८४	१०७	
	जम्मा	११६४१५	२६१०५९	२९१५२४	५५२५८३	२९५५	

श्रोतः दाङ जिल्लाको गाँउपालिका/नगरपालिका प्रोफाईल, २०७४

१.२.६.२. **बितगका २ जनगणनालाई आधार मानी तयार गरिएका केही आँकडाहरू :**

सि.नं.	विवरण	२०५८ को अवस्था	२०६८ को अवस्था
१.	महिलाको जनसंख्या	२,३३,४२२	२९१५२४
२.	पुरूषको जनसंख्या	२,२८,९५८	२६१०५९
३.	जम्मा जनसंख्या	४,६२,३८०	५५२५८३
४.	लैंगिक अनुपात	९८.०९	८९.५४
५.	परिवार संख्या	८२,४९५	११६४१५
६.	औषत परिवार संख्या	५.६०	४.७५
७	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	२.६६	१. ७८ प्रतिशत
८.	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	२६	३९ बर्ष
९.	जनघनत्व	१५६	१८७ प्रति बर्ग कि.मी.
१०.	शहरी जनसंख्या	१६.६५	४०.५३ प्रतिशत
११.	ग्रामीण जनसंख्या	८३.३५	५९.४७ प्रतिशत
१२	०-४ अर्थात ५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	६७६०३	५३४७४ अर्थात ९.६८ प्रतिशत
१३	०-१४ (१५ बर्ष मुनीको जनसंख्या)	१९३३६८(४१.८२)	१९९४१२ अर्थात ३६.०९ प्रतिशत
१४	१५-५९ उमेरको जनसंख्या	२४८१२९ (५३.६६)	३१६१७३ अर्थात ५७.२२ प्रतिशत
१५.	६० वर्ष वा माथिको जनसंख्या	२०८८३ (४.५२)	३६९९८ अर्थात ६.७० प्रतिशत
१६	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	१६,२२४	४३११६०
१७	अपाङ्गको जनसंख्या	२,४५६	१२८८१ अर्थात २.३३ प्रतिशत

श्रोतः- राष्ट्रिय जनगणना, २०५८ तथा २०६८ को नतिजा

१.२.७ जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, घोराही १ (१०० शैया) । राप्ती अञ्चल अस्पताल, तुलसीपुर १ (५० सैया), लमही अस्पताल १५ शैया, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र २ वटा, स्वास्थ्य चौकी ३६ वटा, राप्ती आँखा अस्पताल तुलसीपुरमा १ र लमहीमा १ गरी २ वटा, आयुर्वेदिक चिकित्सालय १, आयुर्वेद अञ्चल अस्पताल १ र आयुर्वेद औषधालय २ वटा तथा निजि अस्पताल ११ वटा रहेका छन् ।

जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको अवस्था हेर्दा राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा २२, राप्ती अञ्चल अस्पतालमा ७, जिल्ला जनस्वास्थ्य अन्तर्गत ३, आयुर्वेद चिकित्सालय तथा अञ्चल अस्पतालमा ३, राप्ती आँखा अस्पतालमा १, परिवार नियोजन संघमा १, गरी ३७ डाक्टर उपलव्ध छन् । यसलाई प्रक्षेपित जनसंख्या ५८७९२४ लाई भाग लगाउँदा प्रति चिकित्सिकले १५ हजार ९ सय जना व्यक्तिलाई सेवा दिनुपर्ने अवस्था छ । यद्यपी यो समानुपातिक छैन बढी शहर केन्द्रित छ । जिल्लाको परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर ५४ प्रतिशतभन्दा माथि रहेको छ । ५२ प्रतिशत प्रसुति दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट हुने गरेको छ ।

१.२.८. जिल्लाको सडक सञ्जालको अवस्था :

जिल्लाको २ उमनपा, १ नपा र ७ वटा गाउँपालिकहरू सडक सञ्जालले छोएका छन् । सडक डिभिजन कार्यालयका अनुसार दाङ जिल्लाको सडक डिभिजन अन्तर्गतको ७ सय ९२ किमीमध्ये २५१ कि.मी. सडक पिच भएको छ । यस्तै ३ सय ५५ किमी ग्राभेल र १ सय ८६ किमी सडक कच्ची रहेको छ । यस बाहेक जिल्ला अन्तर्गतका केही सडक पनि पिच भएका छन् । जिल्ला सडकको क्षेत्रसमेतलाई जोड्दा र स्थानीयस्तरका सडकहरूसमेत जोड्दा यो क्षेत्रफल धेरै रहेको छ । यस जिल्लामा मध्यपश्चिम सडक डिभिजन अन्तर्गत २० वटा सडक रहेका छन् । जिल्ला प्राविधिक कार्यालयले जिल्लाका ९ वटा सडकलाई राष्ट्रिय तथा फिडर सडक भनि छुट्टाएको छ भने जिल्लाका २४ वटा सडकलाई ए, २२ वटा सडकलाई बी र स्थानीय तहका २४ सडक भनी वर्गिकरण गरेको छ ।

यातायातः जिल्लाका प्रमुख स्थानहरुसम्मको दुरी

क्र.स.	स्थानीयतहको नाम	जिल्ला सदरमुकामबाट दुरी (कि.मी.)	सार्वजनिक तथा यातायातका साधनहरु
१	तुलसीपुर उपमाहनगरपालिका	२५ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
२	घोराहि उपमाहनगरपालिका	१ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
३	बबई गाउपालिका	५० की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
४	शान्तिनगर गाउपालिका	३३ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
५	दगिशरण गाउपालिका	३७ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
६	बँगलाचुलि गाउपालिका	२० की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
७	लमहि नगरपालिका	२३ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
८	गढावा गाउपालिका	३५ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
९	राजपुर गाउपालिका	४८ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर
१०	राप्ति गाउपालिका	४० की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्र्याक्टर

१.२.९. खानेपानी तथा सरसफाइः

यस दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्याको ७७.५० प्रतिशत जनसंख्या अर्थात शुद्ध खानेपानी सुबिधा पाएको जनसंख्या ४ लाख २८ हजार २ सय जना रहेका छन् । सरसफाई सुबिधा भने जिल्लाका सबै घरधुरीमा पुगेको छ ।

१.२.१० विद्युतीकरण तथा सञ्चारको अवस्था :

यस जिल्लाको सबै स्थानीय तहमा विद्युतिकरण सेवा पुगेको छ। वि.सं.२०७७ सालभित्रमा सबै क्षेत्रमा बिद्युतको पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य सहित विद्युतीकरणलाई विकासको एक सूचकको रुपमा लिइनुका साथै यसले अन्य सबै क्षेत्रको विकासलाई समेत बढावा दिनमा मद्दत पुऱ्याउँदछ ।

दाङ जिल्लाका सबै गापा/नपाहरुमा टेलिफोन सुविधा पुगेको छ । यस जिल्लामा आ.व.२०७६/७७ सम्ममा नेपाल टेलिकमबाट ल्याण्डलाइन फोन, मोबाइल, स्काइफोन तथा सी.डी.एम.ए लगायत ४ लाख १६ हजार १ सय ९९ लाइनभन्दा बढी फोन लाइन वितरण गरिएको छ । हेलो र एनसेलले वितरण गरेको संख्या जोड्दा यो संख्या अलि धेरै हुन आउँछ । तथापी यी फोन अन्य जिल्लामा पनि उपयोग हुने तथा एकै व्यक्तिले धेरै उपयोग गर्ने गरेको समेत पाइएको छ। जिल्लामा ७ राष्ट्रिय दैनिक, ७ वटा साप्ताहिक, स्थानीय टेलिभिजन ७ वटा र १६ वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा छन् भने रेडियो नेपालको प्रादेशिक संरचना स्थापना भएको छ ।

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य :

विपद्को समयमा मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन यस योजनालाई अद्यावधिक गर्नुको मूल उद्देश्य हो ।

१. प्रकोपका कुनै पनि घटनाबाट हुनसक्ने विपद् र त्यसबाट श्रृजित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजना तर्जुमा गर्ने ।
२. विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरूको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रूपमा राखी सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने ।
३. विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरूसँग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्नसक्ने क्षमताको पहिचान गर्न ।
४. विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।
६. बिपद् प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज तरिकाले प्रतिकार्य गर्नका लागि नेरेसोले निर्माण गरेको बाढी तथा भुकम्प प्रतिकार्य योजनालाई समेत यसै योजनामा समाहित गरी आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको रूपमा प्रयोग गर्ने ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता :

विपद्को समयमा गरिने विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न बनेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकुल बनाउन तथा समय अनुसार श्रोत साधनमा हुने फेरबदल अनुसारको प्रतिकार्य योजना बनाउन यस अघि बनेको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने हुन्छ ।

- प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्दा समयक्रम अनुसार हुने विपद्को पहिचान, त्यसको पूर्वतयारी र त्यसका लागि गर्नुपर्ने योजनाहरू समेत अद्यावधिक हुने हुनाले विपद्को व्यवस्थापनमा निकै सहजता आउँछ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न, मिलेर काम गर्न, विपद्मा आउने श्रोतलाई बिकेन्द्रित गरी क्षेत्रगत रूपले परिचालन गर्न विपद् प्रतिकार्य योजनाले मद्दत गर्छ ।
- प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पूर्व सूचना दिनेदेखि सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत मार्गदर्शन समेत दिन्छ ।
- विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको अद्यावधिक गर्दा उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवा प्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।
- साथै २०७१ र २०७४ को श्रावण महिनामा दाङ जिल्लामा आएको बाढी र २०७२ को गोरखाको भूकम्पबाट सिकिएका पाठका आधारमा भुकम्प तथा बाढी आकस्मिक प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी पूर्वतयारीका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ जिल्ला शाखाले तयार गरेको बाढी तथा भुकम्प सम्बन्धी बिपद् आकस्मिक योजना (Contingency plan) ले समेत जिल्लाको समग्र प्रतिकार्य प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।
- बाढी तथा भुकम्पीय प्रतिकार्य तालिकाको आधारमा बिपद्को समयमा जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरू प्रतिकार्यमा क्रियाशीलतामा बृद्धि भई प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिबिधि संचालनमा मद्दत गर्दछ ।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा :

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गरिनुका सिमा र यस योजनाका क्षेत्रहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी योजनालाई वार्षिक रूपमा अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ ।
- यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा बिपद् व्यवस्थापन तथा बिपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि बनेको ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालनका लागि बनेको ऐन २०७४, बिपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, बिपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना निर्देशिका २०६९ तथा राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा २०७०, विपद् पुनर्वास सञ्चालन कार्यविधि २०७१ को परिधि तथा नेरेसो बाढी तथा भुकम्प आकस्मिक योजना २०७४ लाई समेत समेटी तयार गरिएको छ ।
- यस योजनाले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कसरी गर्ने बिषयलाई मात्र समेट्छ । स्थानीय तहमा समेत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि सहयोगी भूमिका रहन सक्नेछ ।
- यो विपद् प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत अवधारणा (Cluster Approach) र नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको बिपद् ब्यवस्थापन ऐन अनुसार स्थानीय तहलाई समेत समेटी अद्यावधिक गरिएको छ ।
- विपद् परेको अवस्थामा अद्यावधिक गरिएको योजनाले विपद्मा आवश्यक पर्ने श्रोत संकलन तथा परिचालनमा विषयगत सहयोगी निकायको पहिचानमा सहयोग मिल्ने देखिन्छ ।
- अद्यावधिक गरिएको प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनले जिल्लास्थित संघसंस्थाहरूले क्षेत्रगत रूपमा जनशक्ति तयार गर्न सक्नेछन् ।

योजनाको पृष्ठभुमि– बिपदको स्थिती, योजनाको आवश्यकता औचित्य

२. बिपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ। यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्न अनुसार छन् :

१. विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन्।
२. विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ।
३. विपद्का जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय तह र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ।
४. उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ।
५. सामाजिक, साँस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ।
६. क्षेत्रगत रूपमा कामका बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वका भावनाको विकास हुनेछ।
७. सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरू पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ।
८. जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ।
९. विषयगत क्षेत्रहरूको बाढी, भूकम्प र आगलागीको आकस्मिक योजना निर्माण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ।
१०. विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल उपायहरू अविलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ।
११. जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रुत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्यमा प्रभावकारी हुनेछ।
१२. स्थानीय तहमा बिपद् आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापन भई कार्यान्वयनमा आउने र बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सहज हुनेछ।
१३. विपद् जोखिम् न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरूबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ।
१४. बिपद्को समयमा स्थानीय तह तथा स्थानीय बिपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अघि बढ्न सहज हुनेछ।
१५. यस जिल्ला भई बहने राप्ती र बवई नदीमा प्राक्टिकल एक्सनको सहयोगमा नेरेसोद्वारा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयनमा आई बाढी पूर्वसूचना प्रणालीलाई जिल्ला तथा स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रसम्म बाढी तथा मौषम पूर्वानुमान सम्बन्धी सूचना आदान प्रदान हुनेछ।

बिपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य:

३. विपद् पूर्वतयारी योजना र बिपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरू :

यस जिल्लाका स्थानीय तहहरू, संघीय तथा प्रादेश अन्तर्गतका सरकारी निकायहरू, विपद्मा सहयोग गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, गैरसरकारी संस्था महासंघ, आईएनएफ, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, बेस, सुआहारा दोश्रो, अपाङ्ग मानव अधिकार तथा सरोकार मञ्च, सीसा नेपाल, मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र, ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र, नेपाल पत्रकार महासंघ, दाङउद्योग बाणिज्य संघ, चेम्वर अफ कमर्श, खानेपानी उपभोक्ता महासंघ, संयुक्त राष्ट्रसंघीय नियकायहरू लगायतका विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय, स्थानीय संघ संस्थाहरूको उपस्थिति रहेको छ। त्यसगरी स्थानीय तहका उद्योग वाणिज्य संघ घोराही, तुलसीपुर, नारायणपुर, हापुरे, भालुवाङ, सिसहनियाँ, बिजौरी, गढवा, लमही, निर्माण व्यवसायी संघ, औषधि व्यवसायी संघ, निजी अस्पतालहरू, यातायात ब्यवसायी समिति, समुदायमा आधारित गैरसरकारी संस्थाहरू कार्यरत छन्।

३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रजिअ/गोबिन्द प्रसाद रिजाल फोकल पर्सन अम्मरराज शर्मा	०८२-५६०१३३, ९८५७८०७७७७ ९८५७३४७७७ cdoofficedang@gmail.com/deocdang2014@gmail.com
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिसअ//साबित्रा थापा पुन	०८२५६०१४४, ९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com
३	तुलसीपुर उमनपा	नगर/प्रमुख घनश्याम पाण्डे बिपद् सम्पर्क व्यक्तिः भिम प्रकाश खत्री	९८५७८२३८८५, ९८४१४७१०३६ tulsipursubmun2073@gmail.com, bhimkhatri2070@gmail.com
४	घोराही उमनपा	नगर/प्रमुख नरूलाल चौधरी बिपद् सम्पर्क व्यक्तिः उमेश शर्मा	९८५७८३११११, ९८६०६६३९०३ eo@ghorahimun.gov.np/ict.ghorahimun@gmail.com
५	लमही उमनपा	नगर/प्रमुख कुलवहादुर के.सी. बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः गायत्रीकुमारी थापा	९८५७८४२५५५, ९८५७८३२२७४ lamahinapa@gmail.com
६	राप्ती गाउँपालिका	गापा/प्रमुख नुमानन्द सुबेदी बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः सुवास भट्टराई	९८५७८३२३८९, ९८४७८५०९८९ raptiruralmunicipality@gmail.com subashbhattarai05@gmail.com
७	गढवा गाउँपालिका	गापा/प्रमुख शहजराम अहिर यादव बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः कैलाशचन्द्र चौधरी	९८४७८०५८९६, ९८४७८३६४४२, ०८२-४१०००४ ito.gadhawagaupalika@gmail.com sanjitpaudel@gmail.com, chaudharykailash4@gmail.com
८	राजपुर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख लोकराज के.सी. बिपद् सम्पर्क व्यक्तिः मेघ सिह पछाइ	९८५७८३२०५६, ९८५७८३१५०७ Kailash.pch@gmail.com, ito.rajpurmun@gmail.com
९	बंगलाचुली गाउँपालिका	गापा/प्रमुख भक्त बहादुर वली बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः भक्त बहादुर जिसी	९८५७८३५२०९, ९८४७८६२४७३ ito.bangalachulimun@gmail.com
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	गापा/प्रमुख भागीराम चौधरी बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः बालकृष्ण भण्डारी	९८५७८३१५६४, ९८४७८९९६८९, ९८५७८३३४९५ dangisharan2017rmp@gmail.com, ,balkrishna2034@gmail.com
११	बवई गाउँपालिका	गापा/प्रमुख भुवनेश्वर पौडेल बिपद् सम्पर्क व्यक्तिः तेजेन्द्रबहादुर घर्ति, भुवनचन्द वलनन	९८४७८१४६५०, ९८४७९३८४७४, ९८४३१५५५१० ito.babaimun@gmail.com
१२	शान्तिनगर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख कमानसिंह डाँगी बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिः कृष्ण कडेल	९८०९८६६६६१, ९८६६९६३२७२ shantinagargaupalika@gmail.com, ito.shantinagarrmun@gmail.com
१३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रउ/ गणेश चन्द बिपद् सम्पर्क व्यक्तिः प्र.ना.उ. सुमित खड्का	०८२५६०१९९, ९५७८०५५५५, ९८५७८५५५११ dpodang@nepalpolice.gov.np, dang_communication@nepalpolice.gov.np
१४	नेपाली सेना रिपुमर्दन गण	प्रमुख सेनानीः सुमन थापा मगर सहसेनानी श्याम थापा क्षेत्री (विपद् व्यवस्थापन फोकल पर्सन)	०८२५६१०६२, ९८५१००१७६९, ९८५११३१८२९ ripumardanbn@gmail.com
१५	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नम्वर २९ गण, भालुवाङ	सप्रउ/नारायण श्रेष्ठ	०८२४१५१३५ ९८५१२७२१११९ dangbsoapfn@gmail.com
१६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कार्यालय प्रमुखः टेकराज तिम्सिना	०८२५६००४३, ९८५७८६००४३ tek.timilsen7@gmail.com
१७	डिभिजन वन कार्यालय	कार्यालय प्रमुखः दीपक ज्ञवाली	०८२५६००१४, ९८५७८३२५१४ dandfo@dof.gov.np/dfodang@gmail.com
१८	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुखः सुनिता पौडेल	०८२५६०००५, ९८५७८३४५८१ dpho.dang@gmail.com

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
१९	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई./गुणनिधि पोखरेल	०८२५६००२६,९८५७८३५५२६ wssdodang83@gmail.com
२०	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	उपकुलपति/डा. संगिता भण्डारी	०८२५६००१९, ९८४७९२१६३७, ०८२-५६२३६५
२१	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	मेसु.डा. शर्वेश शर्मा	०८२५२१६२४, raptizonalhospital@gmail.com
२२	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	प्रमुख रामलाल खड्का	०८२५६००१०, ९८५७८३४५०९ deocghorahi@gmail.com
२३	पूर्वाधार विकास कार्यालय	ई. बासुदेब भण्डारी	०८२-५६१४४२/९८५७८५३५५५ idodang2075@gmail.com
२४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति/नारायण आचार्य, बिपद् फोकल पर्सन मदन गौतम	०८२५२००२२, ९८५७८२००७४, ९८५७८४०००२ nrcs.dang@gmail.com
२५	जनताको तटबन्ध लमही	कार्यालय प्रमुखः रविन्द्रबहादुर थापा	५४०६०९, ९८५७८४०६०९, Pep6dang@gmail.com
२६	सडक डिभिजन कार्यालय	काप्र./निरज शाक्य	०८२५६०२०३, ९८५७८३४६२३ drodng@gmail.com
२७	यान्त्रिक कार्यालय घोराही	काप्र./रितेश कुमार शाह	०८२५६०४७९, ९८५७८३५२९० modang050@gmail.com
२८	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डि.कार्यालय	डि.प्र. गणेश मरासिनी	९८५७८२५७४१, ganeshmarasini@gmail.com
२९	सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना कार्यालय	डि.ई. महेश बहादुर सिङ	०८२५६००२७, ९८५११३३१०१ Pubodang2075@gmail.com
३०	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	डि.ई. अनन्त देब	९८४१२६७०७५ dudbcdang@gmail.com
३१	हावापानी फिल्ड कार्यालय	प्रमुख : अभिलेष चौरासिया	५६००३४, ९८६८६४१३१२
३२	पत्रकार महासंघ	अध्यक्षः सविन प्रियासन	५६१४९७, ९८५७८३०३४३ fnjdang49@gmail.com/sabinpriyasan@gmail.com
३३	दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही	अध्यक्षः नारायण भुषाल	५६००६३,५६३४५२, ९८४७८५८४१० dangdcci@gmail.com/dangcci@yahoo.com
३४	दाङ चेम्बर अफ कमर्श घोराही	श्रीधर महरा	९८५७८३०९१७
३५	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सचिव : शालिकराम मुसाफिर	९८४७८२३६४४, musaphirs@gmail.com
३६	बेस	चूर्ण चौधरी, रूपलाल चौधरी	९८५७८२०२४३, ९८४७८४९७५५churna@gmail.com
३७	अपाङ्ग मानव अधिकार सरोकार मञ्च (FHRD)	शिव घर्ती	०८२५६१०४३, ९८५७८३१३२६ fhrd_dang@yahoo.com
३८	आईएनएफ	सम्पर्क व्यक्तिः सिता थापा	९८४६३८३८३२ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
३९	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	सम्पर्क व्यक्तिः भरतराज देवकोटा	०८२५६०२४०, ९८५७८३०६९२
४०	सीसा नेपाल	अध्यक्ष : साजीदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
४१	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	बिमला योगी	९८५७८३२६७१
४२	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	अध्यक्ष : आसमानी चौधरी	९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
४३	ओरेक, दाङ	ईश्वरी थापा	०८२५६१६३६, ९८५७८२०९३८
४४	SUAAHARA -II	जिल्ला संयोजकः सुरजकुमार शर्मा	९८५११४९१७३ SKSharma@hki.org
४५	प्राक्टिकल एक्सन	परियोजना व्यवस्थापकः कृष्ण बसौला	९८५५०५२३११ krishna.basaula@practicalaction.org.np
४६	जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र	सुचना ब्यवस्थापन अधिकृतः बिश्वप्रकाश अर्याल	९८४९११२९२१, ९८११७९७६१३ deocdang2014@gmail.com, aryal.bishwa@gmail.com

३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को पाँचौ अद्यावधिक २०७७/०७८ निर्माण गर्ने क्रममा अध्ययन गरिएका प्रतिवेदन तथा सामग्रीहरू, औल्याइएका असल अभ्यास, मुख्य सिकाई र सुझावहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

सि.नं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
१	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०६८ को अध्यावधिक २०७७/०७८	● २०६८ मा पछिल्लो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण तथा छैठौ अध्यावधिक २०७७/०७८ ● विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकाय तथा सहयोगी निकायहरूको छनौट गरिएको ● जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूको सूची तयार भएको	● बिपद्को समयमा तोकिएको जिम्मेवारी अनुरूप सबैको सक्रियता नदेखिएको ● स्थानीय तहमा समेत प्रतिकार्य योजना तयार गर्नुपर्ने ।	● प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत बिपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आउनुपर्ने देखिन्छ। ● प्रतिकार्य कार्यढाँचा अनुसार स्थानीय तहमा समेत क्षेत्रगत अवधारण अनुसार कार्य गर्नुपर्ने
२	जिल्ला विकास आवधिक योजना	जिल्लाको समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरू समेटिएको योजना प्रकाशित भएका	आवधिक योजनामा विपद् व्यवस्थापनलाई स्थान दिनु राम्रो ।	आवधिक योजना कार्यन्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
३	जिल्ला जनसंख्या पार्श्वचित्र २०६७ लाई अद्यावधिक गरी २०७१ निर्माण	जिल्लाको समग्र जनसांख्यिक सूचकको अवस्था थाहा पाउन सकिने भएको	● पार्श्वचित्रमा विपद्सँग सम्बन्धित प्रयाप्त तथ्याङ्क समेटिन सकेको ● रहेका स्थानीय तहले पार्श्वचित्र तयार गरिनुपर्ने ।	● पार्श्वचित्रमा बिपद्सँग सम्बन्धित अधिकतम सूचना समाबेश गर्नुपर्ने ● स्थानीय तहको बिपद् जोखिमको विष्लेषण गर्नुपर्ने ।
४	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन योजना २०७३	सबै स्थानीय तहले संचालन गर्नेविकासका गतिबिधिहरूलाई बिपद् मुलप्रवाहीकरण गरी बिपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग भएको ।	● जिल्लामा संचालन हुने गरेका विकास निर्माणका गतिबिधिहरूलाई थप बिपद् मैत्री बनाइनु पर्ने ।	● जिल्लाको बिपद् ब्यवस्थापन रणनीतिबारे सबै सरोकारवाला निकाय जानकार हुनुपर्ने । ● स्थानीयतहका समेत बिपद् ब्यवस्थापन रणनीति तयार गरी कार्यान्वियनमा ल्याइनुपर्ने ।
५	स्थानीय विपद् व्यबस्थापन योजना २०६८ निर्माण	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउनु	विपद् व्यबस्थापन योजना निर्माणमा स्थानीयतहलाई बढि सहभागिता गराइए तापनि नेतृत्वदायी भूमिकामा कमी	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाबारे सबै जानकार हुनु आवश्यक सबै स्थानीय तहले बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।

३.३. विभिन्न बैठकका निर्णयहरु :

२०७६ फाल्गुन २० गते

- जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा जिल्लामा विपद्को अवस्थाको समिक्षा गर्दै बिपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७/०७८ लाई पुनः अद्यावधिक गर्ने निर्णय बमोजिम जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको सहयोग र जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ शाखाको आर्थिक र प्राविधिक सहयोगमा योजनालाई अद्यावधिक गर्ने काम शुरु

गरिएको हो ।

- मनशुन समयमा पर्न सक्ने बिपदहरुलाइ मध्येनजर गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको आयोजनामा स्थानीय तह राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि सरकारी कार्यालय सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सहकारी सस्थाहरुका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ्ग लगायतका सम्बद्ध अन्य निकायहरुको सहभागीतामा बिपद ब्यवस्थापन समिती द्धारा २०७७ को मनशुन पुर्व तयारी कार्य योजना सम्बद्ध निकायहरुको सहभागीतामा तयार गर्ने ।

२०७७ **बैशाख** ३१ गते

- जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा मनशुनको समय नजिकिदै आइरहेको हुदा समयमा हुन सक्ने बिपदलाइ मध्येनजर गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितीको आयोजनामा राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि सरकारी कार्यालय क्षेत्रगत नेतृत्वदायी भुमिकामा रहने निकायहरु सुरक्षा निकायका प्रहुखहरु राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सस्थाहरुक प्रतिनिधिहरु उधोग बाणिव्य सघ चेम्बर अफ कमर्श नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायत सम्बद्ध अन्य निकायहरुको सहभागीतामा जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितीले तयार गरेको मनसुन पुर्व तयारी कार्य योजना २०७७ स्विकृत गर्ने र सम्बद्ध निकायहरुले तत्काल कार्यान्वियनमा ल्याउने गरियो ।
- मनसुनको समयमा वर्षा तथा बाढिजन्य बिपद् सम्बन्धि पूर्व सूचना समुदायसम्म पुऱ्याउन सकिएमा मानवीय क्षति कम गर्न सकिने विषयलाई मध्यनजर गर्दै सबै समुदायसँगको पहूँच माध्यम सञ्चार मिडियाहरु एफ.एम. रेडियो तथा पत्र पत्रिकाहरु हुने हुँदा मनसुनको तयारी सम्बन्धि सूचनाहरु मनसुन अवधिभर जनहीतमा प्रकाशन र प्रसारण गरिदिनको लागि पत्रकार महासंघ दाङ शाखा मार्फत सबै सञ्चार माध्यमहरुलाई अनुरोध गर्ने ।

२०७७ **असार** ३ गते

- विश्वभरी फैलिएको कोरोना भाइरसको जोखिम तथा नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य सावधानीका उपाय अपनाउँदै बाढी पूर्व तयारीका लागि सम्पूर्ण स्थानीय तहहरु, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, सरकारी तथा गैह्रसरकारी संघसंस्था, पत्रकार, स्थानीय समुदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा सरोकारवाला निकाय सबै बिपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा बाढी पूर्व तयारीमा सक्रीय रुपमा लाग्ने ।
- सबै स्थानीय तहमा मनसुन पूर्व तयारी योजना बनाई कोरोना भाइरसको जोखिम न्यूनिकरण तथा नियन्त्रणका लागि सावधानी अपनाउँदै मनसुन पूर्व तयारीका गतिविधि सञ्चालन गर्न स्थानीय तहको वडास्तर सम्म नै बिपद् व्यवस्थापन समिति र बिपद् प्रतिकार्य कार्यदल तयार गर्ने निर्णय गरियो ।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहहरुमा रहेका सबै प्रकारको खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरु र जनशक्तिहरुको विवरण अद्यावधिक गरी चुस्त दुरुस्त अवस्थामा तयार गरी राख्ने व्यवस्था सबै सुरक्षा निकाय र स्थानीय तहहरुले मिलाउने ।

३.४. विपद् जोखिम विश्लेषण

३.४.१ दाङ जिल्लाको बिपद्को अवस्था (Disaster Scenario)

यस जिल्ला भएर बग्ने राप्ती र बबई मुख्य दुई नदी प्रणाली हुन् भने यी अन्तर्गतका ४ दर्जन बढी नदीनालाहरू यी दुई नदीमा मिसिने सहायक नदी प्रणालीहरू हुन् । राप्ती नदीमा आउने बाढीले हरेक बर्ष कहिले मानवीय क्षति तथा सयौ हेक्टर जमिन कटान गर्ने क्रम निरन्तर जारी राखेको छ । २०७१ साउनमा बबई नदी र यस प्रणालीमा मिसिन आउने नदीहरूमा आएको बाढीले यस जिल्लामा १५ जनाको मृत्यु भयो । ३ जना अझै बेपत्ता छन् । ३ सय ९८ घर पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् भने २०७४ मा बवई नदीमा आएको बाढीका कारण ७ जनाको मृत्यु २ जना घाईते र १ जना बेपत्ता भएको र ३५९ घर पूर्ण क्षति र २८२ घर आंशिक रूपमा क्षति भएका घरपरिवारहरूलाई राहत पुनः स्थापनाको कार्य निरन्तर चलिरहेको छ भने यस बर्ष बाढीका कारण मानवीय तथा भौतिक क्षति ब्यहोर्नु परेन तर पनि आगलागीका कारण ६ जनाको मृत्यु भएको छ भने सयौ घर जली नष्ट भएका छन् ।

३.४.२ दाङ जिल्लाको विगत ८ बर्षको बाढी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ्ग, लगायत बहुबिपद्‌बाट भएको क्षतिको विवरण स्थानीय तह अनुसार

क्र.स.	स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	प्रभावित घरधुरी								जम्मा
			०६९/०७०	०७०/०७१	०७१/०७२	०७२/०७३	०७३/०७४	०७४/०७५	०७५/०७६	०७६/०७७	
१.	तुलसीपुर उमनपा	३१२६२	२७	५३	३४४	२७	२१	२२९	५५	२८	७८४
२.	घोराही उमनपा	३५४५२	२०	२४	४८	३६	२९	९१	४३	३४	३२५
३.	लमही नगरपालिका	९४३८	६	४	१३	२२	१७	६५	१२	१२	१५१
४.	राजपुर गाउँपालिका	४४७६	९	८	४१	१७	१२	६७	१५	९	१७८
५.	गढवा गाउँपालिका	७२७१	१८	१३	८	३८	२६	४	१९	९	१३५
६.	राप्ती गाउँपालिका	८०५८	९	१९	१२	२८	१८	३	१३	४	१०६
७.	बंगलाचुली गाउँपालिका	४७३०	४	७	१३	८	७	२२	९	५	७५
८.	बवई गाउँपालिका	५९४५	५	५	१७९	१०	७	७९	४१	९	३३५
९.	शान्तिनगर गाउँपालिका	५३२८	७	५	२८	८	५	७२	१३	५	१४३
१०.	दंगीशरण गाउँपालिका	४४५५	७	५	८७	८	६	९८	३	६	२२०
जम्मा		११६४१५	११२	१४३	७७३	२०२	१४८	७३०	२२३	१२१	२४५२

३.४.३ : यस वर्षको बिपद्का घटनाहरू

२०७६ वैशाख देखी २०७७ जेठसम्म भएका बिपद्‌का घट्‌ना र त्यसबाट भएको क्षतिको बिवरण तलको तालीकामा प्रस्तुत गरि एको छ। अघिल्लो बर्षको जेठमा भएको शान्तिनगर गाउँपालिका भएको झाडापखालाका कारण १६५२ जना बिरामी भएकोमा तत्कालै स्वास्थ्य कार्यालयको अगुवाईमा औषधी सहितको टोली परिचालित भई स्थानीय तहको अगुवाईमा प्रभावकारी रुपमा माहामारी नियन्त्रण गरीएको थियो।

क्र.स.	बिपद् घट्‌ना	प्रभावित घरधुरी			मानविय क्षतिको बिवरण			कैफियत
		पुर्ण	आंशिक	जम्मा	मृत्यु	घाईते	बेपत्ता	
१	बाढी	३	६	२				
२	आगलागी	१०४	२८	१३२	२	९	०	
३	चट्यांग	१	०	१	७	२	०	
४	हावाहुरी	८	१३	२१	०	०	०	
५	भारी बर्षा	१९	११	३०	०	०	०	
६	पानीमा डुबेर मृत्यु	०	०	०	३०	०	०	
७	सर्प दंश	०	०	०	९	२	०	
८	करेन्ट लाग्नु	०	०	०	५	७	०	
९	माटोको ढिस्कोले पुरीएर मृत्यु	०	०	०	०	०	०	
१०	अन्य (सवारी दुर्घटना)	४३९	०	०	६४	७१४	०	
जम्मा		५७१	५२	१८४	११७	७३४	०	

श्रोतः जिल्ला आपत्‌कालीन कार्यसचालन केन्द्र दाङ

३.४.४. दाङ जिल्लामा बिपद्बाट प्रभावित भएको घर संख्या :

बिपद्	०६९/०७०	०७०/०७१	०७१/०७२	०७२/०७३	०७३/०७४	०७४/०७५	०७५/०७६ चैत्र	०७६/०७७ चैत्र	जम्मा	औषतमा प्रति बर्ष प्रभावित हुने घरसंख्या
बाढी	८	८	५९३	४८	२८	६४१	१	१०	१३९७	१ सय ७४ घर
आगलागी	१०४	१३७	१८०	११८	८५	७८	८९	६९	८६०	१ सय ०७ घर
हावाहुरी, असिना पानी, चट्याङ्ग					१३	११	१७१	२३	२१०	२६ घर
जम्मा	११२	१४५	७७३	१६६	१२६	७३०	२५२	१०२	२४६७	३०८ घरपरिवार

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ

नोट :– माथिको तालिकाले विगत ८ बर्षको प्रमुख बिपद्का घट्नाबाट भएको क्षतिको विवरण देखाएको छ। जिल्ला भरको अवस्था हेर्दा हरेक बर्ष १ सय १३ घर आगलागीको चपेटामा परेका छन् भने बाढी तथा पानीजन्य आपत्कालबाट १ सय ८९ घर र अन्य बहुबिपद्हरु (हावाहुरी, असिनापानी, चट्याङ्ग) बाट २७ घर प्रत्येक बर्ष बिपद्का कारण क्षति हुने गरेको छ। तर बिगत बर्षहरु भन्दा यस बर्ष बिपदका कारण हुने क्षतिको अनुपात केही कमी आएको छ। यस बर्ष शान्तिनगर गाँउपालिकामा झाडापखाला जन्य महामारीका कारण ३०५ जना बिरामी भएका थिए भने मानवीय क्षती भने भएको थिएन। तर जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको तथ्याङ्क बिष्लेषण गर्दा मानवीय क्षतिमा बृद्धि भएको अनुमान गर्न सकिन्छ। बाढी पूर्ब तयारीका लागी स्थानीय तहले अझ तयारीका साथ अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ।

३.४.५. दाङ जिल्लामा बितेको ८ वर्षमा भएको सडक दुर्घटनाको अवस्था मापन :

आर्थिक वर्ष	दुर्घटना संख्या	मृत्यु	घाईते	संलग्न सवारी
आव २०६८/०६९	८१	७६	३१५	१६६
आव २०६९/०७०	१६०	५४	३३७	१८९
आव २०७०/०७१	१५७	७४	३१५	२११
आव २०७१/०७२	१३०	५४	१८१	१६९
आव २०७२/०७३	११२	७१	२४४	१४८
आव २०७३/०७४	१४०	७७	२२१	१७२
आव २०७४/७५	१७१	७९	३००	२२४
आव २०७५/०७६	१४५	८६	३४२	२०३
आव २०७६/०७७	४३९	६४	५३३	५५२
जम्मा	१५३५	६३५	२७८८	२०३४
औषतमा प्रतिबर्ष	१७० वटा दुर्घटना	७० जनाको मृत्यु	३०९ जना घाईते	२२६ सवारी साधनमा

श्रोत- जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय दाङ, २०७५ माघ

नोटः- माथिको तालिकाले विगत ९ वर्षमा भएका सवारी दुर्घटनाको अवस्थालाई झल्काउँछ। दाङमा हरेक बर्ष १३७ वटा सवारी दुर्घटना भईरहेका छन् भने ७१ जनाको मृत्यु भइरहेको छ। सवारी र्दुघटनाका कारण मृत्यु हुनेको संख्यामा बृद्धि भएको देखिन्छ। यस्तै हरेक बर्ष औषतमा २ सय ८२ जना दुर्घटनाको कारणले घाईते भएका छन्। यी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधन संख्या १८५ वटा रहेका छन्।

३.४.६ दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरूको जोखिमता विश्लेषण :

दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरूको जोखिमता विश्लेषण गर्ने काम पहिलोपटक वि.सं. २०६८ मा तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका क्रममा गरिएको थियो। यसलाई अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा सम्पूर्ण स्थानीय तहहरू, जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूसँग छलफल गरी जिल्लामा हुनसक्ने जोखिमका क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने तथा उक्त प्रकोपको जोखिमतालाई विश्लेषण गरिएको छ। जस अनुसार दाङमा रहेका जोखिमहरू निम्नप्रकार रहेको पाइएको छ।

१. भुकम्प, २. बाढी, ३. पहिरो, ४. आगलागी, ५. सडक दुर्घटना, ६. सर्प दंश, ७. चट्याङ, ८. हावाहुरी

३.४.७ विपद्का क्षेत्र तथा जोखिमता विश्लेषण:

क्र. सं.	स्थानीय तह	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)							विपद् स्तर संकेत (भुकम्प सबै स्थानीय तह)
		बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना	शीतलहर	सर्पदंश	
१	घोराही उमनपा	३	२	२	५	५	१	१	बाढी र आगलागी, सडक दुर्घटना
२	तुलसीपुर उमनपा	४	२	२	५	५	१	१	बाढी, सडक दुर्घटना, आगलागी
३	लमही नपा	४	१	३	५	५	३	२	दुर्घटना बाढी र आगलागी,सर्पदंश
४	राजपुर गापा	४	३	४	५	१	३	२	बाढी र आगलागी, सर्पदंश
५	गढवा गापा	४	२	४	५	१	३	४	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
६	राप्ती गापा	५	२	३	५	५	३	३	बाढी, सडक दुर्घटना, सर्पदंश, पहिरो
७	बवई गापा	५	२	२	५	२	२	२	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
८	शान्तिनगर गापा	३	३	३	५	२	१	१	बाढी, पहिरो, आगलागी
९	दंगीशरण गापा	३	२	२	५	२	२	१	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
१०	बंगलाचुली गापा	२	५	३	५	१	१	१	पहिरो, आगलागी

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको बार्षिक प्रतिबेदन २०७४/७५/७६

माथिको विपद् जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ। भुकम्प सबै उमनपा नपा/गापाका लागि जोखिमको क्षेत्र मानिएकाले यहाँ छुट्टै राखिएको छैन। बाढी र भुकम्पको बिपद्का लागि नेरेसोले तयार गरेको आकस्मिक योजनालाई पनि आधार मानिएकोछ। बिगत वर्षहरूमा भएका बिपद्का घट्ना र त्यसबाट परेको प्रभावलाई विष्लेषण गरी अंकभार तय गरिएको छ।

३.४.८ विपद् जोखिम विश्लेषणको सूचक अनुसारको एकीकृत तालिका :

विपद्को क्षेत्र	उच्च जोखिम क्षेत्र	मध्य जोखिम
भुकम्प (Earthquake)	स्थानीय तहका सबै क्षेत्र	-
बाढी (Flood)	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड २, ३, ४, ५, ६, ७, राप्ती गापा वार्ड नं १, २, ३, ,६, ७ दंगीशरण गापा वार्ड नं.१, २, ४, ६, ७ बवई गापा वार्ड नं. १, ५, ७, शान्तिनगर गापा वार्ड नं.६ र ७, लमही नगर पालिका वार्ड नं २, ४, ५, ६, ७, ८ र ९ तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.५, ११, १२, १३, १४	तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.१, २, ३, ४, ६, ७, ८, ९, १०, १५, १६, १७, १८, १९, घोराही उमनपा वार्ड नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९ लमही नगरपालिका वार्ड नं १ र ३ गढवा गापा वार्ड नं. ३, ६
पहिरो (Landslide)	बंगलाचुली गापा वार्ड नं. ३, ४, ५ र ६ तथा शान्तिनगर गापा वार्ड नं. १ र ३	बबई गापा वार्ड नं. २, ३, बंगलाचुली गापा वार्ड नं. १, २ र ८, राप्ती गापा वार्ड नं. ९
आगलागी (Fire)	राजपुर गापा र गढवा गापा, दंगीशरण, बंगलाचुली गापा, बवई गापा १, २,	राप्ती गापा वार्ड नं. ९, शान्तिनगर गापा, बवई गापा वार्ड नं. ३, ४, ५, ६, ७
सडक दुर्घटना (Road accident)	तुलसीपुर र घोराही उमनपा, लमही नपा, राप्ती, गढवा र बबई गापा	अन्य सबै गापाहरू
सर्पदंश (Snake Bite)	राजपुर गापा, गढवा गापा, दंगीशरण गापा	राप्ती गापा, लमही नपा
शीतलहर (Coldwave)	-	राजपुर गापा र गढवा गापा राप्ती गापा र लमही नपा

श्रोतः जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र२०७६/२०७७ बिपद् बार्षिक प्रतिवेदन

३.४.९. जिल्लाको विपद् जोखिम नक्सांकन :

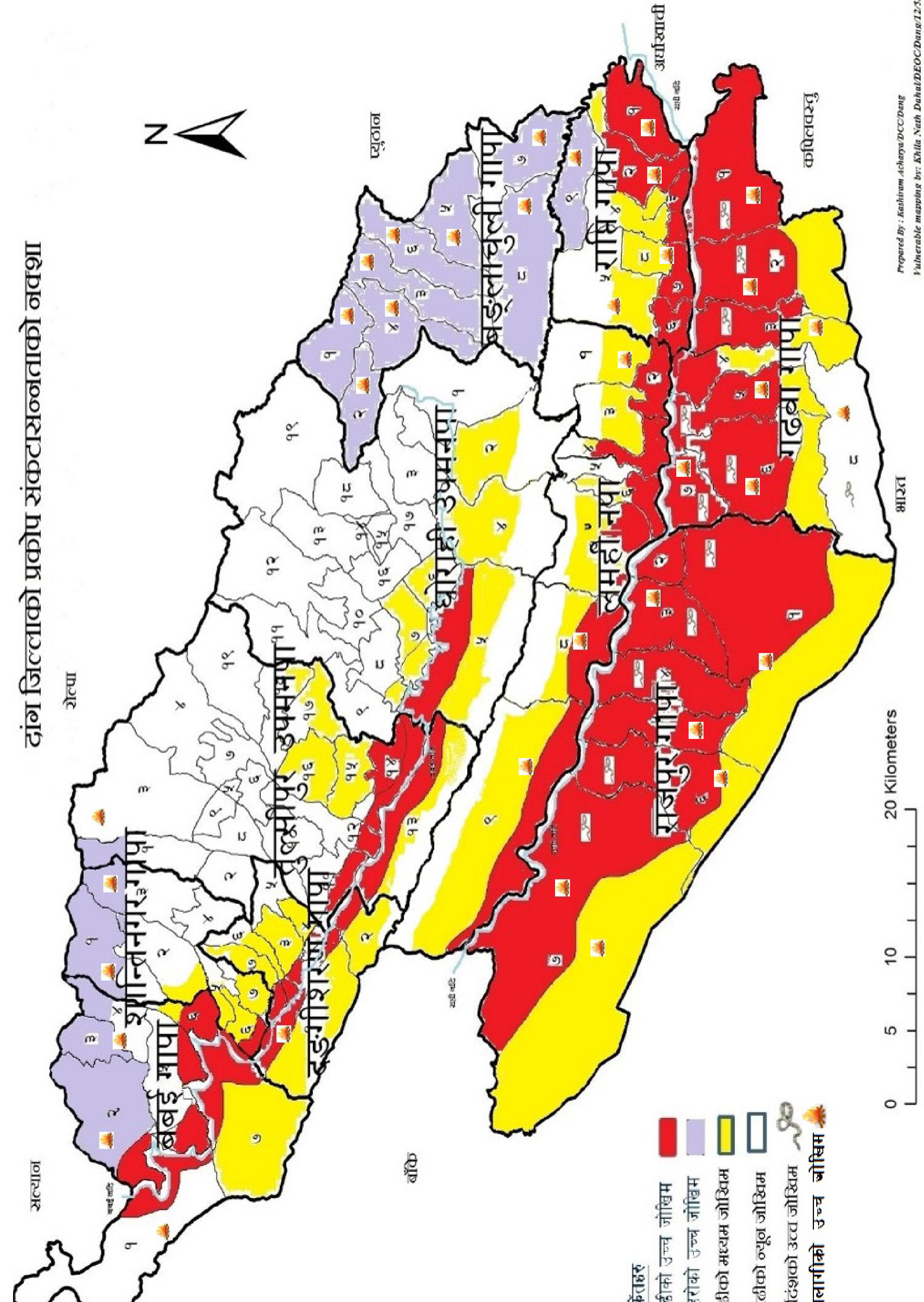

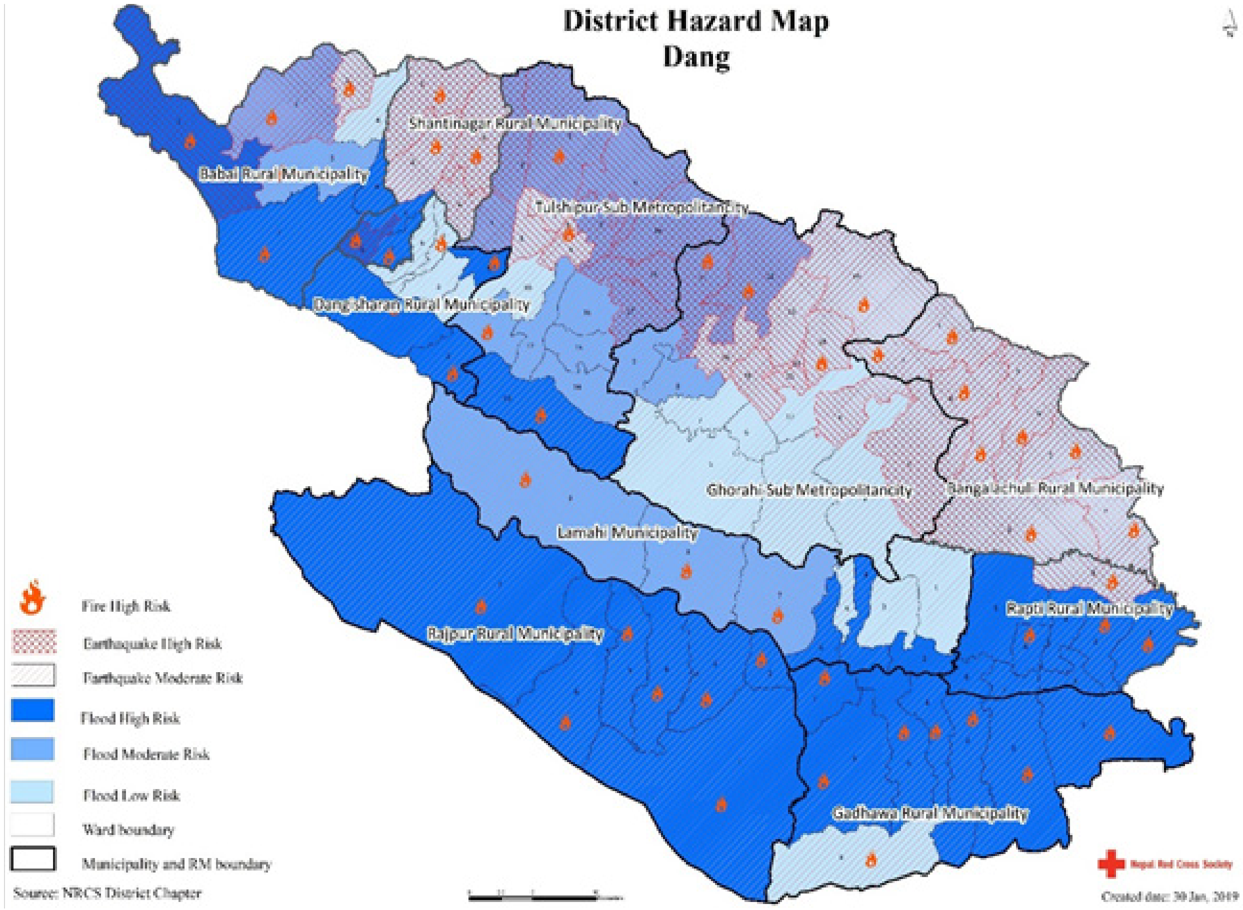

३.४.१० जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को क्षतिको सम्भावित अवस्थाः (Possible Scenario)

क) बाढी (Flood)

बाढीको कारणबाट जिल्लाका धेरै स्थानीय तहहरु प्रत्येक वर्ष प्रभावित भइरहेका छन् । जिल्लाभित्र रहेका मुख्य नदी तथा यसको प्रभावलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.सं.	मुख्य नदी	प्रभावित हुने क्षेत्र	प्रभाव पार्न सक्ने क्षेत्र	कैफियत सम्भावित क्षति
१	राप्ती नदी	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड १,२,३,४,५,६,७ राप्ती गापा वार्ड नं. १,२,३,४,५,६,७ लमही नगरपालिका वार्ड नं २,४,५,६,७,८ र ९	४ वटा स्थानीय तह अधिकांश वडाहरु	५ सय पूर्णरुपमा प्रभावित । ३ सय घर आंशिक क्षति हुने । जसमध्ये २ सय बढी घर एक हप्तादेखि १ महिनासम्म विस्थापित । मानवीय क्षतिमा मृत्यु, घाईते तथा बेपत्ता हुनसक्ने । पशु चौपाया लगायतका जिविकोपार्जनका श्रोतहरुमा क्षति पुग्ने । जमिन १०२७ खेतियोग्य हेक्टर जमिन डुवान । (हरेक बर्ष १८९ घरपरिवार बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन ।)
२	बबई नदी	दंगीशरण गापा वडा नं.१,२, बवई गापा वडा नं. १, ७, शान्तिनगर गापा वडा नं.५,६ र ७, तुलसीपुर उमनपा वडा नं. १, २, ३, ४; ५, ११, १३, ७, १२, १४, १५, १६, १७, १८, १९ र घोराही उमनपा वडा नं.३, ५, ८, ९, ११, १२	५ वटा स्थानीय तहका केही वडाहरु	
यस बाहेक राप्ती नदी प्रणालीमा जोडिने रनसिंह, बनघुम्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेबा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदो ब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करङ्गा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथ्री/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलही, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोलाले देउखुरीका उपत्यकाका गाविसहरु र बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे), सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै खोलाले दाङ र फुलबारी उपत्यकाका गाविसहरुमा उल्लेख्य मात्रामा खेतियोग्य जमिनको कटान, बालीको नोक्सानी तथा सयौ हेक्टर जमिन कटान गरिरहेको अवस्था छ ।				

ख) बाढी र पहिरो जोखिमको नक्सांकन (Flood/Landslide Vulnerabuility mapping)

बाढीको नक्शांकन

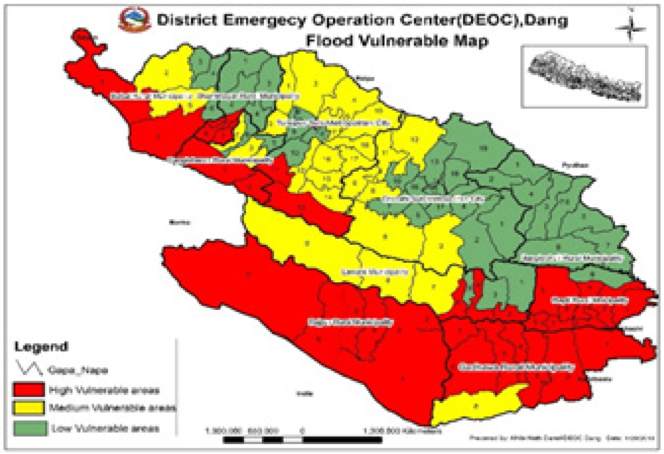

पहिरोको नक्शांकन

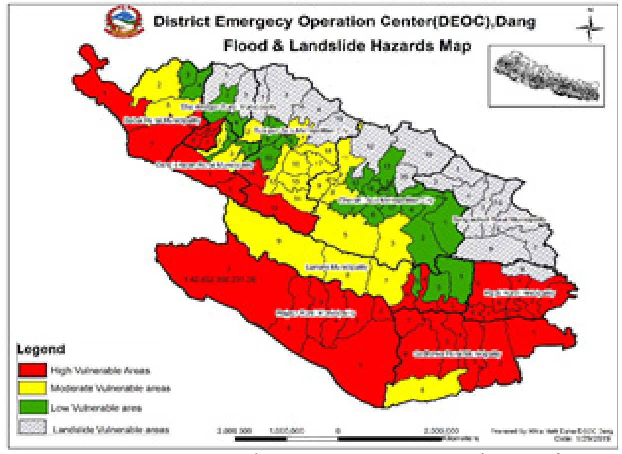

श्रोतः जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, दाङ ।

जिल्लामा रहेका १० स्थानीय तहका १०० वटा वडाहरुमध्ये ३५ वटा वडाहरु बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् अन्य वडाहरु पहिरो र Flash Flood (खहरेबाढी) को जोखिममा रहेका छन् । बंगलाचुली गाँउपालिकाका सबै वडाहरु पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ भने घोराही उमनपा, तुलसीपुर उमनपा, शान्तिनगर गाउँपालिका, बवई गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरु पहिरो को जोखिममा रहेका छन् ।

ग) बाढी : २०७१ र २०७४

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७४/०४/२८, २९ र ३० गते गएको बाढीबाट प्रभावित
जनसंख्या : ● जम्मा प्रभावित : ५३८५ ● पूर्ण प्रभावित : ३३२१ ● आंशिक प्रभावित : २०६४ **भौतिक क्षतिः** ● जम्मा घरधुरी : ९६१ ● पूर्ण घरधुरी : ५९३ ● आंशिक घरधुरी : ३६८ **मानवीय क्षतिः** ● मृत्यु : १८ जना ● घाइतेः २ जना	**जनसंख्या :** ● जम्मा प्रभावित : ३०१८ ● पूर्ण प्रभावित : १६८९ ● आंशिक प्रभावित : १३२० **भौतिक क्षतिः** ● जम्मा घरधुरी : ६४१ ● पूर्ण घरधुरी : ३५९ ● आंशिक घरधुरी : २८२ **मानवीय क्षतिः** ● मृत्यु : ७ जना ● बेपत्ता : १ जना ● घाइतेः २ जना
श्रोतःजिल्ला बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७३	*श्रोतःजिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र बाढी प्रतिवेदन २०७४*

घ) आगलागी (Fire)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम : राजपुर, गढवा, बवई, दंगीशरण, शान्तिनगर, बंगलाचुली, राप्ती, गाउँपालिका जोखिममा रहेको	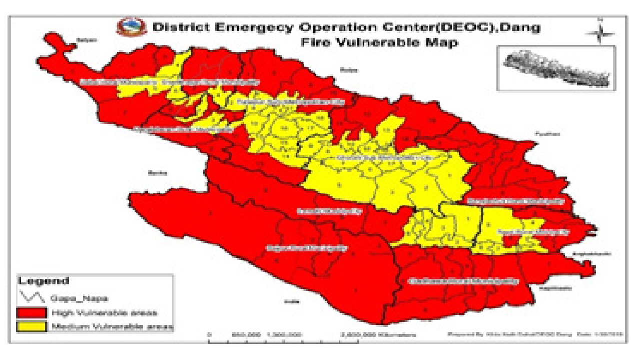
मध्यम जोखिमः घोराही, तुलसीपुर उमनपा र लमही न.पा., राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरु	
संभावित क्षति विवरण	

औषतमा १ सय ११ घरमा हरेक वर्ष आगलागीबाट क्षति हुने गरेको । जुन बिगत वर्षहरु भन्दा केहि कम हो । ● जिन्सी, भाँडा, लत्ताकपडा ६० प्रतिशत ● नगद १५ प्रतिशत ● अन्न ७० प्रतिशत ● कागजपत्र ७० प्रतिशत ● भौतिक सम्पत्ती घर ८० प्रतिशत ● मानवीय क्षति ४ प्रतिशत ● चौपाया १० प्रतिशत
श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ ।

ङ) सडक दुर्घटना (Road Accident)

मानवीय क्षतिको हिसावले हेर्ने हो भने सडक दुर्घटना यस जिल्लाको पहिलो चुनौतिको रुपमा रहेको छ ।

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
पूर्व पश्चिम राजमार्ग क्षेत्र, लमही तुलसीपुरसम्मको क्षेत्र उच्च जोखिममा रहेको	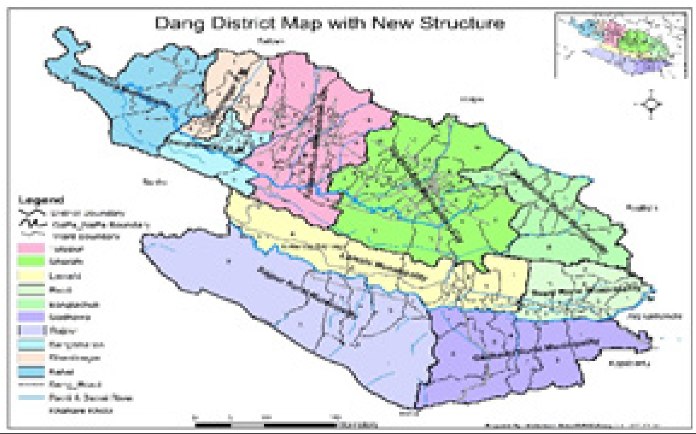
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा प्रतिवर्ष मृत्यु ७० जना औषत प्रतिवर्ष घाइते २ सय ७० जना गम्भीर घाइते घाइतेको करिब १४० जना अंगभंग पशुचौपायाको क्षति औषत ४ वटा सवारी साधनको क्षति औषत प्रतिवर्ष १८० वटा औषत दुर्घटना संख्या प्रतिवर्ष १३४ वटा	

च) शीतलहर (Cold Wave)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
जिल्लाका १० स्थानीय तहहरुमध्ये देउखुरीमा पर्ने लमही नगरपालिका, राप्ती गापा, राजपुर गापा, गढवा गापा शीतलहरको मध्यम जोखिम रहेको ।	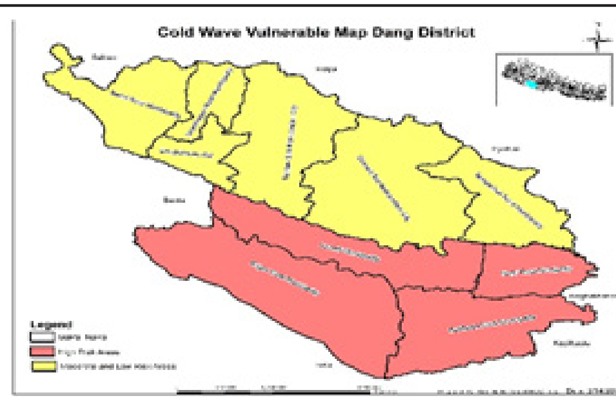
संभावित क्षति विवरण	
विगत वर्षहरुमा शितलहरबाट मृत्यु हुने संख्या नभएको तर प्रभावित भई बिरामी हुने गरेको छ । विरामीको संख्या १०० जनाभन्दा बढी ।	

छ) सर्पदंश (Snake Bite)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिमः राजपुर गाउँपालिका, गढवा गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिका, लमही नपा	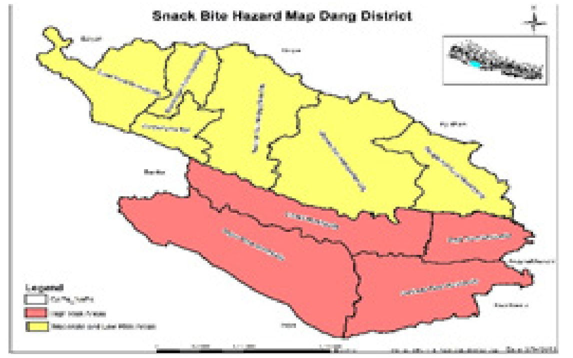
मध्यम जोखिमः दंगीशरण गापा, बवई गापा, शान्तिनगर गापा, तुलसीपुर उमनपा, घोराही उमनपा, बंगलाचुली गापा	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा अनुमानित मृत्यु ५-७ जना । गम्भीर बिरामी भएर निको हुने २५-३० जना ।	

झ) भुकम्पीय जोखिम (Earthquake)

यस जिल्लामा हालसम्म भुकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षति ब्यहार्नु परेको छैन तर २०७२ साल वैशाख १२ र २९ गतेको विनाशकारी भुकम्पले यस जिल्लाका निजी तथा सार्बजनिक संरचनाहरुमा दरार पैदा गरी कमजोर पारेको कारण जोखिमको संम्भावना उच्च नै रहेको छ । Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham University ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भुकम्प जानसक्ने सम्भावना रहेको र ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुनसक्ने अनुमान गरेको छ । भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिमा रहेको हुनाले बर्दिया जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो नरहन सक्दैन । विशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भुकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञहरुको अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भुकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिको यकिन तथ्यांक जिल्लामा उपलब्ध हुनसकेको छैन । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका स्थानीय तहमा रहेका पुराना विद्यालय, निजी भवनहरु तथा अन्य सार्वजनिक संरचनाहरु जोखिममा रहेका छन् । भुकम्पीय जोखिममा लागि यस जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरुले पूर्वतयारीका कार्यहरु अगाडी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

भूकम्प पछिको अनुमानित अवस्था :

सम्भावित क्षतिको आँकलन	जोखिमको नक्शांकन
प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या : १००००० जना मृत्यु हुन संक्ने जनसख्या : २०० जना (भन्दा बढि) घाईते हुनसक्ने जनसख्ंया : २००० जना (भन्दा बढि) बिस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या : ३०००० जना (भन्दा बढि) क्षति हुन सक्ने संरचना : पूर्ण नष्ट घर : २०००० घरधुरी, आंशिक नष्ट घरः १०००० घरधुरी (७० प्रतिशत सरकारी संरचनाहरुमा क्षति पुग्न सक्ने अनुमान गरिएको छ ।)	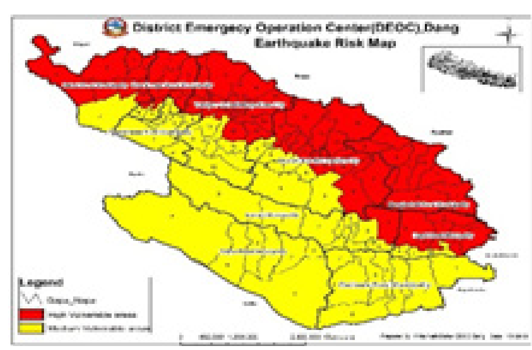
राप्ती नदीमा रहेको पक्की पुल, नेपालगञ्ज दाङ सडक खण्डमा पर्ने पुलहरु भत्कन सक्ने, लमही घोराही, तुलसीपुर क्षेत्रमा पर्ने सडक पुलमा क्षति पुग्न गई १ हप्ता देखि १ महिनासम्मका लागि सडक सम्पर्कबिच्छेद हुनसक्ने । साथै संचार टेलिफोन टावरहरु क्षतिग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरुमा १ महिनासम्म अत्यावश्यक सेवाहरुको पहुँच नहुन सक्छ । यदि २०७२ सालको भन्दा ठूलो कम्पनको भुकम्प आउनसक्ने आँकलन गरिएको छ त्यसैले नेपालको पश्चिमी भुभाग लगायत छिमेकी देश भारत र पाकिस्तानको भागमासमेत ठूलो असर पुग्ने अनुमान गरिएकोले तत्काल अन्तर्राष्ट्रिय सहायता निकायहरुको पहुँच नहुन सक्ने अनुमान समेत गरिएको छ ।	

विपद्को कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक धनजनको क्षति र विस्थापित लगायत प्रभावितहरुको लागि एउटा सहभागितामूलक विपद् तयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नसके मात्र प्रभावितहरुले आधारभूत मानवीय सहायता पाउन सक्ने अवस्था भएको हुँदा विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्लास्तरमा विपद् योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । त्यसैले यस दाङ जिल्लामा देखिएका सम्भावित विपद्हरुलाई व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्नका लागि सबै स्थानीय तहहरु लगायत सरोकारवाला निकाहरुको समन्वय गरी जोखिमयुक्त समुदायमा योजनाबद्ध ढंगबाट अगाडी बढ्नुपर्ने आवश्यकता भएको हुँदा जिल्लास्थित सबै निकायहरुले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता छ ।

ञ) सरुवा रोग जस्ता महामारी :

कोरोना भाइरस (कोभिड–१९): कोभिड–१९ को रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार सम्बन्धमा जिल्लामा गरिएका प्रयास, पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य :

परिचय:

नोवेल कोरोना अर्थात COVID-19 सन् २०१९ को अन्त्य तिरबाट चिनको उहान प्रान्तबाट सुरु भई हालसम्म विश्वका झन्डै २ सय ९ राष्ट्रहरुमा फैलिसकेको छ । यसले लाख भन्दा बढि मानिस सक्रमित भईसकेका छन् भने लाख भन्दा बढि देहावसान भईसकेका छन् । जसमध्ये लाख भन्दा बढि निको भईसकेका छन् । ज्वरो, खोकी, थकावट र सास फेर्न गाह्रो हुनु यसका प्रमुख लक्षण हुन । कतिमा रोगको लक्षण नै नदेखिनु अर्को समस्या हो । एक ब्यक्तिबाट अरु व्यक्तिमा सजिलैसँग सक्रमण हुने भएकाले महामारीको रुप लिन लामो समय लागेन, यसलाई निर्मुल पार्न बिकसित राष्ट्रहरु निरन्तर अगाडि बढिरहिरहेका छन् । चिनमा यस रोगको रोकथाम भइसकेको र नयाँ सक्रमितको संख्या निकै कम हुँदै गएको छ । यस्तै स्पेन र इटालीमा पनि नया संक्रमितको सख्या घट्दो क्रममा छ भने अन्य देशहरुमा रोगको सक्रमण फैलने क्रम बढिरहेको छ । यसको असर नेपालमा मात्र पर्ने होइन, यसले विश्वका ठुला भन्ने राष्ट्रहरुको आर्थिक स्थिति पनि दयनीय अवस्था भइरेहको छ ।

यस समयमा नागरिकहरुले सतर्कता देखाउँदै गर्दा राज्यसयन्त्रबाट पनि सुशासनको पुर्णतः अबलम्बन गर्नुपर्दछ । लकडाउन पछि पर्यटन, ब्यापार र कृषि क्षेत्रलाई चाँडो भन्दा चाँडो चलायमान गर्दै सुरक्षित मुलुक चिनाउन राज्य निकाय देखि नागरिक संघसंस्था सबैधानिक अङ्ग समेत अग्रसर हुनुपर्दछ । बैदेशिक रोजगारमा गएका युवाहरुलाई स्वदेश फर्काई ज्ञान-सीपको उचित सुनिश्चितता र अवसर प्रदान गर्नु पर्दछ । यस जिल्लाको भारतसँग जोडिएको सिमानाका क्षेत्रका कारण हालै विश्वब्यापी माहामारीको रुपमा देखिएको COVID 19 को संक्रमण तथा यस क्षेत्रमा प्राय समथर क्षेत्रमा वसोवास गर्ने मानिसहरुमा जनचेतनाको कमी, बाढीको समयमा खानेपानीका श्रोतमा समस्या समुदायमा बाढी पस्ने भएकोले वर्षातको समयमा बाढीको उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रमा कुनै पनि स्थानमा सरुवा रोगहरु महामारीको रुपमा भित्रन सक्ने हुन्छ । जुन बाढीका कारण पनि द्वितीय बिपदको रुपमा आउन सक्छ त्यस्ता स्थानहरुमा तुरुन्त सुरक्षा निकाय सहित स्थानीय तह र जिल्लाबाट तथा स्थानीय तहहरुबाट उच्च सुरक्षा सतर्कता तथा स्वास्थ्यकर्मीको टोली खटाई शुरुमै रोगहरु नियन्त्रण गरी महामारी फैलन नदिने उपायहरु अपनाइने छ ।

यसको प्रभाव र पूर्वतयारी :

दाङमा २०७७ असार २ गतेको दिनसम्म कोरोना रोगबाट २४० जनामा संक्रमण देखिएको र ३६ जना निको भएर घर फर्किसकेको अवस्था छ । यो क्रम दिन प्रतिदिन बढदै गैरहेको परिवेशमा बाढी जस्तै कोरोना भाइरस (कोभिड १९) लाई जिल्लामा एक विपद्को रुपमा लिई पूर्वतयारी भैरहेको छ ।

उपयूक्त समयमा समन्वयात्मक ढँगबाट पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्न नेपाल सरकार गूह मन्त्रालयको च.न.३३५ मिति २०७६/११/७ गतेको पत्र मार्फत हरेक जिल्लालाई कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) पूर्वतयारी स्वरुप गरिएका पहल कदमी तथा प्रयासहरुलाई अनिवार्य रुपमा गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रमा जानकारी गराउने बारेको पत्रानुसार दाङ जिल्लामा जिल्ला प्रशासन कार्यालयको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार विपद् शाखा जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रले जिल्लाका सबै स्थानिय तहहरुसँग समन्वय गरि पहिलो चरणमा जिल्लाका बिभिन्न स्थानमा स्थापना गरिएका हेल्थडेस्क मार्फत देशका आन्तरिक स्थान (सडक तथा हवाई) यातायातबाट र देशका बाह्य स्थानबाट आउँने व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा

अन्य प्रगती विवरणहरुलाई दैनिक प्रतिवेदनका रुपमा पठाउने कार्यबाट शुरुवात गरिएको थियो । जसकालागि भारतसँग सिमा जोडिएका नाका कोइलाबास, खाग्रा नाका कालाकाटे, लमही गढवा राजपुर घोराही कुइरेपानी, दमारगाउँ एयरपोर्ट, अमेलिया, बवइ बंगलाचुली स्थानहरुमा हेल्थडेस्क स्थापना गरी चेकचाँचलाई निरन्तरता दिइएको थियो भने र बिभिन्न संचार माध्यमबाट बिभिन्न भाषामा कोभिडबाट सुरक्षित हुने उपायहरुको बारेमा रेडियो सन्देशहरु प्रशारण गरिएको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा बैठक बसी एक कार्यदल गठन गरी जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रको सहकार्यमा जिल्लामा सुविधा सम्पन्न क्वारेन्टाइन निर्माण गर्ने र बाह्य स्थानबाट आएका व्यक्तिहरुलाई सो स्थानहरुमा राख्ने जस्ता सम्भाव्यता अध्ययन गर्न एक task team बनाई कार्य अगाडी बढाउने निर्णय भएको थियो । यस पश्चात कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणले नेपालमा पनि तिब्र रुप लिन थालेपछि यसको रोकथाम तथा नियन्त्रयाकालागि जिल्ला विपद् व्यवस्थान समितिको वैठकले जिल्लामा रहेको एफ.एम रेडियोबाट कोरोना बिरुद्धको सचेतनामूलक सन्देश प्रचार प्रसार गर्ने, सबै स्थानीयहरुलाई क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन गर्ने र सोको समग्र प्रतिबेदन दैनिक गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रमा जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्ने निर्णय भएको थियो ।

(कोभिड-१९) को जोखिमलाई न्युनिकरण गर्न सवै निकायको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको हुन्छ । (कोभिड-१९) पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यलाई चुस्त दूरुस्त रुपमा अगाडी बढाउन जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरु, सबै सुरक्षा निकायहरु सदस्य रहने गरि जिल्ला कोभिड संकट व्यवस्थापन समिति, जिल्लामा भए गरिएका दैनिक प्रगति विवरणलाई नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय ५ नं. प्रदेश तथा सरोकारवाला निकायहरुमा पठाउने कार्यका लागि सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री गञ्ज बहादुर एम.सीको नेतृत्वमा तपसिलका सदस्यहरु सहितको कार्यदल गठन गरिएको छ ।

जिल्ला कोभिड संकट व्यवस्थापन समिति (District Covid Crisis Management Committee) सल्लाहकार

१. जितेन्द्रमान नेपाली प्रमुख जिल्ला समन्वय समिति सल्लाहकार ९८५७८८८३३३

क्र.स.	नामथर	निकाय	पद	सर्म्पक न.
१	गोविन्द प्रसाद रिजाल	जिल्ला प्रसाशन कार्यालय	अध्यक्ष	९८५७८०७७७७
२	सावित्रा थापा पुन	जिल्ला समन्वय समिति	सदस्य	९८५७८८८२२२
३	सुमन थापा मगर	रिपुमर्दन गण	सदस्य	९८५१००१७६९
४	गणेश चन्द	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सदस्य	९८५७८०५५५५
५	नारायण श्रेष्ठ	शसस्त्र प्रहरी बल	सदस्य	९८५१२७२१११९
६	टेकराज तिमिल्सेना	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय	सदस्य	९८५७८६००४३
७	डा. सर्वेश शर्मा	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल	सदस्य	९८४८०२०३४८
८	झंकार भुषाल	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान	सदस्य	९८५७८४९०००
९	सुनिता पौडेल	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	सदस्य	९८५७८३४८२१
१०	बिश्व प्रकाश अर्याल	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र	सदस्य	९८४९१११२९२१
११	गञ्ज बहादर एम.सी.	जिल्ला प्रसाशन कार्यालय	सदस्य सचिव	९८५७८५७७७७

सोहि बमोजिम जिल्लामा कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य अर्न्तगत कोरोना संक्रमित सम्भावित व्यक्तिलाई राख्न स्थापना गरिएका क्वारेन्टाईन र आइसोलेसन विवरण, राखिएका विरामी सख्या, संचालनमा आएका क्वारेइन्टान संख्या र क्वारेन्टाइन बेड संख्या, आइसोलेसन अस्पताल संख्या, वेड संख्याको विवरणका साथै स्थानीय तहहरुद्वारा वितरण गरिएको राहत सहितका दैनिक प्रतिबेदन गर्ने काम भएको छ, ।

यो रोगको रोकथाम तथा पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि तत निकायहरुबाट प्रयास भैरहेको छ भने बिभिन्न गैरसरकारी संघसंस्थाहरुले पनि आ-आफ्नो तह र तप्काबाट सहयोग भैरहेको अवस्थामा अवस्था छ । यस जिल्लामा पनि यसको संक्रमण दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको परिपेक्षमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र बिभिन्न क्षेत्रगत निकायहरुले आ-आफ्नो क्षेत्रगत योजनामा समावेश गरि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

जिल्लामा रहेको क्वारेन्टाइनहरुको बिस्तृत विवरण (मिति २०७६ चैत्र देखि २०७७ असार ०२) :

क्र.स.	स्थानीय तह	क्वारेन्टाईन स्थान संख्या	क्वारेन्टाईन बेड संख्या	क्वारेन्टाईनमा बसेकाको संख्या		जम्मा	हालसम्म क्वारेन्टाईनबाट फिर्ता भएको संख्या
				महिला	पुरुष		
१	घोराही उपमहानगरपालिका	८४	३४९२	१५३	१८७८	२०३१	५४७
२	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	१३	७९६	१४५	८९६	१०४१	३७९
३	लमही नगरपालिका	१९	९८०	२७५	७०३	९७८	७६६
४	गढवा गाउँपालिका	१४	७९०	१५८	७५६	९१४	४१०
५	राजपुर गाउँपालिका	५	३२०	४३	३१५	३५८	१९२
६	रात्ति गाउँपालिका	२५	१२७७	१३७	९९२	११२९	८२४
७	बवइ गाउँपालिका	४	७१०	६१	७९०	८५१	३३१
८	शान्तिनगर गाउँपालिका	५	२०५	३२	४४२	४७४	२४३
९	बगलाचुली गाउँपालिका	२९	१३२०	११७	११८५	१३०२	७९९
१०	दंगिशरण गाउँपालिका	२	१२०	१५	२१९	२३४	१३३
	जम्मा	२००	१००१०	११३६	८१७६	९३१२	४६२४

जिल्लामा रहेका आइसोलेसनहरुको बिस्तृत विवरण (मिति २०७६ चैत्र देखि २०७७ असार ०२) :

सि.नं.	अस्पताल वा आईसोलेसन सेन्टरको नाम	स्थानीय तह	बेड संख्या	ICU बेड	भेन्टिलेटर संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा
१	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान	घोराही उपमहानगरपालिका	१४			०	०	०
२	सालभौरी मावी	राजपुर गाउँपालिका	१०			३	३	६
३	एकिकृत झुलिडाडा	बगलाचुली गाउँपालिका	१५			१	१३	१४
४	नमुना उमावी पद्मोदय	घोराही उपमहानगरपालिका	२०			३	८	११
५	राप्ती प्राविधिक शिक्षालय	राप्ती गाउँपालिका	१००			२	५	७
६	अमराइ फनपार्क	घोराही उपमहानगरपालिका	५०			८	५२	६०
७	कोरोना अस्पताल बेलझुण्डि	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	१००			१०	४१	५१
जम्मा			३०९			२७	१२२	१४९

लकडाउनको समयमा रोजगारी गर्न नपाइ दैनिक जीवनयापन गर्न नसकेका असंगठित श्रेत्रका कामदार तथा अति बिपन्न बर्गलाई सम्बन्धित स्थानीय तहबाट बितरण भएको राहतको बिवरण ।

क्र.स.	नगरपालिका/गाउँपालिका	राहत बितरण घर सख्या	चामल (के.जी.)	दाल (के.जी.)	नुन (के.जी.)	तेल (ली.)	सावुन (गोटा)
१	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	८११५	१५३९५८	५३२३	६६४१	४६५३	८९६६
२	घोराही उपमहानगरपालिका	५४४३	१०७१८४	६३५७.९	५१८६	३२७०.६	५४५४
३	लमही नगरपालिका	३३४८	८१४०५	३८७१	३१५०.५	२५१२	०
४	राप्ती गाउँपालिका	३५३३	६४०६५	३५३३	३५३३	३५३३	३५३३
५	गढवा गाउँपालिका	२९८६	७१६१५.५	६३५२	२८६७	५७३७	०
६	राजपुर गाउँपालिका	१९७९	४४८८५.५	३६०६	१७६७	१६५०	१७९८
७	बगलाचुली गाउँपालिका	१५८७	३२०१०	२८४	२५	५३	०
८	दंगिशरण गाउँपालिका	७५९	१०४३८.५	५५३.५	६३९	३२३.५	०
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	११९५	२८४६५	४५९२	११९५	११९५	०
१०	बवइ गाउँपालिका	९४५	२४८८५	११२९	१८९१	११२९	१८९१
जम्मा		२९,८९०	६१८,९११	३५,६०१	२६,८९४.५	२४०५६.१	२१६४२

कोरोना भाइरस (कोभिड १९) रोकथाम तथा नियन्त्रणका पूर्वतयारी प्रयासहरु :

- विभिन्न समितिहरु गठन गरी आवश्यक्तानुसार निर्णय निर्माण र कार्यान्वयन गरिएको ।
- सवै स्थानीय तहहरुमा कोभिड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नको लागी जिल्लाका विभिन्न एफ.एम. रेडियोहरुबाट कोभिड १९ सम्बन्धि जनचेतनामूलक रेडियो सन्देश प्रशारण गरीएको ।
- कोभिड १९ संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार व्यवस्थासँग सम्बन्धित निर्णयहरु जस्तैः लकडाउनसँग सम्बन्धित निर्णय, उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्र सिल गर्ने निर्णय, सामाजिक दुरी कायम गर्ने सम्बन्धि निर्णय, क्वारेन्टाईन बेड संख्या बृद्धि निर्णय, आइसोलेसन वार्डको स्थापना निर्णय, शव ब्यवस्थापन निर्णय र उपचारसँग सम्बन्धित निर्णयहरु गरी कायान्वयन गर्ने र निरन्तरता दिने ।
- स्वास्थ्य, सुरक्षा एम्बुलेन्स चालक तथा शवबहान चालकहरुलाई सुरक्षा सामग्रीहरु बितरण तथा प्रयोगबारे जानकारी ।
- भारतबाट फर्केका नागरिकहरुलाई तत्काल समुदायमा घुलमिल नहुन दिने गरी सम्बन्धित स्थानीय तहहरुमा निर्माण गरिएका क्वारेन्टाईनमा राखि परिक्षण गर्ने गरेको र सो कार्यलाई निरन्तरता दिदै आइरहेको ।
- Case Investigation Team, Contact Tracing Team गठन गरी कार्य सम्पादन र निरन्तरता ।
- यो योजना निर्माण गर्दा सम्म ७४२६ जनाको पिसिआर बिधिबाट परीक्षण ७४४ जनाको आरडिटी बिधिबाट परिक्षण गरिएको र सो कार्यलाई निरन्तरता दिन सरोकारवाला निकायहरु, स्वास्थ्य, स्थानीय तहहरुलाई सहयोग र सहजिकरण । परीक्षण गरिएका मध्ये १८५ जना संक्रमित देखिएकोमा सबैजना आइसाण्ज्ञेलेशनमा राखेर उपचार भइरहेको ।
- जिल्लाको धार्मिक सम्बेदनशीलतालाई मध्यनजर गरी धार्मिक सद्भाव कायम राख्दै कोभिड १९ रोकथाम र नियन्त्रणमा मस्जित तथा मदरसाहरुसँग समेत समन्वय गरिएको ।
- यस जिल्लामा कार्यरत नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा बिभिन्न क्वारेन्टिनमा (टेन्ट, त्रिपाल, कम्बल, बाल्टिन, साबुन, झोला, कपडा, महिनावारी स्वच्छता सामाग्री झोला, हात धुने पानीटंकी) बिभिन्न गैरसरकारी निकायरु लगायतको समन्वय र सहयोगमा क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन, खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धि कार्य भैरहेको,
- कोभिड १९ संक्रमित व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य उपचार तथा अन्य व्यवस्थापनका लागि तत्कालै स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरुसँग समन्वय गरी आइसोलन केन्द्रमा आवश्यकक्तानुसार व्यवस्थापनका लागी समन्वय गरिएको ।
- कोभिड १९ का सक्रमितहरु बढ्न नदिनको लागी समुदायमा तथा टोल टोलमा कोभिड १९ बाट सुरक्षित हुने उपायहरुको बारेमा ब्यानर, पम्पलेट तथा माइकिङ्गबाट प्रचार प्रसार गरिएको ।
- जिल्लाका सिमा नाका तथा बिभिन्न स्थानमा हेल्थ डेस्क स्थापना गरी जिल्लामा आउने मानिसहरुको लगत संकलन र स्वास्थ्य परिक्षण गरी सम्बन्धित पालिकामा पठाइएको ।
- सिमा नाकाबाट मानिसहरुको आवतजावतलाई न्युनिकरण गर्नको लागि थप सुरक्षा परीचालन गरीएको ।

समर्गमा मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा सबै बिषयगत क्षेत्रको नेतृत्व तथा सह-नेतृत्व गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुले आ-आफ्नो विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसँग सम्बन्धि कार्य गर्दा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) बाट हुनसक्ने जोखिम तथा त्यसको महामारीलाई मध्यनजर गरि हरेक गतिविधिहरुलाई Cross Cutting Issues का रुपमा लिई कार्य गर्नुपर्नेछ ।

कोभिड १९ प्रतिकार्य योजना

क्र.स.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	उपमहानगरपालिका, नगरपालिका तथा गाउपालिका भित्र कोभिड १९ बाट सुरक्षित हुने उपायहरु बारेमा बिस्तृत जनचेतनामुलक कार्य गर्ने ।	स्थानीय बिपद ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु तथा रेडक्रस	नियमित
२	सबै स्थानीय तहहरुले समुदायमा कोभिड १९ बाट सुरक्षित हुन जनचेतनमा बृद्धि गर्न स्थानीय एफ.एम. रेडियोहरुबाट जिगल बजाउने ।	स्थानीय बिपद ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, स्थानीय एफ.एमहरु तथा स्थानीय संघसंस्थाहरु	नियमित
३	समुदायका मानिसहरुलाइ नियमित हात धुने र नियमित माक्सको प्रयोग गर्ने बारेमा जनचेतनामा बृद्धि गर्ने ।	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस तथा सरोकारवाला निकायहरु	नियमित

क्र.स.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
४	स्वास्थ्य तथा सरसफाइको बारेमा समुदायमा जनचेतना दिने ।	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु तथा रेडक्रस	नियमित
५	उपमहानगरपालिका, नगरपालिका तथा गाउपालिका भित्र प्रवेश गर्ने नाकाहरुमा हेल्थ डेस्क निर्माण तथा संचालन गर्ने	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु तथा रेडक्रस कर्मी	नियमित
६	देशको बिभिन्न जिल्ला, भारत तथा अन्य तेश्रो मुलुकबाट यस जिल्लाभित्र आउने नागरिकहरुको बिवरण संकलन गर्ने ।	स्थानीय बिपद ब्यवस्थापन समिति	वडा कार्यालय, क्लब	आवश्यकता अनुसार
७	क्वारेन्टिन तथा आइसोलेशन वार्डको निर्माण तथा ब्यवस्थापन गर्ने ।	स्थानीय बिपद ब्यवस्थापन समिती	स्वास्थ्य शाखा, बिभिन्न सरोकार वाला निकाय संघसंस्थाहरु	आवश्यकता अनुसार
८	PCR जाँचलाइ बढाउन Kit खरिद गर्ने	गाउँपालिका प्रमुख स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सरोकारवाला निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
९	२ मिटरको सामाजिक दुरीको ब्यवस्था मिलाउने ।	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु, सोरकारवाला निकाय तथा रेडक्रस	नियमित
१०	स्थानीयस्तरमा भएका बजारहरुको निश्चित समय भित्र मात्र खुल्ने ब्यवस्था मिलाउने ।	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, उद्योग बाणिज्य संघ, चेम्बर अफ कमर्श, सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
११	कन्ट्र्याक ट्रेसिङ्गको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
१२	PPE को बारेमा स्वास्थ्यकर्मी तथा सुरक्षा निकायलाई जानकारी तथा तालिमको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
१३	एम्बुलेन्स चालकहरुलाई सुरक्षाका सामग्रीहरुको बारेमा जानकारी सहित बितरण गर्ने	स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
१४	शव ब्यवस्थानको बारेमा तालिमको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय बिपद ब्यवस्थापन समिति	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार

ञ) दाङ जिल्लामा जोखिममा रहेको जनसंख्या (विपद्को समयमा ख्याल गरिनुपर्ने वर्ग)

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	एकवर्ष मुनीको जनसंख्या	१२९२७	
२.	५ बर्ष मुनीको जनसंख्या	५३४७४	
३.	एकल महिला	११४५८	
४.	जेष्ठ नागरिक ६० माथिको	५१४५३	
५.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु	१२८८१	२.३३ प्रतिशत
६.	१०-१९ उमेरका किशोरीहरु	७३९९८	
७.	प्रजनन् उमेरका महिला	१५७०८१	
	जम्मा जनसंख्या	३८०८५६	

श्रोत : के.त.वि. २०६८ र दाङ जिल्लाको नपा/गापा प्रोफाईल २०७४

३.५.जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आंकलन (Stakeholders Stocks Mapping)

जिल्लामा विपद् पर्दा प्रयोगमा आउनसक्ने श्रोतलाई निकायगत हिसावले आँकलनको प्रयास गरिएको छ । जसलाई तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क्र. सं.	कार्यालय/संस्था	सामाग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	राहत वितरणका लागि नगद	१० लाख चालु वर्ष	नेबैलि	तत्काल, नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड अनुरुप
२	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय		जनशक्ति	स्थानीयतहसँगको समन्वयमा तत्काल प्रतिकार्य गर्न सकिने
३	स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सबै कार्य	राहत कोष	स्थानीय तहहरु	तत्कालै प्राप्त गर्न सकिने
४	कृषि ज्ञान केन्द	बिउबिजन तथा बिषादी		सबै स्थानीय तहको ईकाइमा	तत्काल, जि.कृ.वि. का. को स्वीकृत मापदण्ड अनुरुप
५	जिल्ला वन कार्यालय	काठ उपलब्ध गराउन सकिन	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला/ई.ब.का. मा	तत्काल जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार
६	स्वास्थ्य कार्यालय	दक्ष जनशक्ति RRT औषधी	RRT Team १५ देखि २० जना	स्वाका, स्युजा, श्रीगाउँ, मानपुर र लमही	तत्काल आवश्यकता अनुसार ११ वटा निजी अस्पतालहरुको समन्वयमा
७	नेपाली सेना रिपुमर्दन गण	दक्ष जनशक्ति	१८० जना	घोराही तुलसीपुर लमही	तत्काल
८	सशस्त्र प्रहरी वल	दक्ष जनशक्ति	३५जना भन्दा बढी	भालुवाङ, लमही	तत्काल
९	नेपाल प्रहरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दक्ष जनशक्ति	५२५ जना	जिल्लाभर	तत्काल, सामान्य घरेलु औजार
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्री एम्बुलेन्स प्राथमिक उपचारबक्स खोज तथा उद्धार सामग्री	१०० सेट २ वटा ४ वटा १ सेट	ने.रे.स. दाङ	तत्काल
११	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	शैक्षिक सूचना संकलन जनशक्ति		सबै स्थानीय तहमा	स्थानीय तहमा रहेको शाखामा समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार
१२	राजनैतिक दल		स्वयंसेवक	सबै स्थानीय तहमा	आवश्यकता अनुसार कार्यकर्ता परिचालन
१३	यान्त्रिक कार्यालय	डोजर लोडर पानी ट्याडकर	१ १ १	यान्त्रिक कार्यालय	मध्यपश्चिम तथा क्षेत्रीय डिभिजन कार्यालयको स्वीकृतिमा
१४	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सैं घण्टा	घोराही	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१५	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४सैं घण्टा	तुलसीपुर	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१६	यातायात व्यवसायी समितिहरु	यातायात तथा ढुवानीका साधन	आवश्यक पर्ने जति	दाङका सबैजसो स्थानमा	भाडामा आवश्यकता अनुसार
१७	बेस नेपाल	जनशक्ति	स्वयंसेवक तथा केही	बैक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार
१८	अपांग मानवअधिकार सरोकार मञ्च	अपाङ्गताका लागि औजारहरु	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार

क्र. सं.	कार्यालय/संस्था	सामाग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१९	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र		स्वयंसेवक	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिन
२०	सीसा नेपाल	तत्काल राहत सहयोग गर्न सकिने	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिन
२१	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	केही नगद आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिन
२२	ओरेक नेपाल	मनोसामाजिक परामर्श, संरक्षण क्षेत्रलाई सहयोग	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार
२३	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	स्वयंसेवक	बैक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार
२४	सुआहारा दोश्रो	पौष्टिक आहार कर्मचारी ८ जना	आवश्यकतानुसार	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार

श्रोतः निकायगत कार्यालय दाङ २०७५

३.५.१ जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरु (Light & Search Rescue Material):

क्र.स.	सामाग्रीहरुको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			जम्मा
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	
१	लाईफ ज्याकेट	गोटा	५१	१३२	८८	२७१
२	स्ट्रेचर	गोटा	२	२१	४	२७
३	ऱ्यापेलिङ रोप	रोल	१	०	०	१
४	गल	गोटा	१	१०	८	१९
५	ओ.भि.एम.	गोटा	१	०	०	१
६	रवरबोट	सेट	१	०	१	२
७	प्राथमिक उपचार वाकस	सेट	२	०	४	६
८	क्याराबिना हुक	गोटा	४	०	०	४
९	स्वाटर	गोटा	२२	०	१०	३२
१०	साबेल	थान	६	३	३०	३९
११	स्याक	थान	८	०	०	८
१२	स्याक हो	थान	११	०	०	११
१३	एक्स हो	थान	२	०	५	७
१४	जम्वसुट	थान	१४	५	२६	४५
१५	ग्लोब्स	जोर	१५	६	१९७	२१८
१६	रवर बुट	जोर	९	३	२५	३७
१७	टर्च लाईट	थान	१३	०	४	१७
१८	सक्स	जोर	८	०	५	१३
१९	वाटर बोटल	थान	१४	०	१७	३१
२०	फेस माक्स	थान	१०	०	१०	२०
२१	ब्याग प्याक	सेट	७	०	०	७
२२	पिग	थान	०	६१	१७	७८
२३	रवर टयुव	गोटा	०	७	१४	२१

क्र.स.	सामाग्रीहरुको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			जम्मा
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	
२४	घन	गोटा	०	२	५	७
२५	छिनो	गोटा	०	२	४	६
२६	बोल्डकटर	गोटा	०	०	२	२
२७	क्रो वार	थान	०	०	५	५
२८	रेक	थान	०	०	१२	१२
२९	रेक हो	थान	०	०	११	११
३०	छालाको बुट	जोर	०	०	१०	१०
३१	हेलमेट	थान	१४	७	५६	७७
३२	डोरी	मि.	०	१०८०	९२५	२००५
३३	फायर स्ट्युईङ्गगुईसर	थान	०	०	१४	१४
३४	फायर फाइटिङ्ग क्लोथ	सेट	०	०	७	७
३५	रवर मेट्रेक्स	थान	०	०	८	८
३६	कम्वल	थान	०	०	४	४
३७	मेघाफोन	थान	०	४	१	५
३८	बाल्टी	थान	०	०	३	३
३९	Screwgaten Carabinners Heavy	थान	०	०	१	१
४०	Fire of 8 carbineers	थान	०	०	२	२
४१	Static rope	रोल	०	०	२	२
४२	Rescue Haller	थान	०	०	२	२
४३	Iron Picket	थान	०	०	१	१
४४	Tarpaulin	थान	०	१३	४	१७
४५	Wrist Bag	थान	०	०	३	३
४६	Rescue Vest	थान	०	०	३	३
४७	रवरबोट पम्प	थान	०	०	१	१
४८	जिवन रक्षा कवज	थान	०	०	१	१
४९	बैषाखी	थान	०	२	०	२
५०	सेतो लठ्ठी	थान	०	१	०	१
५१	स्लिपिंग ब्याग	थान	०	२०	०	२०
५२	ग्राउण्ड सिट	थान	०	५	०	५

जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामाग्रीहरु :

SN	Particular	Units	Qnty.	सामाग्रीको अवस्था	कैफियत
1	Climbing Rope	Mtr	90	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
2	Magephone	No.	3	सानो भएको, १ वटा बिग्रेको प्रयोग गर्न नमिल्ने	DEOC Container
3	Search Light	No.	23	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container

4	Handed Wood Cutter/Petrol	No.	2	१ सेटको फिगिंस टुल्स नभएको र चेन पनि नभएको	DEOC Container
5	Fire extinguisher 6 kg ABC	No.	1	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
SN	**Particular**	**Units**	**Qnty.**	**सामाग्रीको अवस्था**	**कैफियत**
6	Fire extinguisher 6 kg ABC	No.	6	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
7	Rescue Gloves	Pairs	9	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
8	Bolt cutter	No.	2	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
9	Throw Bag	No.	5	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
10	Carabinna	No.	5	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
11	Rubber Boot	Pairs.	11	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
12	Rubber Boat hand Pump	No.	1	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
13	Rubber Boat Paddle	No.	6	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
14	Rescue Helmet	No.	12	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
15	Rescue Hamber	No.	13	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
16	Life jacket	No.	19	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
17	Rain Coat	No.	10	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
18	PP Rope	No.	3 Roll	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
19	Iron Bucket	No.	2	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
20	Rubber Tube	No.	2	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
21	Folding Table with Chairs	Set	1	1-table, 6 chairs Usable 2 रेडक्रस अफिसमा रहेको	DEOC Container
22	Crobar	No.	1	Usable	DEOC Container
23	Pick	No.	1	Usable	DEOC Container
24	Showel	No.	11	Usable	DEOC Container
25	Iron Picket	No.	3	Usable	DEOC Container
26	Ladder (Small/Large	No	2	1-small, 1 Large Usable	DEOC Container
27	Strecher	No.	4	Usable	DEOC Container
28	Dispensary Tent	No	2	Usable	DEOC Container
29	Umbrela	No.	14	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
30	Gal	No.	5	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC Container
31	Seat Harness	No.	4	ग्कबदभि	DEOC Container
32	Battery and inverter with power backup b(from Province)	No.	1	DEOC मा भएका सबै सामाग्रीहरु चल्ने किसिमको आवश्यकता भएको तर ब्याकप कम भएको लाईन गएको बेला नधान्ने (२ ब्याट्री १५० एम्पीयर र १ थान इन्भटर)	DEOC Office
33	Battery and inverter with power backup(From UNDP)	No.	1	DEOC मा भएका रेडियो सेटमा प्रयोग भएको (१ ब्याट्री २०० एम्पीयर र इन्भटर १ थान)	DEOC Office
34	Printer with scanner	No	1	Brother DCP-1510/triple one/Usable	DEOC Office
35	Laptop(Think Pad)i7	No.	1	Lenovo i7/G8/Usable	DEOC Office
36	Desktop Computer	No	1	Dell with CPU Mouse, Keyboard	DEOC Office
37	Office Rack	No.	1	Usable	DEOC Office
38	Office table	No	2	Usable	DEOC Office
39	Computer Table	No .	1	Usable	DEOC Office
40	VHF Base Set	No.	1	Usable	DEOC Office
41	VHF Hand Set	No.	5	1-DEOC,1-NRCS,1-DPO,1-APF,1-NA	1- DEOC only
42	HF Base Set	No.	1	Usable	DEOC Office

43	Office Chairs	No.	3	Usable	DEOC Office
44	Display Board	No	1	SENSEI 55" Usable	DEOC Office
SN	**Particular**	**Units**	**Qnty.**	**सामाग्रीको अवस्था**	**कैफियत**
45	Steel Cup Board	No.	1	Usable	DEOC Office
46	Office table	No.	1	Usable	DEOC Office
47	Stand Fan	No.	1	for DEOC Staff Quarter/Usable	
48	Siren	No.	12	Usable	DEOC Container

३ ५.२. निकाय पहिचान :

क) विपद्मा निकायगत पहिचान (कसले के गर्ने ?)

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय तथा खोज तथा उद्धार परिचालन	प्रजिअ. गोबिन्द प्रसाद रिजाल	०८२-५६०१३३ ९८५७८०७७७७
स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सबै कार्य	स्थानीय पालिका प्रमुखहरु	अनुसुची १ मा समावेश गरिएको छ
नेपाली सेना श्री रिपुर्मदन गण	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने	प्र.से. सुमन थापा मगर	०८२-५६१०६२
नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने	प्र.उ. गणेश चन्द	०८२-५६०१९९
शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल २९ नं. गण हे.क्वा. दाङ	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने	सप्रउ नारायण श्रेष्ठ	४१५१३५/ ४१५१३६
जिसस	समन्वय तथा श्रोत व्यवस्थापन	स्थानीय समन्वय अधिकारी	५६००३८
जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	स्थानीय तहमा रहेको ईकाइसँगको समन्वयमा आपत्कालीन शिक्षा	प्रमुखः रामलाल खड्का	५६००१०
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	प्रमुख : सन्देश धिताल	५६०१३०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	डिई : गुणनिधि पोखरेल	५६००२६
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	स्वयंसेवक तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	सभापतिः नारायण आचार्य थम्मन चौधरी	०८२५२००२२ ९८४७८२२१४३
स्वास्थ्य कार्यालय,	आपत्लीन स्वास्थ्य तथा पोषण सेवा	कार्यालय प्रमुख	५६०००५
डिभिजन वन कार्यालय	आपत्कालीन आश्रयस्थलका लागि काठको ब्यवस्थापन	कार्यालय प्रमुखः दीपक ज्ञवाली	५६००१४
सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	आपत्कालीन आश्रयस्थल निर्माण तथा ब्यवस्थापन	डिईः महेश बहादुर सिङ	५६००२७
सडक डिभिजन कार्यालय	सडक सुचारु राख्ने	डिई : निरज शाक्य	५६०२०३
पुर्वाधार विकास कार्यालय	अस्थायी आवासका लागि सहयोग	प्रमुखः बासुदेव भण्डारी	५६००३८
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	आपतकालिन सञ्चार	विश्वप्रकाश अर्याल (सूचना अधिकृत)	९८४२८५७९९१
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेशण	अध्यक्ष : सविन प्रियासन	५६१०९७
उद्योग बाणिज्य संघहरु	खाद्यान्न संकलन तथा वितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	अध्यक्ष : नारायण भुषाल	०८२-५६००६३
दाङ चेम्बर अफ कमर्श	खाद्यान्न संकलन तथा बितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	श्रीधर महरा	९८५७८३०९१७

३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान :

आवश्यकताको लेखाजोखा र खाडल पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रुपमा नै जिल्लामा भएका श्रोतहरुको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र बिगतका विपद् सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका खाडलहरु समस्याहरु पहिचान

गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ ।

- सबै स्थानीय तहले बिपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण नीति २०७५, बिपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन रणनीति २०७५ लाई आत्मसाथ गरी सबै तहले तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ ।
- सबै स्थानीय तहहरुले प्रर्याप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरुको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सबै स्थानीय तहले बिपद् जोखिमको पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
- सबै स्थानीय तहले विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि विपद् पूर्व नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।
- स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धिका गतिबिधि संचालन गर्नुपर्ने । जस्तैः विपद् लेखाजोखा, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार, जोखिमको नक्शांकन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने ।
- नयाँ संरचना अनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरु स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अवधारणालाई (Cluster Approach) अवलम्वन गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने । जसमा- राहत, विपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाई, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।
- स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरुपमा प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याउने जसले गर्दा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

३.६.१ स्थानीय तहहरुमा श्रोत साधन मापनको अवस्था :

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	दस्तावेजको पुरा नाम	लागु मिति
१	घोराही उपमहानगरपालिका	घोराही नगर बिपद न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५	२०७५/११/०२
		घोराही नगर बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७५	२०७५/१२/२४
		घोराही उपमहानगरपालिका आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र संचालन कार्यबिधि २०७५	२०७५/११/२४
२	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	तुलसीपुर उपमहानगरपालीका बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५	२०७५/१२/२६
		तुलसीपुर उपमहानगरपालिका बिपद ब्यवस्थापन कोष रु. ५०,००००० पचास लाख	२०७५/२०७६
		नगर स्तरीय बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन समिती	२०७५/२०७६
		वड स्तरिय बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन समिती	२०७६/२०७७
३	लमही नगरपालिका	लमही नगगर बिपद जोखीम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन एृन २०७५	२०७५/४/२७
		बिपद ब्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यबिधि २०७५	२०७५/४/२७
		बिपद ब्यवस्थापन कोष २०७५	२०७५/४/२७
		लमही नगर बिपद ब्यवस्थापन समितीको गठन	२०७५/१२/२९
४	गढवा गाउपालिका	बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७५	२०७५/९/२२
५	शान्तिनगर गाउपालिका	शान्तिनगर गाउपालीका बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७६	२०७६/१०/१४
६	राप्ती गाउँपालिका	बातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन नीति २०७४	२०७४/५/२६
		बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन तथा ब्यवस्थापन कार्यबिधि	२०७५/१/९
		बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७६	२०७६/४/२७

७	बगलाचुली गाउँपालिका	बंगलाचुली गाउँपालिकाको बिपद् जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५	२०७५/१०/२०
		बंगलाचुली गाउँपालिकाको बिपद् ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७६	२०७६/२/१९
		बंगलाचुली गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका २०७६	२०७६/२/१९
८	दंगिशरण गाउँपालिका	दंगिशरण गाउँपालिकाको बिपद् जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५	२०७५/५/१५
		दंगिशरण गाउँपालिकाको बिपद् ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधी २०७५	२०७५/५/१५
		बिपद ब्यवस्थापन कोष स्थापना	२०७५ /५
		स्थानीय बिपद् ब्यवस्थापन समिति गठन	२०७६/१/२८
९	बवइ गाउँपालिका	बवई गाउँपालिका बिपद् जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन २०७५	२०७५/११/१
		बवई गाउँपालिकाको स्थानीय वातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत्र संरक्षण ऐन २०७५	०७६/१२/२९
		बवई गाउँपालिकामा बिपद् ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७६	२०७६/१२/२९
		बवई गाउँपालिकामा आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र कार्यबिधि २०७६	२०७६/१२/२९
१०	राजपुर गाउँपालिका	बिपद् ब्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना	
		बिपद् ब्यवस्थापन कोष	

स्थानीय तहमा उपलब्ध पूर्व सुचना, खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको बिवरण

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	सामग्रीहरुको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण	सामग्री भण्डारण स्थान
१	लमही नगरपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	२१	लमही नगरपालिका
		माइक	थान	८	
		साइरन	थान	८	
२	राप्ती गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	३०	राप्ती गाउँपालिका
		माइक	थान	८	
		साइरन	थान	८	
३	शान्तिनगर गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	५	शान्तिनगर गाउपालीका
		माइक	थान	२	
		साइरन	थान	२	
४	दंगिशरण गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	९	दंगिशरण गाउँपालिका
		माइक	थान	६	
		साइरन	थान	६	
५	तुलसीपुर उपमहानगर पालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	८	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका
		माइक	थान	४	
		साइरन	थान	४	
६	बबई गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	१२	बबई गाउँपालिका
		माइक	थान	४	
		साइरन	थान	८	
		स्ट्रेचर	थान	३	

७	घोराही उपमहानगरपालिका	Traffic Light	Psc	2	घोराही उपमहानगर पालिकाको कार्यालयमा
		Safety Cone with Ring	Pcs	20	
		Wood Cutter Petrol Saw 24"	Pcs	1	
		Rotary Drill Mill	Pcs	1	
		Stretcher	Pcs	5	
		Safety Googles	Pcs	10	
		Tin Cutter	Pcs	1	
		Bolt Cutter	Pcs	2	
		Fire Boot	Pcs	5	
		First Aid Box	Pcs	5	
		Climbing Rope	KG	20	
		Fire Ball	Pcs	5	
		Safety Belts	Pcs	5	
		Safety Gloves	Pcs	10	
		Fire Suit	Pcs	5	
		Megha Phone	Pcs	2	
		Belcha	Pcs	5	
		Ear Plug	Pcs	10	
		Fire Mask	Pcs	5	
		Life Jacket	Pcs	5	
		Life Buoy Ring	Pcs	5	
		Camping Tent 4 Persons	Pcs	2	
		Safety Helmet	Pcs	5	
		Searching Light	Pcs	2	
		Folding Ladder 3.8 mtr	Pcs	1	
		Tarpaulin Tent 12*18	Pcs	5	

नोटः– माथिको तालिकाबाट केही विपद् स्थानीय तहहरुमा पूर्व तयारीका अभ्यासहरु सुरु भएको छ। सबै स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई नियमित अध्यावधिक गर्नुपर्ने र बनाइसकिएको योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने छ। सबै स्थानीय तहमा खुला तथा सुरक्षित क्षेत्रहरु पहिचान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ र सुरक्षित क्षेत्रहरु हुँदाहुँदै पनि पहिचान नगरिँदा बिपद्को समयमा प्रभावित परिवारहरुलाई ब्यवस्थापन गर्न चुनौतिपूर्ण हुँदै गएको छ। स्थानीय तहले विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने औजार तथा उद्धारका केही सामान्य औजारहरु स्ट्रेचर, अग्नी नियन्त्रण सामग्री लगायतका आधारभूत सामग्री भण्डारण गर्नुपर्ने छ। जसले समयमा नै प्रभावितहरुको ज्यान बचाउन मद्दत गर्छ। सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन समिति गठनसम्म गरेको पाईयो भने विपद् मा प्रयोग गर्न सकिने गरी बिपद् ब्यवस्थापन कोषहरु स्थापना गरेको पाइयो। नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा दाङ जिल्लाका राप्ती नदी जलाधार क्षेत्र र बबई नदी जलाधार क्षेत्रका आठ वटा पालिकाका ३४ वटा वडाका ९८ वटा समुदायमा विपद पूर्वतयारी र बाढी पूर्वसूचना प्रणाली सवलीकरण परियोजना र राजपुर र गढवा गाँउपालिकामासमुदयीय उत्थानशिलतामा अभिबृद्धि कार्यक्रम मार्फत बिपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिबिधि र पूर्वसूचना प्रणालीका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिरहेका छन् भने केही स्थानीय तहले विपद् न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम र पुर्वसूचना प्रणाली का लागी स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्वसूचना प्रणालीको सेवालाई थप प्रभावकारी बनाएका छन्।

४. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना

४.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय (Introduction of Cluster Approaches)

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारिताका लागि राष्ट्रिय र जिल्लास्तरमा विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters Lead) र स्थानीय तहहरुमा रहने क्षेत्रगत ईकाइहरुलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गरिएको छ। यस अवधारणाको कार्यान्वयन

गर्न जिल्लास्तरका लागि वर्तमान समयमा चुनौति देखिए स्थानीय तह र सो अन्तर्गत रहने बिषयगत ईकाइहरुको पनि कार्यविभाजनको स्वरुपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले जिल्लास्तरमा रहने विषय क्षेत्रगत कार्यालयहरुले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणालाई स्वीकार गर्ने र स्थानीय तहले समेत यस अवधारणालाई लागु गर्नुपर्ने छ। अन्तर्राष्ट्रियस्तरबाट मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नअनुसार रहेका छन्ः

- ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले स्थानीय तहदेखि समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ।
- प्रतिकार्य प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई निश्चित गर्छ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमिकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ।
- विषेश संकटासन्न समूहहरु अपांगता भएका ब्यक्तिहरु, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई बिषेश प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिबिधिहरुलाई अगाडी बढाईनेछ।
- सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने ईकाइ हुने भएकोले वास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिविधिहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्यमा छिटो र सहज हुने छ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरुको मुख्य कार्यहरु :

- मुख्य साझेदारहरुको पहिचान,
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समन्वय,
- आवश्यकता पहिचान, कार्ययोजना निर्माण तथा रणनीति तय,
- नीति, कार्यनीति तथा मापदण्डको कार्यान्वयन,
- अनुगमन तथा प्रतिवेदन,
- श्रोत परिचालन तथा वकालत,
- नागरिक समाज तथा सरकारी संयन्त्रलाई प्रशिक्षण तथा क्षमता विकास,
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय,

४.१.२ उद्देश्य :

क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख उद्देश्य निम्न अनुसार रहेका छन्।

- जिल्ला तथा स्थानीय तह मार्फत क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु।
- स्थानीय तह र जिल्लास्तरमा आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरुलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु।
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि स्थानीय तहहरुले नै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि योजना निर्माण गरि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु।
- समुदाय, स्थानीय तह, जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रबीच समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु।
- स्थानीय तह र क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरुबीच क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु।

४.२ जिल्लास्तरमा सक्रिय रहने क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Lead) :

विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाएर विपद् प्रभावितहरुको जीवनरक्षाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य गरी जिल्लास्तरमा निम्नअनुसार क्षेत्र निर्धारण र काम गर्ने गरी २०६८ मा क्षेत्र विभाजन गरिएको हो। जसलाई अहिले जिल्ला बिपद् पूर्बतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५ लाई अद्यावधिक गरी परिमार्जन गर्ने काम गरिएको छ। केही विषयगत कार्यालयहरु स्थानीय तहमा समायोजन भएको हुँदा बिगत बर्षहरुमा भएका विषयगत क्षेत्रहरुको नेतृत्व स्थानीय तहमा नै शुरु गर्नुपर्ने देखिन्छ। विषय क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूची यसप्रकार रहेको छ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु :

विषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
१. खोज, तथा उद्धार र समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	प्रजिअ गोबिन्द प्र.रिजाल	०८२५६०१३३, ९८५७८०७७७७ cdooffice.dang@gmail.com
	नेपाली सेना, रिपुमर्दन गण	प्र.से. सुमन थापा मगर	०८२५६१०६२, ९८५१००१७६९ ripumardanbn@gmail.com
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रउ बेल बहादुर पाण्डे	१००,०८२५६०१९९, ९८५७८०५५५५ dang_karya@nepalpolice.gov.np
	सशस्त्र प्रहरी वल २९ नं गण	सप्रउ तुलसीराम दाहाल	०८२४१७०४८, ९८५७८७२१११९ dangbsoapfn@gmail.com
२. खाद्य तथा कृषि	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह	प्रमुख कृष्ण व.बस्नेत	९८५७८०२०४६१, akcdang@gmail.com
३. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य	स. श. वि. भ. नि. आयोजना र श. वि. भ. नि. डि. का. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	डिई महेश बहादर सिह डिईः अनन्त देव सभापति नारायण आचार्य	०८२५६००२७, ९८५७८३१८११, ०८२५२००२२, ९८५७८२००७४, dudbcdang@gmail.com nrcsdang@gmail.com
४. स्वास्थ्य र पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ	कार्यालय प्रमुखः सुनिता पौडेल	०८२५६०००५, dhodang@gmail.com बिस्तृत विवरण अनुसुची ०९ मा दिईएको छ।
५. शिक्षा	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, स्थानीय तहका शिक्षा शाखा	प्रमुखः रामलाल खड्का	०८२५६००१०, ९८५७८३४९०५, deoghorahi@gmail.com बिस्तृत विवरण अनुसुची ०८ मा दिईएको छ।
६. संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	स्थानीय तहमा कार्यरत महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत फोकल पर्सन	बिस्तृत बिवरण अनुसुची ०९ मा दिईएको छ।
७. खानेपानी, तथा सरसफाइ	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई. गुणनिधि पोखरेल	०८२५६००२६/९८५७८२१०९४
८.राहात /पुनःनिर्माण /पुनःर्स्थापना	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह सबै	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२५६०१४४, ९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com, स्थानीय तहको सम्पर्क विवरण अनुसुची १ मा राखिएको छ
९. आपतकालिन संचार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत विश्व प्रकाश अर्याल	०८२-५६३५४०, ९८४९१११२९२१, aryal.bishwa@gmail.com

४.२.१ क्षेत्र (Cluster) : खोज तथा उद्धार, समन्वय

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायः जिल्ला प्रशासन कार्यालय

४.२.१.१. **विपद् सम्बन्धी परिस्थिति** : सम्भावित मानवीय तथा भौतिक असर

- ✔ सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (सडक, पुल, बिद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आंशिक तथा पूर्ण रुपमा क्षति ।
- ✔ आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन हुने ।
- ✔ विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि प्रभावितहरुको चाप बढ्ने ।
- ✔ सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरु आउन सक्ने ।
- ✔ विस्थापित परिवारहरुलाई अस्थायी आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- ✔ तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक-खोज तथा उद्धारसम्बन्धी टोलीको गठन, खाद्य सामग्री तथा गैर खाद्य सामग्रीको पहिले नै भण्डारण अन्य क्षेत्रहरूको तयारी गर्न ।
- ✔ तीनवटा क (कसले, के, कहिले) ढाँचाको विकास र जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिमा सूचनाको व्यवस्थापन र प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज बनाउनका लागि कार्यक्रमको निर्धारण गर्न ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- ✔ विपद्को लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- ✔ समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- ✔ सबै सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समुह/जोखिममा रहेका व्यक्तिहरू लगायत सबैलाई न्यायोचित रूपमा गरिएको उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- ✔ पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेश गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- ✔ शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने (फारम सहितको) संयन्त्र ।
- ✔ २४ घण्टाभित्र प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्ने सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन ।
- ✔ नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने ।

४.२.१.२ **नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय** (Cluster Leads) : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

सहनेतृत्व गर्ने निकाय : सुरक्षा निकायहरु

क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा स्रोतको नक्सांकन

क्र स	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक श्रोत	सामाग्री श्रोत	मानवीय श्रोत दक्ष		
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१० लाख	राहत कोष उद्धार सामाग्रीहरु	१४ जना	प्रजिअ गोबिन्द प्र. रिजाल प्र.अ.अमरराज शर्मा फोकल पर्सन	९८५७८०७७७७ ०८२५६०१३३
२	नेपाल प्रहरी	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	५२५ जना प्रहरी चौकी	प्र.उ. गणेश चन्द	९८५७८०५५५५ ०८२५६०१९९कन्ट्रोल:१००
३	नेपाली सेना	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	१८० जना जनशक्ति	प्रमुख सेनानी सुमन थापा मगर	०८२५६१०६२, कन्ट्रोल: १११४ ९८५१००१७६९
४	सशस्त्र प्रहरी वल २९ नं. गण	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	३५ जना जनशक्ति	सप्रउ नारायण श्रेष्ठ	०८२४१७०४८, ९८५१२७२११९ कन्टोल :१११४
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान	छैन	सूचना समन्वय	सूचना संकलन	उप अनुसन्धान निर्देशक टेकराज तिमल्सिना	०८२५६००४३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५ लाख	एम्बुलेन्स त्रिपाल १०० टेन्ट २ वटा	२४ जना तालिम प्राप्त स्वं.से.	नारायण आचार्य सभापति	९८५७८२००७४ nrcs.dang@gmail.com
७	सडक डिभिजन कार्यालय	छैन	डोजर, लोडर	केही प्राबिधिक	प्रमुख निरज शाक्य	०८२५६०२०३
८	घोराही/तुलसीपुर उमनपा लमही नपा र गढवा गाउँपालिका	छ	दमकल ४	अग्नी नियन्त्रक	नगर कार्यपालिका प्रमुख	सम्पर्क बिवरण अनुसुची ६ मा राखिएको छ
९	यातायात समितिहरु	छैन	यातायातका साधनहरु	ढुवानी	समितिका प्रमुखहरु	अनुसुचीमा १३ मा राखिएको छ
१०	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	छैन	सञ्चार उपकरण, समन्वय, उद्धार सामाग्री	३ जना	विश्वप्रकाश अर्याल सूचना ब्यवस्थापन अधिकृत	५६३५४०, ९८४९११२९२१ deocdang2014@gmail.com

४.२.१.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्व–तयारी सम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को ?	कहिले ? समय अवधि
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने । क. समन्वय बैठक -आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनले आपत्कालपछि ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगाना सहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	DDMC को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरु क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी ख. डिडिएमसी	आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्पका लागि जुनसुकै बेला पनि क. बिपद्को जुनसुकै समयमा ख.फाल्गुण महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँडको गर्ने
सिकिएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्याङ्क संकलन गर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरु जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरुमा बर्षातको समयमा डोरीबाट भए पनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । (सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने) कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	DDMC स्थानीय तह डिडिएमसी डिडिएमसी/नेरेसो	समीक्षा बैठक अवधीमा चैत मसान्तसम्म जेठ मसान्तसम्म असार जेठ
क. विपद्मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य सामाग्रीको अध्यावधिक गर्ने ख. खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने । ग. सबै स्थानीय तहमा कुन बिपद् कहा कहाँ जान सक्छ ? आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अद्यावधिक पार्ने । घ. जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ङ. सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	DDMC सबै स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
विपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क	DDMC	चैत्रसम्म
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ❖ सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्युनतम मौज्दात ❖ विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्दात संकलन गर्ने ❖ अपुग सामग्री (gaps) को पहिचान गर्ने	DDMC स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस	जेठ मसान्तसम्म आषाढको पहिलो हप्ता

नोट– प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्व तयारीमा निम्न कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ । सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको संचारको च्यानल मार्फत प्रभावकारी समन्वय गर्ने । समयमै सुरक्षा निकायहरुलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिइ खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु प्रयोगमा ल्याउने । बिपद् पर्नु अगावै बर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । दाङ जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको बिस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरु, सुरक्षा निकायहरु, संचार माध्यमहरु जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरुको अहम भूमिका रहन्छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरुको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरुको पहिचान गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरु र सम्पर्क ठेगानाहरुको पहिचान गर्ने । नदी र वर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरुको पहिचान र आवश्यक्तानुसार वर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरुको स्थापना गर्ने । पूर्व सूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरुमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरुको ब्यवस्था गर्ने ।

४.२.१.४ खोजी तथा उद्धारक्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाः (आपत्कालीन परिस्थिति) को अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के ?)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले ?)	कहिलेसम्म ?
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०–३० दिनसम्म)		
क. जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सकृय पार्ने । जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको तत्काल बैठक बस्ने । ख.जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य विपद् (भुकम्प वा बाढी वा अन्य) शुरू भएपछि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक बसी क्षेत्रगत निकायहरुलाई सक्रिय बनाउने ग) प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गर्ने	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय ख. जिल्ला प्रशासन ग. स्थानीय तह, नेरेसो र नेपाल प्रहरी	२४ घण्टा भित्र
घ. परिस्थिति सम्बन्धी पहिलो प्रतिवेदन तयार पार्नेः	घ.नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, DDMC	२४ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन
ङ. प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने । ● प्रभावित स्थान, स्थानीय तह/क्षेत्रसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने ● प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने ● जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	ङ.स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	२४ घण्टाभित्र
च. प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग ● तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने । ● विपद्पछि लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धारटोली खटाउने । ● सुरक्षाकर्मीहरूद्वारा सहयोगमा संलग्न व्यक्तिहहरूको सुरक्षा । ● घाइतेहरुलाई प्राथमिक उपचार प्रदान ।	च. DDMC ● DDMC ● नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, स्थानीय तह ● नेरेसोको प्राथमिक उपचार टोली	पहिलो र दोश्रो दिन
घाईतेहरुको ओसारपसारका लागि एम्बुलेन्स सेवा परिचालन	स्वास्थ्य कार्यालय	२४ घण्टाभित्र
तत्काल बिपद प्रतिकार्य तालिकालाई अनुशरण गरी कार्यान्वयन गर्ने	DDMC	पहिलो दिनबाट
च. स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना निर्माण/समीक्षा गर्ने ● मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि टोली खटाउने ।	DDMC	दोश्रो दिनबाट निरन्तर
जोखिममा रहेका वस्तीहरुलाई तत्काल सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने ।	स्थानीय तह र DDMC	
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०–९०) दिन		
क्षेत्रगत (Cluster) समन्वय बैठक क. DDMC बैठक,. बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	DDMC	हप्तामा एकपल्ट
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।	DDMC	हप्तामा एकपल्ट
मानवीय सहयोगका लागि समन्वय तथा क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिने ।	DDMC	पहिलो हप्ता
मानवीय सहयोगका बारेमा अनुगमन	DDMC	हप्तामा एकपल्ट

४.२.१.५ आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	क्र.स.	थप आवश्यक सामाग्री	परिमाण	सहयोगी निकाय
१	त्रिपाल	२५० थान	२३	रबर मेट्रेस	५०० थान	
२	जस्ता पाता १२ फि.	६० बण्डल	२४	कम्मल	५०० थान	
३	तारजाली	१००० थान	२५	क्याराबिना	२०० थान	
४	सिमेन्ट बोरा	१०,००० "	२६	सेफ्टी रोप	३००० मी.	
५	लाईफ ज्याकेट	१५० थान	२७	थ्रो व्याग	५० वटा	
६	रेस्क्यु हेम्बर	२० थान	२८	मेघा फोन	५० वटा	
७	डोरी	५ क्वीन्टल	२९	ईमरजेन्सी लाईट	३० वटा	
८	ट्युब	५० वटा	३०	रवरबोट (मझौला)	३ वटा	

९	बेल्चा	१५० वटा	३१	क्रेन चेन	२ वटा	
१०	गैटी	१५० वटा	३२	काठ कटर (चेन्स)	१५ वटा	
११	सब्बल	१५ वटा	३३	रेनकोट	५ सय थान	
१२	सेफ्टी हेल्मेट	१५० वटा	३४	सेफटी हुक	४५ वटा	
१३	पानीबुट	१५० वटा	३५	फरुवा	१०० वटा	
१४	स्ट्रेचर	७० वटा	३६	हसिया	१०० वटा	
१५	प्रा.उपचार बक्स	४० बाकस	३७	बञ्चरो	१०० वटा	
१६	हेड लाईट	३० वटा	३८	टिप्पर टेक्टर	२ वटा	
१७	आईरन पिकेट	१५० वटा	३९	घुम्ती शौचालय	१५ वटा	
१८	रेस्क्यु ग्लोब	१५० सेट	४०	सेफ्टी बेल्ट	६० वटा	
१९	ढलान काट्ने मेसीन	९ वटा	४१	क्लाइम्बिङरोप	३० वटा	
२०	फायर स्टिङ्गगुईसर	३० वटा	४२	टेन्ट (घर)	१०० थान	
२१	फलाम बाल्टीन	१५० वटा	४३	सुरक्षा कवज (आगलागी)	१५ थान	
२२	मोटरबोट	२ वटा	४४	अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागि तत्काल उद्धार सामाग्री	ह्वील चियर्स १५ थान, सेतो छडी २० थान, बैसाखी १०० सेट आदि	

नोट : माथिको तालिकामा खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने सामग्रीको वर्तमान मौज्दात अवस्था गतवर्षको जिल्ला बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा खोजी तथा उद्धार क्षेत्र अगुवा तथा सदस्यहरुको बैठकले अलि ठूलो स्केलमा विपद् आइपर्दा थप उद्धार सामग्रीहरु आवश्यक पर्ने आँकलन गरे अनुसार स्थानीय तहहरुले पनि सोका लागि तयारी गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । सो सूचीमा थप आवश्यक भनी उल्लेख गरिएका सामग्री नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीयतहहरु र सहयोगी गैसस तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरु जो सुकैले पनि सहयोग गर्न सकिने छ तथा सोका लागि जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिले निर्णय गरिसकेको छ ।

४.२.२ क्षेत्र (Cluster)ः खाद्य तथा कृषि

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तह

सह नेतृत्व गर्ने निकाय (Cluster Co-Leads) : विश्व खाद्य कार्यक्रम

४.२.२.१ **विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर**

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्दो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्न सम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।
- कृषि बालीमा ब्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालीनालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategy) मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षा सम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival strategies) का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रुपमा पारीवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।
- पारीवारिक स्रोतहहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

- प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :
  (१) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।
  (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरु पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
  (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तैः साना केटाकेटी, गर्भवती महिला, एचआईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यन्नको व्यवस्था ।
- मापदण्ड बमोजिमको खाद्यान्न प्याकेज सिफारिस गरिएको छ
  चामल–प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम,
  दाल –प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ८० ग्राम
  वनस्पति तेल –प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० ग्राम,
  नुन – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम
- स्थानीय तहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनु पर्दछ तर पनि शुरुमा घरायसीस्तरमा गरिने वितरण र बिस्तृत लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनु पर्दछ

४.२.२.२ स्थानीय तहमा रहेका क्षेत्रगत निकायहरुका सम्पर्क व्यक्तिहरु (Cluster Members) को सूची

क्र.स.	कार्यरत कार्यालय	विपद् सम्पर्क ब्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्वर र इमेल ठेगाना
१.	घोराही उपमहानगरपालिका	उमेश शर्मा	9860663903 umakantasr49@gmail.com
२.	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	भिम प्रकाश खत्री	9841471036, bhimkhatri2070@gmail.com
३.	लमही नगरपालिका	गायत्री थापा	9857832274
४.	दंगिशरण गाउँपालिका	बाल कृष्ण भण्डारी	9857822495 , balkrishna2034@gmail.com
५.	बवई गाउँपालिका	तेजेन्द्र बहादुर घर्ति	9847938474, ito.babaimun@gmail.com
६.	शान्तिनगर गाउँपालिका	कृष्ण कडेल	9866963272 shantinagargaupalika@gmail.com
७.	बंगलाचुली गाउँपालिका	भक्त बहादर जि.सी.	9847862473
८.	राप्ती गाउँपालिका	सुवास भट्टराइ	9847850989 subashbhattarai05@gmail.com
९.	गढवा गाउँपालिका	कैलाश चौधरी	9847836442 chaudharykailash4@gmail.com
१०.	राजपुर गाउँपालिका	मेघसिंह पछाइ	9857831507 kailash.pch@gmail.com

विषय क्षेत्रगत निकायको श्रोत साधन र सम्वन्धित सदस्यहरुको विवरण :

क्र. स.	अगुवा र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक श्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	कृषि ज्ञान केन्द्र	केही	बिउ बिजन	४ जना	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०१३० ५६००२५
२	खाद्य अधिकार सञ्जाल	छैन	सचेतना	स्वयंसेवक	हुमा डिसी	९८५७८३२५५०
३	सीसा नेपाल	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	जनचेतना	साजीदा सिद्धिकी	९८४७८९५२२०
४	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५	ओरेक	केही	आईपीएम	स्थानीय समूह	ईश्वरी थापा	९८५७८२०९३८
६	आईएनएफ	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	स्थानीय समूह	सिता थापा	९८४६३८३८३२
७	कृषि बिकास बैक	छैन	ऋण सहुलियत	स्थानीय समूह	कार्यालय प्रमुख	५६०५१०
८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवाविज्ञ केन्द्र	केही	आयआर्जन	कार्यालय प्रमुख	बेद वहादुर केसी	५६००२१
९	खाद्य संस्थान	छैन	खाद्य भण्डारण	कार्यालय प्रमुख	माधब मिश्र	९७५८५०५०३, ०८२-५२०११५

१०	उद्योग वाणिज्य संघ दाङ,	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	उवास सदस्यहरु	नारायण भुषाल	९८४७८५८४१०,dangdcci@gmail.com, dangcci@yahoo.com,
११	चेम्बर अफ कमर्श	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	चेम्बर अफ कमर्शका सदस्यहरु	श्रीधर महारा	९८५७८३०९१७
१२	जिल्लामा क्रियाशील कृषि सहकारी संस्थाहरुः स्थानीय तहले सहकारीसँगको समन्वयमा क्षमता, श्रोत साधनको बिवरण राख्नुपर्ने ।					

४.२.२.३ **आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सत्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले**

पूर्व–तयारी सम्बन्धी गतिविधि (के)	**जिम्मेवार निकाय (को)**	**समय अवधि (कहिले)**
विपद्को अवस्थामा खाद्य सहयोगका लागि योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	फागुन तथा असार
आवश्यकता लेखाजोखा अध्ययनका लागि खाका तयार गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारसम्म
स्थानीय तहस्थित बिपद् प्रभावित हुने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खाद्यान्न सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारसम्म
प्रभावितको माग संकलनका लागि छलफल	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	कार्तिक
खाद्यान्न सहायताको लेखाजोखा तथा प्रतिवेदनको खाका प्रस्तुत गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	वैशाख
विभिन्न तरकारी तथा खाद्यान्न बालिका किटहरु वितरण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असोज कार्तिक
साना सिंचाई योजनाहरु सहयोग गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ असार
क्षमता अभिवृदि तथा भण्डारण तालिम	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ

४.२.२.४ **कृषि तथा खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाः आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा**

सहयोग गतिविधि (के)	**जिम्मेवार निकाय (कस्ले)**	**कहिलेसम्म**
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
● तत्काल क्लष्टर सूचना संकलन तथा सहयोग डेस्क स्थापना । ● सदस्यहरुका बीच समन्वय बैठक गर्ने । ● क्षतिको सूचना संकलन गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	पहिलो दिन
● तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गर्ने । ● पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न जि.प.सेवा कार्यालयले प्राविधिक टोली र जनशक्ति परिचालन गर्ने ● सहयोगको खाद्य सामाग्री संकलन र वितरणको जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा स्थानीय उबासंघहरु	दोस्रो दिन
● पीडितहरुको लेखाजोखा राख्ने (परिचयपत्र वितरण गर्ने) । ● खाद्य सामाग्री वितरण । ● एकद्वार पद्धतिको विकास गर्ने । ● खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र पायक पर्ने ईलाकामा राख्ने । ● गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने ।	स्थानीय तह, डिडिएमसी, स्थानीय रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरु स्थानीय उबासंघहरु	पहिलो हप्ता

● स्थलगत छलफल तथा अवस्थाको समीक्षा ● छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको लागि विउविजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	पहिलो महिना
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि–तत्कालका लागि (**३०–९० दिनसम्म**)		
● जिविकोपार्जनमुखी क्रियाकलाप संचालन । ● राहतको विउ वितरण, तालिम । ● पुनः अघिल्लो महिनाका कृयाकलापको अनुगमनलाई निरन्तरता ।	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	दोस्रो र तेस्रो महिना
● सम्बन्धित समुदायसँग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । ● आपत्कालीन कोष स्थापनाको लागि स्थानीय तहसँग अनुरोध गरी पहल गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	सो भन्दा बढी

४.२.३ **क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैरखाद्य**

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय

सह नेतृत्व गर्ने निकाय (Cluster Co-Lead): नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ शाखा

४.२.३.१ **विपद् सम्बन्धी परिस्थितिः विपद्को सम्भावित मानवीय असर**

- बिपद्का बेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवनमा कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ र प्रभावितहरु खुल्ला आकाशमुनि बस्नु परेको अवस्था श्रृजना हुन्छ ।
- बाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरुले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आफैं व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसहहरूका निमित्त तत्काल अस्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- बिपद् प्रभावितहरुको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौषमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुने ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४X५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरूष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि

नियमित सरसफाइ सम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।

- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्रीहरु एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फेयर मापदण्ड अनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै स्थानीय तह तथा सम्बन्धित निकायहरुसँग समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

४.२.३.२: नेतृत्व गर्ने निकाय: सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी विकास तथा भवन डिभिजन तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

क्षेत्रगत सदस्यहरु(Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	सघन सहरी विकास तथा भवन डि.का., शहरी विकास तथा भवन डिभिजन	दक्ष प्राबिधिक जनशक्ति	प्रमुखः महेश बहादर सिह प्रमुखः अनन्त देव	५६००२७, dudbcdang@gmail.com
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	गैरखाद्य सामाग्री १०० सेट ५ लाख रुपैयाँको आकस्मिक कोष, उद्धार, जनशक्ती, प्राथमिक उपचार	नारायण आचार्य मदन गौतम	५२००२२, ९८५७८२००७४ ९८५७८४०००२ nrcsdang@gmail.com
३	स्थानीय तह	अस्थायी आवासका लागि स्थान छनौट र निर्माण	स्थानीय तहका प्रमुखहरु	अनुसुचीमा १ मा समावेश गरिएको छ ।
४	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	श्रोत व्यवस्थापनमा सहजीकरण	सुमन कुमार न्यौपाने	५६०२४०, ९८४७८३१६९८
५	दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही दाङ	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	नारायण भुषाल	९८५७८६००६३dangdcci@gmail.com, dangcci@yahoo.com
	दाङ चेम्बर अफ कमर्श	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	श्रीधर महरा	९८५७८३०९१७
६	सामुदायिक वन महासंघ दाङ शाखा	सामुदायिक वनबाट काठ उपलब्ध गराउन सहजीकरण	अध्यक्ष भुपेन्द्र सुबेदी	९८४७८४६७७९, ०८२-५६२०९७
७	बेस	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग	चुर्ण चौधरी	९८४७८४९७५५, ०८२-५२२०३७
८	वन डिभिजन कार्यालय	नियमानुसार काठ उपलब्ध गराउने	दीपक ज्ञवाली	०८२-५६००१४ dfodang@gmail.com
९	आईएनएफ	गैर खाद्य सामग्री सहयोग	सिता थापा	०८२,५६००१७, ९८४६३८३८३२ cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
१०	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतनामूलक कार्यक्रम ।	साजिदा सिद्धिकी	०८२५६१५७४,९८५७८३०२८२ siseadang@gmail.com
११	गैसस महासंघ	अस्थायी आवासका लागी अन्तर निकाय समन्वय र सहयोग गर्ने	सालीकराम मुसाफिर	9847823644
१२	अपांग मानवधिकार सरो कार मञ्च	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागी सहयोग	शिव घर्ती	082561043 fhrd_dang@yahoo.com

४.२.३.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

क्र.स.	पूर्व–तयारी सम्बन्धी गतिविधि के	जिम्मेवार निकायको	कहिले समय अवधि
१	क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना /श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	चैत्र, वैशाख
२	क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरुमाफ राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	क्लष्टर बैठकबाट	फागुन
३	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन आश्रय, बसो वास तथा गैर–खाद्य सामाग्री क्षेत्रमा गरिने सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रसले अन्य निकायको सहयोग लिएर	जहिलेसुकै
४	स्रोत संकलन तथा संघ-संस्थाबाट हुने सहयोग (आर्थिक तथा अन्य) को योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/ श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	जेठसम्म
५	आवाश क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य तयारी योजना अध्यावधिक गर्ने	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	जेठसम्म

४.२.३.४ आपत्कालीन आश्रय, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाः

आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि–तत्कालका लागि (०–९० दिनसम्म)		
विपद् प्रवाहको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकबाट संकलन गर्ने	डिडिएमसी, नेरेसोका ईकाइहरु, स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी	पहिलो दिन
आवास क्षेत्रको आकस्मिक बैठकको आयोजना	सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विपद् प्रतिकार्य समूहलाई संचार गर्ने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखाजोखाबाट आएका सूचनाहरुलाई विश्लेषण गरी आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य योजना सक्रिय बनाउने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन तथा प्रारम्भिक सूचना संकलन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	पहिलो हप्ता
प्रभावित स्थलको सूचना विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	डिडिएमसी	पहिलो हप्ता
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, त्रिपाल तथा भाँडावर्तनको व्यवस्थापन गर्ने ।	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो हप्ता
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामाग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने ।	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो हप्ता
कम खर्चमा बनाउन सकिने नमुना घर निर्माण गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य निरन्तरता	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो महिना
गैरखाद्य सामाग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	डिडिएमसी, नेरेसो	पहिलो महिना
जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरु एवं क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/डिडिएमसी	दोस्रो महिना

सुरक्षित स्थान पहिचान भएका स्थानमा अस्थायी आवासका लागि प्राविधिक अध्ययन र शिविर ब्यवस्थापन	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	तेस्रो हप्ता
शिविर ब्यवस्थापनका लागी अन्तर निकायगत क्षेत्रको समन्वय	बिषय क्षेत्रगत अगुवा निकाय	पहिलो हप्ता देखि निरन्तर
आवास बिषयगत क्षेत्रको आकस्मिक बिपद् प्रतिकार्य योजना २०७५ निर्माण भइसकेको हुनाले सोही अनुसार प्रतिकार्यका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयो जना/श.वि.भ.डि.का.	निरन्तर

४.२.४ क्षेत्र (Cluster) : आपत्कालीन संरक्षण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखाहरु

४.२.४.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैङ्गिक हिंसा) :

- जनको क्षति, अनाथहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरुको आन्तरिक विस्थापन ।
- घाइते बालबालिका ।
- बढ्दो दुरुपयोग र शोषण, भेदभाव ।
- विछोडिएका तथा एकल बालबालिका ।
- सम्भावित मानसिक आघात (psychosocial trauma) तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा (Gender–based violence - GBV) को बढ्दो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (coping mechanism) मा अवरोध ।
- मानव बेचविखनको जोखिम ।
- प्रभावित व्यक्तिहरुमा यौन शोषणको जोखिम् ।
- अपाङ्ग, बृद्ध तथा एकल महिलाहरुको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमी ।
- शान्ति सुरक्षाको अभाव तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरूका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

समष्टिगत उद्देश्य :

महिला तथा बालबालिका लगायत जोखिम्मा रहेका समुहहरूले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरूमा जोखिम्मा रहेका समुहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गर्दै भएका कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिम्मा रहेका समुहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण, महिला तथा किशोरीहरुका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुको लागि महिला मैत्री स्थान (Female Friendly Spaces) को स्थापना तथा लैगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणाली अर्थात् (One Stop Crisis Management Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।
- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य

सम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधा सहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्युनतम मापदण्डः स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरुबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँ लगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षण सम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- विछोडिएका तथा परिवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच बर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट बिछडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिमूमा परेका समुह जस्तैः परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरुलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने । (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

४.२.४.२ **अगुवा निकाय : महिला तथा बालबालिका कार्यालय/स्थानीय तहका शाखाहरु**

यस क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोतको आकलन :

क्र.सं.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक श्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	केही	समुदायमा रहेका ४३ महिला सहकारी स्थानीय तहमा रहेका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखाहरु			
२	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	केही	संरक्षण सामग्री	५ जना	आसमानी चौधरी	५६०४८९, ९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
३	सौभाग्य महिला बचत तथा ऋण सहकारी	छैन	परामर्श सुरक्षित आवास	स्वयंसेवक	हुमा डिसी	९८५७८३२५५०
४	सीसा	छैन	केही संरक्षण सामग्री	जनचेतना	साजीदा सिद्धिकी	९८४५७८३०२८२
५	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
६	ओरेक	केही	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक	ईश्वरी थापा	९८५७८२०९३५
७	युनिसेफ	केही	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु		राजेश मगर	९८४७८२१२९७
८	युएनएफपीय		मर्यादा सामग्री		पूर्ण वि.क.	९८५७०६१३१३
९	जेष्ठ नागरिक सरोकार केन्द्र	छैन	आपत्कालीन सुरक्षा आवास			

१०	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	छैन	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु	स्वयंसेवक	बिमला योगी	९८४७९५९४४४
११	सिभिक्ट	छैन	मनोसामाजिक परामर्श		गोबिन्द खनाल	९८५११९३९६४
१२	जिल्ला प्रहरी महिला सेल	छैन	सुरक्षित आवास		गणेश चन्द	९८५७८०५५५५
१३	अपांग मानवधिकार सरोकार मञ्च	छैन	समुदाय परिचालन		शिव घर्ती	०८२५६१०४३
१४	शिक्षा कार्यालय स्थानीय तहका शिक्षा विकास शाखाहरु	छैन	विद्यालय आपत्कालीन आश्रय	शिक्षक विद्यार्थी	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००१०, स्थानीय तहका शिक्षा विकास शाखाको विवरण अनुसुचीमा समावेश गरिएको छ
१५	जिसस	छैन	समन्वय राहत सामग्री		जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२५६००३८
१६	स्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्य सेवा		कार्यालय प्रमुख	०८२५६०००५
१७	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन		सरसफाई सेवा, आवश्यकता अनुसार सरसफाईका सामाग्रीहरु	कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००२६
स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको बिवरण अनुसूचि ८ मा राखिएको छ। सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार सक्रिय बनाई योजनासमेत बनाउनु पर्नेछ।						

४.२.४.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी: आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

पूर्व–तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी व्यवस्था: जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरूका बीचमा समन्वय, श्रोत पहिचान सम्झौता गर्ने तथा श्रोत पहिचान गर्ने तथा जिम्मेबारी बाँडफाडमा सहमति कायम गर्ने, पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	वैशाख
सिकिएका पाठ : यस वर्षको आकस्मिक योजनामा समावेश गर्नका लागि बाढी प्रतिकार्य २०७१ र २०७४ तथा गोरखा भुकम्पको अनुभवबाट हरेक क्षेत्रभित्र सिकिएका प्रमुख पाठहरूको पहिचान, पूर्ब तयारी गर्ने। कसले के गर्ने भन्ने जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेठसम्म
आधाररेखा जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन : क. बाढी वा विपत् आउनसक्ने गापाहरुसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क। ख. सार्वजनिक सुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा। ग. जिल्लाका विभिन्ननिकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाका अन्तसम्म
क्षमता विकास : संरक्षण सम्बन्धी तालिमको लागि समन्वय गर्ने। क.मनोसामाजिक तालिम प्रान गर्ने आबश्यकतानुसार। ख. शारीरिक रुपमा अशक्त, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका बालबालिकाहरुलाई आपत्कालीन अवस्थामा संरक्षण तालिम।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
आपत्कालीन संरक्षण सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको तथ्यांक संकलन गर्ने • अपुग सामग्री (gaps) को पहिचान गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक पूर्वतयारी गतिविधिहरूको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना।	स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेष्ठ महिनामा

४.२.४.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०–३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने ।	स्थानीय तह महिला बालबालिका ईकाइ	पहिलो दिन
क. परिस्थिति सम्बन्धी आफ्नो क्षेत्रको पहिलो प्रतिवेदन तयारी गर्ने जसमा प्रभावित बालबालिका, बृद्ध बृद्धा, एकल महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, किशोरीहरु तथा अन्य जोखिम्मा रहेका व्यक्तिहरुको संख्या तथा अवस्था उल्लेख गर्ने । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	१. महिला तथा बालबालिका कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक प्रतिवेदन तथा अन्य संरक्षणसँग जोडिएका परिस्थितिको लेखाजोखा तथा समीक्षा गर्ने । क. प्रभावित परीवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित स्थानीय तहसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने ।	क.क्लष्टर सदस्यहरु ख. स्थानीय तह महिला, बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	दोश्रो दिनदेखि निरन्तर
प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग क. तत्काल उपलब्ध गराइएका मानवीय सेवाहरुमा महिला, वालवालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरु, वृद्ध वृद्धाहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने । ख. सुत्केरी, गर्भवती तथा जोेखिममा रहेका किशोरीहरु तथा महिलाहरुलाई मर्यादा सामाग्री (Dignity Kit) वितरण गर्ने । ग. मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलव्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	क. स्थानीय तह महिला, बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, क्लष्टर सदस्यहरु	प्रभावित क्षेत्रमा मानवीय सेवा उपलब्ध गराउन शुरु गरेपछि निरन्तर रुपमा ।
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) को समीक्षा गर्ने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्रको बैठक बसी समीक्षा गर्ने ।	७ दिनभित्र
पारीवारिक रुपमा बिछोडिएका बालबालिकाहरुको खोजी गर्ने र पुनर्मिलन कार्य गराउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो हप्ता
संरक्षणका विभिन्न क्रियाकलापका लागि विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त सहयोगको लागि गरिएको प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	दोश्रो हप्ता देखि निरन्तर
जोखिममा रहेका समूहहरूको पहिचान लगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोग/सम्झौता । क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको लागि आवश्यक पोषणयुक्त खाना र लत्ता कपडा । ख.सुत्केरी र ६ महिनासम्मका बच्चाका आमाहरुको लागि आवश्यक पोषणयुक्त खाना र लत्ता कपडा । ग.परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकाहरुलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । घ. लैंगिकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्ध वृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ङ. लैगिक हिंसा रोकथामको लागि प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण गर्ने । च. महिला तथा किशोरीहरुका लागि मर्यादा कायम गर्ने र डिग्निटी किट वितरण । छ. महिलामैत्री स्थानहरुको पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित स्थान निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो दिन देखि नै निरन्तर रुपमा गर्ने ।

सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०–९०) दिनको अवधीमा		
➢ क्षेत्रगत समन्वय बैठक गर्ने । ➢ मनोसामाजिक असर देखिएका व्यक्तिहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । ➢ विपद्मा महिला तथा बालबालिकामा पर्नसक्ने थप जोखिमको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु गर्ने जस्तैः लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन, बाल संरक्षण, मनोबिमर्श सेवा, यौन हिंसा तथा सहयोगबारे जानकारी आदि । ➢ लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा तथा बाल हिंसाका घटनाहरुमा सिफारिस प्रणालीमा काम गर्ने । शिविरभित्र संरक्षण आवश्यक भएमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । ➢ विपद्पछि हुनसक्ने ओसारपसार रोक्नका लागि गतिबिधी सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह संरक्षण क्षेत्र तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	दुई हप्तामा एकपटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने । मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयारी तथा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	स्थानीय तहमा रहेको संरक्षण क्षेत्रको क्षेत्रगत सदस्यहरु	निरन्तर जारी

४.२.५ क्षेत्रः– आपत्कालीन शिक्षा

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय

४.२.५.१ **विपद् सम्बन्धी परिस्थिति** : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत/जनको क्षति ।
- विद्यार्थीहरुको विद्यालयसम्म पहुँच नहुनु ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools) को पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रियामाथि प्रभाव पार्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समुहका सदस्यहरू (Cluster members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) का न्युनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य साझेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड :(स्फेयर मापदण्ड)

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने ।
- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको

परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने ।

- सम्भव भएसम्म यथासक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्ड बमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्युनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालय बाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई नियमित पार्दै लगिने ।
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरुमा भएको पुराना किताब संकलन गरी सुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरु दिइने ।

४.२.५.२ शिक्षा क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम तथा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय	स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास ईकाइ विद्यालय निरीक्षण क्षेत्र, श्रोतकेन्द्र, विद्यालयहरु	जि.शि.अ. रामलाल खड्का	५६०००९, ५६००१० deoghorahi@gmail.com
२	शैक्षिक तालिम विकास केन्द्र, तुलसीपुर	शिक्षकलाई तालिम	कार्यालय प्रमुख	५२०२८४
३	स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा	अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ ।		
४	बेस	स्टेशनरी जनसहभागिता	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५	युनिसेफ	ECD kit box school kit box	राजेश मगर	०८१-५५०००८ ०८१- ५५०२१७
६	सहयोग समाज नेपाल	कम्लरी बालबालिकालाई सहयोग	खोपीराम चौधरी	०८२५४०००२६, ९८५७८२०६८९
७	सुपर संस्था तुलसीपुर	जनसहभागिता	ज्योति प्र.चौधरी, राम ब. चौधरी	०८२-५२०२२३, ९८५७८२०३९३
८	सिड तुलसीपुर	शैक्षिक सामग्री सहयोग	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
९	सिसा	आवश्यकता अनुसार बालबालिकालाई सहयोग	साजिदा सिद्धिकी	५६१५७४, ९८५७८३०२८२

४.२.५.३. आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी : (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	कहिले गर्ने
१.	स्थानीय तहमा क्लष्टर बैठक बसी जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिशिसइ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	मंसीरमा
२.	आपत्कालीन आश्रय पहिचान तथा व्यबस्थापन बैठक	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	पुस
३.	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन अन्तरक्रिया	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	माघ
४.	समन्वय, सहकार्य बैठक छलफल	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
५.	विपद् सहायता सामाग्री ब्यवस्थापन	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	बैशाखमा
६.	विद्यालयहरुको आकस्मिक योजना बनाउने	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	जेठसम्ममा

७.	विगतमा प्रभावित विद्यालयको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.ब्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने, शिक्षकहरुलाई प्राथमिक उपचार तालिम	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	माघ तथा फागुन महिनामा
८.	वैकल्पिक विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामाग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने	जिशिसइ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
९.	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	जिशिसइ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
१०.	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि सुचना सञ्चारका सामागीहरु व्यवस्थापन गर्ने	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
११.	स्थानीय संचार माध्यम मार्फत जनचेतनाका गतिबिधि संचालन गर्ने	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	निरन्तर
१२.	बिद्यालय बिपद् सुरक्षा योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	जिशिसइ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	जेठसम्ममा

४.२.५.४ **विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना** (**विपद्को अवधिमा लागु हुने**)

सहयोग गतिविधि	**जिम्मेवार निकाय**	**कहिलेसम्म**
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारी सङ्कलनका लागि क्लष्टर समन्वय बैठक ● आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको आपत्कालीन जोहो । ● सूचना केन्द्रको स्थापना । ● तत्काल शैक्षिक क्षतिको सूचना संकलन गर्ने । ● तत्कालको लागि शिविरमा सुरक्षित स्थानको स्थापना गर्ने ● तत्काल गाविस तथा क्षेत्रमा भएका सूचना केन्दहरुसंग सम्पर्क स्थापना गरी जानकारी संकलन गर्ने ।	जिशिसईका, सम्बन्धित श्रोत केन्द्र, स्थानीय तह	पहिलो दिन
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने :		
क. प्रभावित विद्यालय तथा विद्यार्थीको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित विद्यालय सेवा क्षेत्रबाट उपलब्ध तथ्याङ्क/ जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा रोकिएको शैक्षिक सेवा अस्थाई रुपमा सुचारु गराउन जिम्मेवारी तोक्ने ।	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	दोश्रो र तेस्रो दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) को समीक्षा गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	७ दिनभित्र

विपद्‌बाट बढी जोखिममा रहेका समुहहरू क. अपांग बालबालिकाको पहिचान । ख. परिवारबाट बिछोडिएका । ग. आमाबाबु गुमाएका । घ. मनोसामाजिक आघातमा परेका बालबालिकालाई मानवीय सहायताका लागि श्रोत खोजेर सम्झौता गर्ने । ङ. शिविरभित्रै बाल सिकाइ कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास इकाई	पहिलो हप्ता देखि एक महिनाभित्र
क्षेत्रगत निकायहरुको (Clusters) समन्वय बैठकः सूचना तथा जानकारीको आदानप्रदान, अवस्था विश्लेषण, कार्यक्रमको पूर्वतयारी तथा साझा सहमति, श्रोतको खोजी तथा व्यवस्थापन	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाई	हप्तामा एक पटक
आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ३०–९० दिनसम्म		
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण क.प्रस्तावना तयार पार्ने । ख.दातृ निकायहरुसंग प्रस्तावना सहित श्रोतको माग गर्ने ।	स्थानीय तह जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाइ, क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ हप्ता
परिस्थिति सम्बन्धी अद्यावधिक प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्थानीय तह, शिक्षा विकास शाखा	हप्तामा एक पटक
मनवीय सहायताका साथै क्षतिग्रस्त शैक्षिक संस्थाको पुनर्निर्माण गर्ने	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	दोश्रो तेस्रो महिनामा
मानवीय शैक्षिक सहयोगको निरन्तरताका साथै नियमित अनुगमन	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर जारी
स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा, श्रोत केन्द्रसँगको समन्वय	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर
विद्यालयलाई अस्थाई आवास बनाएका विपद् प्रभावितहरुलाई क्रमशः घर पठाउने ।	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	दोस्रो हप्ता
आवश्यकतानसुार अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण गरी शिक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने ।	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	आवश्यकतानुसार
विद्यालयहरुको भौतिक क्षतिको लेखाजोखा कार्यसम्पन्न गर्ने ।	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौ हप्तासम्म
जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको सिफारिसको आधारमा भौतिक क्षति भएका विद्यालयहरुको पुनःनिर्माण, पाठ्यपुस्तक क्षति भएका विद्यार्थीहरुको पाठ्यपुस्तक खरिद आदिका लागि रकम यकिन गरी प्रदेश सरकारसंग माग गर्ने ।	जिशिसई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौ हप्तासम्म

४.२.६ क्षेत्र (Cluster)ः खानेपानी तथा सरसफाई

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायः खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय

सह नेतृत्व गर्ने निकायः युनिसेफ

४.२.६.१ बिपद् सम्बन्धी परिस्थितिः बिपद्का सम्भावित मानवीय असर

- बाढीको कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुने गरी इनारहरू दुषित हुनेछन् र सम्भवतः बाढीमा डुब्ने छन् ।
- वातावरण प्रदुषित हुने गरी शौचालयहरू भरिन सक्दछन् ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा झाडापखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ ।
- प्रभावितहरु समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, (खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि) सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा (Clean liness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

मानवीय सहयोगका न्युनतम मापदण्डः स्फेयर मापदण्ड

१. प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्युनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुर्‍याउने ।

२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (Tablets) अथवा वाटर गार्ड (Water guard) उपलब्ध गराउने ।

३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने

४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामाग्रीहरु (kits) वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।

४.२.६.२ **खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरुको सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :**

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१.	खानेपानी सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाईका सामाग्रीहरु, पानी शुद्धिकरणका लागि सामाग्रीहरु, केही पाइप,	डिईः गुणनिधि पोखरेल	५६००२६, ९८५७८३४५२६ wssdodang83@gmail.com
२.	युनिसेफ	बिपद्को समयमा आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउन सकिने क्षेत्रीय गोदामघर नेपालगञ्ज बाँकेमा रेहेको	राजेश मगर	९८४७८२१२९७
३.	बेस	केही सरसफाईका सामग्रीहरु जनशक्ति	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
४.	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक जनचेतना कार्यक्रम, पानी शुद्धिकरण सामग्री	साजिदा सिद्धिकी	०८२-५६१५७४, ९८५७८३०२८२
५.	ने.रे.सो. दाङ	स्वयंसेवक परिचालन तथा बाल्टीन र मग ५०/५० थान	प्रकाश श्रीबन्द अधिकारी	०८२५२००२२, ९८४७८२२४८९
६.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय	तिर्थ सन्तोषी	०८२५६०२४०
७.	सामुदायिक वन महासंघ	समन्वय स्वयंसेवक	भुपेन्द्र सुबेदी	९८४७८४६७७९
८.	सुआहारा दोश्रो	सरसफाईका सामग्रीहरु उपलब्ध गराउन सकिने, ४५ जना कर्मचारी परिचालन गर्न सकिने, आपत्कालीन अवस्थामा परामर्श सेवा प्रदान गर्न सकिने	सुरज शर्मा	९८५११४९१७३

४.२.६.३.आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

क्र.स	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुका बीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	खा.पा.स.डि.का.	मंसिर, फागुन र जेठ
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आकलन तथा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि योजना निर्माण	खा.पा.स.डि.का./गै.स.स र रेडक्रस	वैशाख सम्म
३	सुरक्षित खानेपानी सुचारु गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री तथा जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	खा.पा.स.डि.का.	वैशाख
४	जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क ब्यक्ति तोक्ने ।	खा.पा.स.डि.का	चैत्र
५	विपद् जानसक्ने सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्यांक लिई त्यस क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने खाने पानी समस्याको आकलन गर्ने	खा.पा.स.डि.का सबै सरोकारवाला	फागुन
६	आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने खानेपानी योजनाहरु र प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम मौज्दात विभिन्न निकायहरुसंग उपलब्ध मौज्दात विवरण लिने ।	खा.पा.सरसफाई डिभिजन तथा सवै सरोकारवाला	असार
७	▪ अपुग सामग्रीको पहिचान गर्ने ▪ पुस्तिका, पोस्टर, सूचना तथा संचार सम्बन्धी सामग्रीहरु पूर्वतयारी अवस्थामा राख्ने ।	खा.पा.डि. सबै सरोकारवाला	असार

४.२.६.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि –तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)		
क्षेत्रगत सदस्यहरुको आकस्मिक बैठक संचालन । विपद् अवस्थाको विश्लेषण । प्रतिकार्यको तयारी गर्ने । सूचना डेस्क स्थापना ।	खा.पा.स.स.डि.का.	पहिलो दिन
स्थलगत वस्तुस्थितिको जानकारी लिनको लागि अन्य क्षेत्रसँग र सम्बन्धित क्षेत्रमा सम्पर्क गरी जानकारी लिने ।	खा.पा.स.स.डि.का. र सरोकारवालाहरु	दोस्रो दिन
क्षेत्रगत सदस्यहरुबीच विपद् विश्लेषण गरी क्षतिको लेखाजोखा गर्नको लागि एक टोली विपद् स्थलमा खटाउने ।	खा.पा.स.स.डि.का. जिसस	पहिलो हप्ता
प्रविधिक टोलीद्वारा संकलित विवरणको आधारमा प्रदूषित खा.पा. तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन अर्को टोली परिचालन	खा.पा.स.डि.का., स्थानीय तह	दोस्रो हप्ता
सुरक्षित, स्वच्छ खा.पा. तथा सरसफाई कायम गर्नको लागि उपयूक्त, गुणस्तर परिमाणमा पानीमा प्रभावित परिवारमा पहुँच पुर्‍याउनको लागि पानीको वितरण तथा अस्थायी शौचालय निर्माण गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	खा.पा.स.स.डि.का. स्थानीय तह	पहिलो महिना
सुरक्षित शौचालय निर्माण, प्रभावित क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमको अनुगमन, स्थायी खा.पा.योजना संचालनका लागि पाईप आदि सामग्री व्यवस्था गर्न सरोकारवाला निकाय र तालुक निकायमा समन्वय गर्ने ।	जि.स.स. स्थानीय तह, खा.पा.स.स.	दोस्रो महिना
सहयोगको अनुगमन तथा पृष्ठपोषणका लागि टोली खटाउने, समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने । सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायलाई प्रगति प्रतिवेदन पठाउने । जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।	स्थानीय तह खा.पा.स.स.डि.का.	तेस्रो महिना

४.२.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाहरु

सह नेतृत्व गर्ने निकाय : विश्व स्वाथ्य संगठन, युनिसेफ

४.२.७.१.विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास -प्रश्वास सम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफ्लाइटिस, जन्डिस, टाइफाइड र एभियुन इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरूको संक्रमणमा वृद्धि ।
- एच.आई.भी./एड्स तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरुको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरू नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाइ ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजनन् स्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरु स्वास्थ्य जाँचदेखि बन्चित ।
- नियमित सेवाहरु (गाउँघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरु) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाइ ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, झाडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- स्वस्छ र सुरक्षित पिउने पानीको अभाव ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा बृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परे तापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival And Well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पुरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्‍याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि अस्पताल (राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, प्रादेशिक)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरु (सुरक्षित प्रसुति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिबृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भिर कुपोषणको वृद्धिलाई रो

कथाम गर्न अस्पताल राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, प्रादेशिक) जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्य सम्बन्धी निगरानी (Health Surveillance) शुरु गरिनेछ

- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बिरामीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) मा पुग्नका निमित्त विरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिबृद्धि गरिनेछ ।

४.२.७.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवाका ईकाइ

यस क्षेत्रका सदस्यहरुको सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुको नाम	उपलब्ध श्रोत तथा सेवाहरु	कार्यालय/सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	स्वास्थ्य कार्यालय	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	कार्यालय प्रमुख विपद् सम्पर्क : कमल चन्द	०८२-५६०००५,५६२०३९ ९८४७९४३३६४ dho.dang@gmail.com
२	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	औषधी, स्वास्थ्यकर्मी	अस्पताल निर्देशक	०८२-५६२३६५
३	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय र औषधी	तिर्थ सन्तोषी	०८२-५६०२४०, ९८४७८३१६९८
४	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	प्रमुख	०८२-५२००११
५	स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, एम्बुलेन्स सेवा र निजी अस्पतालहरुको सम्पर्क सूची अनुसूचि २ मा राखिएको छ ।			
६	ब्लड वैङ्क, घोराही	आवश्यक परेको खण्डमा रगत उपलब्ध	दिलिप न्यौपाने	०८२-५६१४६०
७	आँखा अस्पताल, तुलसीपुर	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२०१६५
८	आयुर्वेदिक औषधालय बिजौरी	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२११०५
९	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतना कार्यक्रम र औषधी	साजिदा सिद्धिकी	०८२ ५६१५७४
१०	युनिसेफ	औषधी र प्राविधिक सहयोग	राजेश सारु मगर	९८४७८२१२९७
११	नेपाल पत्रकार महासंघ दाङ	सूचना प्रवाह	सविन प्रियासन	९८५७८३०३४३
१२	यु.एन.एफ.पि.ए.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवा	पुर्ण बिक	९८५७०६१३१३
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	IRA तथ्याङ्क संकलन तथा प्राथमिक उपचार	कार्यालय नम्बर प्रकाश श्रीबन्द	०८२-५२००२२ ९८४७८२२४८९
१४	सुआहारा दोश्रो कार्यक्रम	पोषण, जनशक्ति, जनचेतना अभिवृद्धिका गतिबिधि, बच्चाका लागि पौष्टिक सामग्री ६५ केजी	सुरज शर्मा	०८२-५६३७४८ ९८५११४९१७३

४.२.७.३. **यस क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा शाखा**

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिः (बिपद्भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत (Cluster) साझेदारहरूका बीचमा सम्झौता गर्ने क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक गर्ने । ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरूको पहिचान । ग. लागू गर्न सकिने साझेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी जान सक्ने गापा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
क्षमता विकासः महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्को बेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामाग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ➢ सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामाग्रीको न्युनतम मौजदात । ➢ विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । ➢ अपुग सामाग्री (Gaps) को पहिचान गर्ने । ➢ पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
➢ पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	३ महिनामा एकपटक

४.२.७.४ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधिः आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि बिपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । DRRT/CRRT लाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगी सेवा उपलब्ध गराउने	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	क) बिपद् शुरू भएपछि २४ घण्टाभित्र (ख) पहिलो सात दिनसम्म एकदिन बिराएर (ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबाट स्वास्थ्य सूचना प्रशारण गर्ने । घ) जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्ता देखि एक दिन बिराएर
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखा (Base Line) का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रारम्भिक सूचना संकलन गर्ने । ख. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ग.प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने घ. जिल्लामा उपलब्ध उद्दार सेवा/क्षमता/उद्दार सामग्रीको समीक्षा गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	पहिलो दिनदेखि नै लगातार रुपमा (७२ घण्टाभित्र) नियमित रुपमा

क. तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने ख. उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) लाई सल्लाह दिने । ग. प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने । घ. प्रभावित स्थानमा अस्थाइ स्वास्थ्य शिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने । ङ. Minimum Initial Service Package (MISP) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने, च. आपत्कालीन प्रजनन् सामग्री वितरण (Emergency RH kit) छ. मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychocial First Aid-PFA) सेवा प्रदान गर्ने । ज. सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने । झ. प्रसुति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unit स्थापना गरी सेवा सञ्चालन गर्ने ञ. स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ दिनभित्र एक हप्ताभित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्ने बारे ठाउँको पहिचान र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शुन्य) घण्टादेखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ ।
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	७ दिनभित्र
मानवीय सहयोगका लागि (यदि छन् भने) प्रयोगमा ल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्झौताहरूलाई सक्रीय पार्ने ।	स्वा. कार्यालय	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।	स्वा. कार्यालय	एक हप्ता – निरन्तर जारी
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०–९०) दिन		
अन्तर क्षेत्रगत समन्वय बैठक (**स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी, आवास, कृषि, संरक्षण**)	स्वा. कार्यालय	हप्तामा एक पटक
विषयक्षेत्रको विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वा. कार्यालय	१५-४५ दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वा. कार्यालय	३-४ हप्ता
अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोग सम्बन्धी गतिविधिहरू	स्वा. कार्यालय	२-३ हप्ताभित्र
परिस्थिति सम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्वा. कार्यालय	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन	स्वा. कार्यालय	निरन्तर जारी
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि		
अनुगमन तथा प्रतिवेदन	स्वाका, स्थानीय स्वास्थ्य ईकाइहरु	३ महिनादेखि नियमित

विपद् प्रभावित जनसंख्याको प्रजनन् स्वास्थ्य आवश्यकता अनुमानका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड (Standard Population)

विपद् प्रभावित समुदायको प्रजनन् स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक औषधी, सामग्री र स्वास्थ्यकर्मीहरु देहायको मापदण्डका आधारमा अनुमान गर्न सकिन्छ । अन्तर निकाय प्रजनन् स्वास्थ्य सामग्रीहरु पनि सोही आधारमा तयार गरिएका छन् ।

जनसंख्याको समूह	**जनसंख्याको आधार (प्रतिशतमा)**
वयस्क पुरुषहरु	२०%
प्रजनन् उमेर समूहका महिलाहरु (१५ देखि ४९ वर्ष)	२५%
कोरा जन्म दर	४%
जटिल गर्भपतन र गर्भावस्था	२०%
योनी च्यातिने र बच्चा जन्मदा टाँका लगाउन जरुरी	१५%
वच्चा जन्मँदा गरिने शल्यक्रिया (सिजरिनन् अप्रेशन)	५%
बलात्कृत हुनसक्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	२%
परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	१५%
➢ पिल्स (खाने चक्की)	३०%
➢ सुई	६५%
➢ आइ.यू.सि.डी.	५%

४.२.८ बिषयगत क्षेत्र : पुन:स्थापना तथा पुन:निर्माण

४.२.८.१ यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : जिल्ला समन्वय समिति/स्थानीय तह सबै क्षेत्रगत सदस्यहरुको सूचि, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र सं.	क्षेत्रगत साझेदारको नाम	उपलब्ध स्रोत	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, इमेल
१	जिल्ला समन्वय समिति दाङ	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा राहत जुटाउने	जिसस प्रमुख स्था.स.अ	०८२५६०१४४,९८५७८८८३३३ ,९८५७८८८२२२
२	घोराही उमनपा	राहत, पुनःस्थापना, पुनःनिर्माण	मेयर नरुलाल चौधरी, सूचना अधिकारी भिमबहादुर चौधरी	०८२५६०१६२, ९८५७८३११११ ९८४७८६२६७८
३	तुलसीपुर उमनपा		मेयर घनश्याम पाण्डे सुचना अधिकारी झरेन्द्र खरेल	९८५७८२३८८५ ९८५७८२२३७७
४	लमही नगरपालिका		मेयर कुल बहादुर के.सी.	९८५७८४२५५५
५	राजपुर गापा		अध्यक्ष लोकराज के.सी.	९८५७८३२०५६
६	गढवा गापा		अध्यक्षः शहजराम अहिर यादव	९८४७८०५८९६
७	राप्ती गापा		अध्यक्षः नुमानन्द सुबेदी	९८५७८३२३८९
८	बङ्गलाचुली गापा		अध्यक्षः भक्तबहादुर ओली	९८५७८३५२०९
९	दङ्गीशरण गापा		अध्यक्षः भागीराम चौधरी	९८५७८३१५६४
१०	शान्तिनगर गापा		अध्यक्ष कमानसिंह डाँगी	९८०९८६६६६१
११	बबई गापा		अध्यक्ष भुवनेश्वर पौडेल	९८१०९४०९२२ र ९८४७८१४६५०
१२	सडक डिभिजन कार्यालय घोराही	लोडर, डोजर २/२ वटा रहेको	डि.इ. निरज शाक्य	०८२-५६०२०३, ९८५७८३४६२३
१३	ज.तथा सिं.वि..डि.का.	विपद् पश्चात् सिंचाइ संरचना पुनःनिर्माण र बोरा भर्ने सम्बन्धी प्रविधिक सल्लाह	डि.ई.गणेश सरासिनी	९८५७८२५७४१ ganeshmarasinio@gmail.com
१४	सामुदायिक वन महासंघ	१५ लाख कोष । काठ सहयोग । प्रत्येक सावको भवनमा अस्थायी आवास बनाउन सकिन	अध्यक्ष भुपेन्द्र सुबेदी	०८२-५६२०९७, ९८४७८४६७७९ fecofaundang@gmail.com
१५	INF	खाद्य र गैरखाद्य सामग्री सहयोग १०० परिवारलाई	फिल्ड सुपरभाईजर सिता गुरुङ्ग	०८२५६००१७, ९८४८०५८९४४ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
१६	सघन श.वि.भ.नि. आयोजना/ शविभडिका घोराही	सरकारी भवन क्षति भएमा पुननिर्माण	प्रमुखः डि.ई. महेश बहादुर सिह	०८२५६००२७, ९८५७८३१८११
१७	दाङ उवासंघ	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	अध्यक्षः नारायण भुषाल	९८५७८६००६३
१८.	दाङ्ग चेम्बर अफ कमर्श	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	श्रीधर महरा	९८५७८३०९१७
१९	बेस	राहत सामग्री	रुपलाल चौधरी	९८५७८२०२४३

४.२.८.२ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद् भन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुका बीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	जिसंस तथा सदस्यहरु	मंसिर, फागुन र असार
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आँकलन गरी क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाडफाँड ।	जिसंस तथा सदस्यहरु	वैशाखसम्म
३	स्थानीय तहमा उद्धार तथा राहतमा प्रयोग हुनसक्ने औजार उपकरणको तयारी र क्षेत्रगत भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	जिसंस तथा सदस्यहरु	जेठ
४	बर्षायाममा घोराही तुलसीपुर तथा लमही सडकमा खोलाले अवरोध पुऱ्याउने भएकाले खोला छेउमा पोल गाडी डोरी टागेर आपत्कालीन खोला तर्न तयारी अवस्थामा राख्ने	जिसंस तथा सदस्यहरु.	असार मसान्तसम्म
५	कृतिम तयारी अभ्यास	रेडक्रस, जिसंस डिडिएमसी	असारमा
६	स्थानीय तहमा लेखाजोखा टोलीका तयार गर्नका लागि समन्वय गरी क्षमता अभिबृद्धिका गर्ने ।	स्थानीय तह, जिसस	जेठ
७	स्थानीय तहमा बिपद् तथा राहत ब्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्न लगाउने	स्थानीय तह, जिसस	जेठ

४.२.८.३ **निकायगत पहिचान** (**को, कहाँ, के**)

निकाय	**विषयगत क्षेत्र**	**कार्यरत क्षेत्र**	**सम्पर्क व्यक्तिको नाम**	**सम्पर्क नम्बर**
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रजिअ	५६०१३३ cdooffice.dang@gmail.com
नेपाल प्रहरी	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रहरी उपरीक्षक	५६०१९९ dang_karya@nepalpolice.gov.np
नेपाली सेना	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रमुख सेनानी	५६१०६२ ripumardanbn@gmail.com
सशस्त्र प्रहरी वल	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	सप्रउ २९ नं गण भालुवांग	४१५१३५ dangbsoapfn@gmail.com, dang_bso@apf.gov.np
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	विपद् सूचना तथा समन्वय	जिल्लाभर	बिश्व प्रकाश अर्याल सूचना अधिकृत	९८४९११२९२१ kdahal1@gmail.com
जिसंसको कार्यालय, सबै स्थानीय तह	समन्वय, राहत तथा पुनः स्थापना	जिल्लाभर	स्थानीय समन्वय अधिकारी	५६००३८, ९८५७८८८३३३ ddcdang82@gmail.com
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राहत	जिल्लाभर	सभापति	५२००२२, nrcs.dang@gmail.com
स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका ईकाइहरु	स्वास्थ्य सेवा	जिल्लाभर	प्रमुख स्थानीय तहका शाखा प्रमुख	५६०००५ dpho@gmail.com
कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तहका ईकाई	खाद्यान्न तथा बिउ	जिल्लाभर	प्रमुख स्थानीय तहका शाखा प्रमुख	५६०१३० dadodang@gmail.com
स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	संरक्षण	जिल्लाभर	प्रमुख स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरु	स्थानीय तहमा रहेको शाखाको सम्पर्क नं. अनुसूचीमा राखिएको छ।
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	खानेपानी तथा सरसफाई सामाग्री	जिल्लाभर	डिई गुणनिधि पोखरेल	५६००२६
विद्युत कार्यालय	विद्युतिकरण	जिल्लाभर	कार्यालय प्रमुख	५६०११५
उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	अध्यक्षः नारायण भुषाल	५६००६३
चेम्बर अफ कमर्श	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री,निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	श्रीधर महरा	९८५७८३०९१७
गैर सरकारी संस्था महासंघ	राहत तथा पुनःस्थापना	जिल्लाभर	सचिवःशालिकराम मुसाफिर	९८४७८२३६४४
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेशण,	जिल्लाभर	अध्यक्ष सविन प्रियासन	०८२५६१४९७, ९८५७८३०३४३
रक्तसञ्चार केन्द्र	रगतको आपूर्ति	जिल्लाभर	दिलिप न्यौपाने	५६१४६०
स्थानीय तहहरु	राहत, पुनस्थापना, पुननिर्माण, लेखाजोखा, क्षतिको तथ्यांक संकलन	सबै स्थानीय तह	स्थानीय तह प्रमुख	अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ
हावापानी फिल्ड कार्यालय	मनसुन पूर्वानुमान, पूर्बचेतावनी सम्प्रेषण, सूचना प्रवाह	जिल्लाभर	प्रमुख अशलेष चौधरी	५६००३४, ९८४१४२७३०० वर्षा मापन केन्द्र तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क नं. अनुसूची १० मा छ।

४.२.८.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०–३० दिनसम्म)		
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने । लत्ता कपडा, पाल, कम्बल, भाँडा, खाद्यान्न तथा राहत वितरण र प्राथमिक उपचार कार्य समन्वय ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सेना, प्रहरी, जिसंस, स्वास्थ्य कार्यालय नेरेसो	पहिलो दिन
विपद् व्यवस्थापनको अनुगमन गरी नपुग सामग्रीहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति	दोस्रो दिन
सरुवा रोगहरु फैलिन नदिन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय सुआहारा दोश्रो	पहिलो हप्ता
अस्थायी बासस्थानका लागि आवश्यक कार्य सुरु गर्ने	जिसंस, शहरी विकास तथा भवन, नेरेसो, नपा, गापा, विद्यालयहरु	पहिलो महिना
मानवीय सहयोगलाई निरन्तरता	जिसंस नपा/गापा अन्य सहयोगी निकायहरु	दोस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरुको पुनःनिर्माण (अस्थायी)	जिसंस, नपा, गापा अन्य सहयोगी निकायहरु	तेस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरुको स्थायी पुनःनिर्माण	स्थानीय तह	निरन्तर

४.२.९. विषयगत क्षेत्रः– आपतकालिन संचार

४.२.९.१ यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads):– जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र

क्षेत्रगत सदस्यहरुको सूची क्षमता तथा श्रोत आँकलन

बिषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
१) आपतकालिन संचार (सूचना व्यवस्थापन)	▪ जिल्ला प्रशासन ▪ जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ	▪ जिल्ला प्रशासन ▪ नेपाली सेना ▪ नेपाल प्रहरी ▪ सशस्त्र प्रहरी वल ▪ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ▪ स्थानीय तह सबै ▪ प्राक्टिकल एक्शन ▪ जिल्ला संमन्वय समिति	▪ नेपाल टेलिकम ▪ सूचना एफ.एम., पत्रपत्रिका ▪ राजनैतिक दल प्रतिनिधि ▪ नेपाल पत्रकार महासंघ ▪ सम्पुर्ण नगरपालिका प्रमुख ▪ प्रिन्ट तथा ईलेक्ट्रोनिक मिडिया सम्बन्धि संस्था ▪ स्थानीय तह सबै

४.२.९.२ पूर्वतयारी कार्य

सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा गर्ने उल्लिखित कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गनु पर्नेछ :

क्र.सं.	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	कैफियत
१	सबै स्थानीय तह र विशेषगरी सङ्कटासन्न पालिकाले सञ्चार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने व्यवस्था गर्ने सङ्कटासन्न स्थानीय तह हरूको बाढी पूर्वको समग्र अवस्था प्रष्ट्याउने वृत्तचित्र तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला संमन्वय समिति जि.वि.व्व.स दातृ निकाय	
२	• जोखिमयूक्त स्थानीय तहहरूमा पूर्व चेतावनी -Early Warning) का लागि माइक, साइरन तथा साइकल १ थानका दरले उपलब्ध गराउने वा अघिल्लो वर्षको व्यवस्थालाई अध्यावधिक गर्ने • पुर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीलाई निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न कोषको स्थापना गर्ने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला संमन्वय समिति जि.वि.व्व.स दातृ निकाय	
३	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोस्टर, • पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने । • एफ.एम. रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचार प्रसार गराउने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला संमन्वय समिति दातृ निकाय, अ/गैसस सञ्चार माध्यम	

४	मसलन्द सामान तयारी अवस्थामा राख्ने सबै सरोकारवालाहरुको नाम ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको डाइरेक्टरी तयार गरि सम्भावित प्रकोप हुन सक्ने सबै क्षेत्रमा वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला संमन्वय समिति दातृ निकाय, अ/गैसस	
५	बाढी र यसबाट बच्ने उपाय बारे जनचेतनाको लागि सुचना प्रवाह गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, सञ्चार माध्यम ।	
६	पुर्व सूचना प्रणाली को कार्यविधि तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने	सम्बन्धित क्षेत्र	जि.वि.व्व.स	

दाङ जिल्लामा बाढीको पुर्वानुमान

नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ । आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन् । त्यसैले दाङ र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरुमा संचालित पूर्व सूचना प्रणाली पूर्ण रुपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरुमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय (२-३ घण्टा भन्दा पनि कम) उपलब्ध हुनु हो । दाङ वर्षाले गर्दा अचानक आउने बाढीको कारण प्रायजसो धेरै प्रभावित हुने गर्दछ, त्यसैले जिल्लाको बाढी पुर्वानुमान मुख्यतया वर्षाको थ्रेसहोल्डमा आधारित छ । पूर्व सूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्व सूचना प्रणालीमा वर्षा पूर्वानुमान सम्मिलित गर्नेतर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ । दाङ जिल्लाको लागि उपलब्ध पूर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) छोटकरीमा तल वर्णन गरिएको छ ।

१. दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्च

दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्चले सर्वसम्मत जलवायु पूर्वाभास प्रदान गर्दछ अर्थात आगामी मनसुन औसत भन्दा धेरै, कम या औसत हुने सम्भावना इंगित गर्दछ । जसलाई सामान्य योजना र पूर्व तयारी प्रयोजनको निमित्त उपयोग गर्न सकिन्छ ।

२. विश्व बाढी सचेतना प्रणाली

विश्व बाढी सचेतना प्रणालीले १० दिनको संचित वर्षाको एक समीक्षा प्रदान गर्नुको साथै यस क्षेत्रमा समग्र १५० मिलिमिटर र ३०० मिलिमिटर भन्दा धेरै वर्षाको निम्ति संबद्ध अधिकतम सम्भाव्यताको समीक्षा गर्दछ ।

३. क्षेत्रीय एकीकृत बहु–प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली,

गणितीय मौसम भविष्यवाणीस मौसम अनुसन्धान र पूर्वानुमान मोडेलको उपयोग गर्दै क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप पूर्व सूचना प्रणालीले ३ दिनका लागि २४ घण्टे वर्षाको पुर्वानुमान तयार गर्दछ ।

४. जल तथा मौसम विज्ञान विभाग,

गणितीय मौसम भविष्यवाणीस क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप पूर्व सूचना चेतावनी प्रणालीले जस्तै जल तथा मौसम विज्ञान विभागले मौसम अनुसन्धान तथा पूर्वानुमान मोडेल उपयोग गर्दछ तर ३ दिनका लागि घण्टा घण्टाको वर्षा भविष्यवाणी देखाउने उच्च गुणस्तरको वर्षा मानचित्र तयार गर्दछ ।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आफ्नो रेनफल वाच वेब इन्टरफेस मार्फत तात्कालिक वर्षा तथ्याङ्क उपलब्ध गरिरहेको छ जसको आधारमा अहिलेसम्म बाढीको पूर्व सूचना जारी भइरहेका छन् ।

दाङमा पूर्व सूचना प्रणाली

दाङ जिल्लाको बाढी जोखिमयुक्त विभिन्न गाउँहरुमा समुदायमा आधारित पूर्व सूचना प्रणाली मौजूद छ । पूर्व सूचना प्रणाली मुख्यतया दाङ उपत्यकामा तत्कालिक वर्षाको अनुगमन तथा राप्ती र बबई नदी प्रणालीको माथिल्लो भेगमा तात्कालिक वर्षाको अनुगमनमा आधारित छन् । चुरे क्षेत्रका विभिन्न नदीहरुका लागि जलस्तर अनुगमन प्रणाली विकसित गरिएको छ तर पानीको बहाव तीव्र वृद्धिको केहि छिन पछि नै बहाव कम हुने भएकोले जोखिमयुक्त मानिसहरुलाई सुरक्षित हुने पर्याप्त समय उपलब्ध हुँदैन । त्यस अवस्थामा, माथिल्लो क्षेत्रमा वर्षा मापन केन्द्रको तात्कालिक अनुगमनले तल्लो भेगका समुदायहरुलाई अचानक आउने बाढीका लागि पूर्व सूचना दिन बढी प्रभावकारी भएको छ ।

बाढी पूर्व सुचना प्रणालीः

आसयः राज्य तथा सूचना निकायको बर्तमान क्षमता विश्लेषण गरी पूर्व सुचना प्रणालीको स्थापना र व्यवस्थापनको लागी उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी सम्भावित धनजनको क्षतीको जोखिम कम गर्ने गरी जिल्लाको क्षमता बृद्धि गर्न ।

जिम्मेवारीः मानिसहरुलाई विपद्को सम्भावित जोखिमबाट बचाउनु सम्बद्ध निकायहरुको प्रमुख जिम्मेवारी हो । सामान्य विषयहरुमा समयमा नै ध्यान दिन सकेको खण्डमा स्रोत र साधनको अभावको बाबजुद् पनि मानिसहरुलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ । तसर्थ उपलब्ध स्रोत र साधन तथा सूचनाहरुको अधिकतम प्रयोग गरी जोखिम अनुगमनका आधारमा संकटासन्न समुदायहरुलाई विपद्को पूर्व सूचना उपलब्ध गराई जनधनको जोखिम न्युनिकरण कार्यमा मद्दत गर्नु पर्दछ ।

न्यूनतम मापडण्डः

स्थापित पूर्व सूचना प्रणालीले सम्भावित विपद्को बैज्ञानिक पुर्वअनुमानको आधारमा र जोखिमको खबर संकटासन्न समुदायसम्म पुऱ्याउन, सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गरी मानिसहरुलाई सुरक्षाको न्यूनतम् उपायहरु अवलम्वन गर्न सहयोग गर्दछ ।

आधारभूत कार्यहरुः

- पूर्व सुचना सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्य जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्नेछ ।
- पूर्व सूचना प्रणालीका ४ वटा तत्वहरुलाई मध्य नजर गर्दै संकटासन्न समुदायको जीउधनको सुरक्षाको लागी क्षमता अभिबृद्धि गराउन र आपतकालिन पूर्बतयारी कार्यमा जुट्न, नेपाल सरकार जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग बाढी पर्वानुमान महाशाखा अन्तर्गत सञ्चालित बगासोती जलमापन केन्द्र र सोही बिभागको क्षेत्रिय हावापानी केन्द्र फिल्ड कार्यालय दाङ द्वारा राप्ती नदी बेसिनमा स्थापना गरी सञ्चालन

गरिएका हावापानी एवं बर्षा मापन केन्द्रको सुचना, डिस्प्ले बोर्ड, SMS र विभागका सूचना कर्मचारीहरुसँगको टेलिफोन सम्पर्कको आधारमा प्राप्त भएको सुचना र तथ्याङ्कलाई १० मिनेट भित्र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, जि.स.स.मा जानकारी गराई समुदायको सुरक्षाका लागी परिचालन गर्ने । आपत्कालिन समयमा सार्वजनिक तथा व्यापारिक सञ्चार साधनको अभाव रहेको अवस्थामा स्याटालाईट फोन तथा संस्थाको तटस्थतामा असर नपर्ने गरी नेपाल प्रहरी, नेपाली सेनाको सञ्चार नेटवर्क समेत प्रयोगमा ल्याउने ।

- सूचना प्राप्त भएको १ घण्टाभित्र प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग छलफल गर्ने र सूचना प्रवाह प्रकृया निर्माण गरी सूचना एफ.एम. तथा अन्य उपलब्ध संचार माध्यमहरु मार्फत सूचना प्रसारण गर्ने । आपतकालीन अवस्थाको खबर आदानप्रदानको लागी जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समितिद्वारा स्वीकृत बाढी पूर्वसुचना संचार संरचनाको प्रयोग गर्ने । जसको कारणले समयमै सुचना प्राप्त गरी श्रोत परिचालन गर्न सहज र प्रभावकारी होस् ।
- जिल्ला संमन्वय समिति मार्फत नगरपालिका र गा.पा.हरुलाई जोखिमको नक्साङ्कन गर्न लगाई सो को रेकर्ड जिल्ला समन्वय समिति र जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा राख्ने र संकटासन्न समुदायलाई जोखिम सम्बन्धि अभिमुखिकरण गराई आपतकालिन पूर्वतयारीको लागी उत्प्रेणा जगाउने ।
- स्थापना भएको पूर्व सुचना प्रणाली अन्तर्गत जोखिमको अनुगमनको लागि स्थापना गरिएका बाढीमापन केन्द्र, हावापानी केन्द्र र बर्षामापन केन्द्रको सुरक्षा, व्यबस्थापन र दिगोपनाका लागी जल तथा मौसम बिज्ञान विभाग र स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- जि.वि.व्य.स र सूचना विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा हरेक बर्ष मनसुन सुरु हुनु भन्दा अगाडि राप्ती नदी र बबई नदी बेसिनका समुदाय र जिल्लास्तरमा बाढी प्रकोपको कृतिम घटना अभ्यास सम्पन्न गर्ने ।
- सबै विषयगत क्षेत्रले आफ्नो विकास योजनामा बनाउदा प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणको मुल प्रवाहिकरण गर्ने

५ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका

- यो योजना निर्माण भएदेखि नै कार्यन्वयनमा आइरहेको छ । यस वर्षको बाढीमा पनि यसै योजना अनुसार प्रतिकार्यका गतिबिधिहरु संचालन भई बाढी प्रतिकार्य प्रभावकारी रुपमा संचालन भएको थियो । यसपटक पनि अध्यावधिक गर्ने क्रममा स्थानीय तह, क्षेत्रगत अगुवा निकायले आफ्नो जिम्मेवारी तथा दायित्व बोध गरेको पाईयो । यसपटक २०७५ फाल्गुणमा यस योजनालाई अद्यावधिक गर्ने क्रममा हरेक क्लष्टर र स्थानीय तह सहितको बैठक जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको समेत अगुवाईमा स्थानीय तहले यस योजना अनुसार आ-आफ्नो स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउने छ भन्ने आशा गर्न सकिन्छ । साथै जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति दाङले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था, स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय गरेर यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रयास गर्नेछ ।
- विपद्को समयमा यस योजनालाई तत्काल प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- यो योजना विपद्को पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना भएकाले आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- २०७२ मा दोश्रो पटक अध्यावधिक गरी बनेको योजनालाई २०७५ फाल्गुणमा आएर पँचौपटक अध्यावधिक गरिएको छ । यसलाई जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह मार्फत नीतिगत रुपमै पारित गरेर स्थानीय तहहरुलाई समेत क्रियाशील बनाइने छ ।
- जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति दाङको बैठकले यस जिल्ला बिपद् तथा प्रतिकार्य योजनालाई पारित गरी तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउने छ ।

६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन :

- जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई छैटौ अद्यावधिक गरी २०७७ बनाउने क्रममा ०७७ फाल्गुन २० गते भएको जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको जिल्लास्तरीय कार्यशाला, बैठकले गरेका निर्णयहरु, प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नेक्रममा भएका क्षेत्रगत रुपमा बसेको बैठक, स्थानीय तहगत भएको छलफललगायतका सम्पूर्ण प्रकृयाहरुलाई प्रतिबेदनमा समेटिएको छ ।
- यस विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको सकृयता बढेको छ र नेपाल सरकारको नीति अनुसार यस आ.व.२०७६/७७ देखि सबै बिषयगत कार्यालयहरु स्थानीय तह गाभिएको हुदा गत बर्षदेखि नै क्षेत्रगत अवधारण स्थानीय तहले पनि अबलम्वन गर्नुपर्ने छ र सबै स्थानीय तहले योजना निर्माण गरी जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिमा अनुमोदनका लागि पेश पर्नुपर्ने छ भने योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्दै जानुपर्छ भन्ने भावनाको विकास पनि भएको छ । साथै यसले जिल्लाको विपद्हरुको जोखिमको विश्लेषण गर्नुपर्ने तर त्यसका लागि पूर्बतयारी गर्नुपर्ने, श्रोतसाधनको मापन गर्नुपर्ने, अपुग श्रोतको खाडल पहिचान हुने विपद् व्यवस्थापनमा क्षेत्रगत हिसाबले ठूलो समूह परिचालित हुने अवस्थालाई सुनिश्चितता पनि बढाएको छ ।

७. अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको सम्पर्क सूची

सि.नं.	स्थानीय तह	नामथर	पद, तह	मोबाइल नं.	ई–मेल ठेगाना
१	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	घनश्याम पाण्डे	मेयर	९८५१००२११०	tulsipursubmun2073@gmail.com ito.tulsipurmun@gmail.com
		माया आचार्य	उप मेयर	९८०६२५७२६०	
		कृष्णकान्त उपाध्याय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२९१११	

२	घोराही उपमहानगरपालिका	नरुलाल चौधरी	मेयर	९८५७८३११११	eo@ghorahimun.gov.np it@ghorahimun.gov.np
		सिता न्यौपाने	उप मेयर	९८४८२२७४६०	
		ऋषिराम के.सी.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२८१११	
३	लमही नगरपालिका	कुल बहादुर के.सी.	मेयर	९८५७८४२५५५	lamahinagar@gmail.comito. lamahimun@gmail.com
		देवका बेल्बासे	उप मेयर	९८५७८४२४४४	
		टोपेन्द्र बहादुर के.सी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८३७१११	
४	बंगलाचुली गाउँपालिका	भक्त ब वली	अध्यक्ष	९८५७८३५२०९	banglachulirmun@gmail.com ito.bangalachulimun@gmail.com
		यमुना घर्ति	उपाध्यक्ष	९८५७८३५२१३	
		नेव वहादुर वली	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४९१८१३७८ ९८५७८३५२१६	
५	गढवा गाउँपालिका	सहजराम अहिर यादव	अध्यक्ष	९८४७८०५८९६	ito.gadhawagaupalika@gmail.com gadhawagaunpalika@gmail.com
		शान्ति चौधरी	उपाध्यक्ष	९८१२८३४५६१	
		लाल बहादुर योगी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८४१०११	
६	राप्ती गाउँपालिका	नुमानन्द सुबेदी	अध्यक्ष	९८५७८३२३८९	raptiruralmunicipality@gmail. com
		जगदम्बा चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७८३२८१८	
		शोभराम रिजाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२२१११	
७	दंगीशरण गाउँपालिका	भागिराम चौधरी	अध्यक्ष	९८५७८३१५६४	dangisharan2017rmp@gmail.com ito.dangisharanmun@gmail.com
		पिमा कुमारी वली	उपाध्यक्ष	९८४४९३५०६६	
		चन्द्रकान्त पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४१२९७१६७	
८	राजपुर गाउँपालिका	लोकराज के.सी.	अध्यक्ष	९८५७८३२०५६	rajpurmun@gmail.com
		धनपति यादव	उपाध्यक्ष	९८०९५८२५१०	
		रेमन्त बहादुर डाँगी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८३५२४०	
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	कमान सिह डाँगी	अध्यक्ष	९८०९८६६६६१	
		मिथिला शाह	उपाध्यक्ष	९८०९७९१८२२	
		नर बहादुर बि.क.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१०८३३६, ९८५७८२४५५४	shantinagargaupalika@gmail.com
१०	बबई गाउँपालिका	भुवनेश्वर पौडेल	अध्यक्ष	९८५७८२५६५०	ito.babaimun@gmail.com
		सावित्री विश्वकर्मा	उपाध्यक्ष	९८५७८२४६१३	
		भिष्म कुमार मल्ल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२५४४४	

स्थानीय तहहरुमा विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१. घोराही उपमहानगरपालिका				
१	राममणी पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही–१	९८५७८१५००१
२	केशव आचार्य	अध्यक्ष	घोराही–२	९८५७८१५००२
३	माधव प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	घोराही–३	९८५७८१५००३
४	भिम बहादुर सार्की	अध्यक्ष	घोराही–४	९८५७८१५००४
५	बिष्णुमणी दाहाल	अध्यक्ष	घोराही–५	९८५७८१५००५
६	रेव बहादुर बुढाथोकी	अध्यक्ष	घोराही–६	९८५७८१५००६

७	खोपीराम चौधरी	अध्यक्ष	घोराही–७	९८५७८१५००७
८	चन्द्र प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	घोराही–८	९८५७८१५००८
९	मान बहादुर बस्नेत	अध्यक्ष	घोराही–९	९८५७८१५००९
१०	चित्र बहादुर डांगी	अध्यक्ष	घोराही–१०	९८५७८१५०१०
११	कुल बहादुर लामीछाने	अध्यक्ष	घोराही–११	९८५७८१५०११
१२	राजेन्द्र बुढा	अध्यक्ष	घोराही–१२	९८५७८१५०१२
१३	रविलाल घर्तिमगर	अध्यक्ष	घोराही–१३	९८५७८१५०१३
१४	शक्तिराम डांगी	अध्यक्ष	घोराही–१४	९८५७८१५०१४
१५	रमेश कुमार पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही–१५	९८५७८१५०१५
१६	ताराबहादुर डाँगी	अध्यक्ष	घोराही–१६	९८५७८१५०१६
१७	खुसिराम चौधरी	अध्यक्ष	घोराही–१७	९८५७८१५०१७
१८	भरतमणी अर्याल	अध्यक्ष	घोराही–१८	९८५७८१५०१८
१९	हर्क बहादुर घर्ति	अध्यक्ष	घोराही–१९	९८५७८१५०१९
२. तुलसीपुर उपमहानगरपालिका				
१	लक्ष्मण भण्डारी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१	९८०९८७६३६९
२	राजु आचार्य	अध्यक्ष	तुलसीपुर–२	९८०१३२७२२२
३	बिर बहादुर बि.क.	अध्यक्ष	तुलसीपुर–३	९८४७८७२९८१
४	बालकृष्ण राना	अध्यक्ष	तुलसीपुर–४	९८०६२८४०१२
५	बिरेन्द्र शाह	अध्यक्ष	तुलसीपुर–५	९८५७८२३२१६
६	नवराज लामीछाने	अध्यक्ष	तुलसीपुर–६	९८५७८२१०९१
७	टोप बहादुर केसी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–७	९८४७८२२८७०
८	बेद बहादुर केसी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–८	९८५७८२०१९५
९	घनश्याम ढकाल	अध्यक्ष	तुलसीपुर–९	९८४७८२२२७९
१०	कुमार लामीछाने	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१०	९८५७८२१८३३
११	चित्र बहादुर वली	अध्यक्ष	तुलसीपुर–११	९८४४९१४२१७
१२	सुर्य बहादुर डागीं	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१२	९८४७८३१७२९
१३	डम्बर बहादुर न्यौपाने	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१३	९८४७९९२९३३
१४	परशुनारायण चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१४	९८४७८३७२६०
१५	लक्ष्मण चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१५	९८४११७३९१६३
१६	भुप बहादुर केसी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१६	९८४७८३१११३२
१७	थलराज पुरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१७	९८५७८२१५८५
१८	माधव वली	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१८	९८४७८३१९१९
१९	राम बहादुर गोगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर–१९	९८४७८५४४२४
३. लमही नगरपालिका				
१	नुमराज पौडेल	अध्यक्ष	लमही–१	९८५७८४१४०१
२	नेपालु चौधरी	अध्यक्ष	लमही–२	९८५७८४१४०२
३	बावुराम चौधरी	अध्यक्ष	लमही–३	९८५७८४१४०३

४	सुवास न्यौपाने	अध्यक्ष	लमही–४	९८५७८४१४०४
५	बिम बहादुर केसी	अध्यक्ष	लमही–५	९८५७८४१४०५
६	गणेशमान चौधरी	अध्यक्ष	लमही–६	९८५७८४१४०६
७	मोहन गिरी	अध्यक्ष	लमही–७	९८५७८४१४०७
८	मेघनारायण चौधरी	अध्यक्ष	लमही–८	९८५७८४१४०८
९	भेष बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	लमही–९	९८५७८४१४०९
४. राजपुर गाउँपालिका				
१	बिष्णु बहादुर बुण	अध्यक्ष	राजपुर–१	९८५७८७०००१
२	दुर्गा प्रसाद शर्मा	अध्यक्ष	राजपुर–२	९८५७८७०००२
३	रामछेरे यादव	अध्यक्ष	राजपुर–३	९८५७८७०००३
४	रामेश्वर अहिर	अध्यक्ष	राजपुर–४	९८५७८७०००४
५	नरेन्द्र सिह भण्डारी	अध्यक्ष	राजपुर–५	९८५७८७०००५
६	श्याम रोका	अध्यक्ष	राजपुर–६	९८५७८७०००६
७	भिम बहादुर खडका	अध्यक्ष	राजपुर–७	९८५७८७०००७
५. गढवा गाउँपालिका				
१	बावुराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा–१	९८१२८१२००७
२	भक्तु चौधरी	अध्यक्ष	गढवा–२	९८०६२९२५०१
३	तुलसीराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा–३	९८६४९२७१४३
४	गुलाम मोजगा मुसलमान	अध्यक्ष	गढवा–४	९८४७८४७८९६
५	प्रकाश भण्डारी	अध्यक्ष	गढवा–५	९८५७८३२६९६
६	बाल चन्द्र ठकुरी हमाल	अध्यक्ष	गढवा–६	९८४७८४०७३७
७	राहुल देव चौधरी	अध्यक्ष	गढवा–७	९८४७८४०६०३
८	सददाम सिद्धिकी	अध्यक्ष	गढवा–८	९८०६२७८९७७
६. दंगिशरण गाउँपालिका				
१	श्री प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	दगिंशरण–१	९८४७८९१२२८
२	तुलसीराम देवकोटा	अध्यक्ष	दगिंशरण–२	९८६८९७१६६२
३	पुर्ण बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	दगिंशरण–३	९४७८८९८२५
४	नेप बहादुर कुवर	अध्यक्ष	दगिंशरण–४	९८६६९०२२९७
५	दिपक गौतम	अध्यक्ष	दगिंशरण–५	९८०९५५५९५५
६	टंक बहादुर वली	अध्यक्ष	दगिंशरण–६	९८०९५७५५८५
७	बिर बहादुर वली	अध्यक्ष	दगिंशरण–७	९८५७८२०८३०
७. बवइ गाउँपालिका				
१	खडक बहादुर कुवर	अध्यक्ष	बवइ–१	९८४८५२९९५५
२	चिन्तामणी शर्मा	अध्यक्ष	बवइ–२	९८१०९६६५००
३	नन्दलाल वली	अध्यक्ष	बवइ–३	९८१२८३६८१८
४	टेक बहादुर वली	अध्यक्ष	बवइ–४	९८४७८९०७८२
५	डम्बर बहादुर सिरीस	अध्यक्ष	बवइ–५	९८०९५५७००९

६	राम बहादुर डागीं	अध्यक्ष	बवइ–६	९८०९५१८८४४
७	महाबीर चौधरी	अध्यक्ष	बवइ–७	९८१०८७६६३८
८. शान्तिनगर गाउँपालिका				
१	जंग बहादुर पुन मगर	अध्यक्ष	शान्तिनगर–१	९८०१३२७२४४
२	फर्साराम डागी	अध्यक्ष	शान्तिनगर–२	९८४१६६२९३०
३	बद्धिराम तिवारी	अध्यक्ष	शान्तिनगर–३	९८४४९६७६४०
४	धन बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	शान्तिनगर–४	९८४७८३११०९
५	गिरिराज बस्नेत	अध्यक्ष	शान्तिनगर–५	९८०९८३४०७५
६	रवि बुढाथोकी	अध्यक्ष	शान्तिनगर–६	९८४७९०६०३६
७	पिमलाल वली	अध्यक्ष	शान्तिनगर–७	९८५७८२४७८८
९. बगलाचुली गाउँपालिका				
१	पदम बहादुर खत्री	अध्यक्ष	बगलाचुली–१	९८४४९३२७५०
२	नेघ बहादुर रानामगर	अध्यक्ष	बगलाचुली–२	९८०९८३६०५५
३	सोभराज बिश्वकर्मा	अध्यक्ष	बगलाचुली–३	९८०९५५२५६२
४	नारायण डाँगी	अध्यक्ष	बगलाचुली–४	९८५७८३१७१५
५	यनुराज खत्री	अध्यक्ष	बगलाचुली–५	९८६७७८८०८०
६	बेलुलाल घर्ति क्षेत्री	अध्यक्ष	बगलाचुली–६	९८४८५१२०८३
७	गिर बहादुर थापा	अध्यक्ष	बगलाचुली–७	९८६६६०३८४०
८	गिरिराज बाठां	अध्यक्ष	बगलाचुली–८	९८५७८३२४६१
१०. राप्ती गाउँपालिका				
१	तारा बहादुर जि.सी.	अध्यक्ष	राप्ती–१	९८५७८४२६७१
२	जगत बहादुर थापा	अध्यक्ष	राप्ती–२	९८४७८४२७७७
३	चन्दर चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती–३	९८०६२४०४६३
४	बिष्णु बहादुर जि.सी.	अध्यक्ष	राप्ती–४	९८०६२११४४२
५	गोवर्धन रावत	अध्यक्ष	राप्ती–५	९८४९०८५४२४
६	बेद प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती–६	९८४७८७०१६९
७	बिध्याशरण चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती–७	९८०९८७८२७९
८	गोकर्ण बहादुर रानामगर	अध्यक्ष	राप्ती–८	९८४७९३१३१२
९	रिम बहादुर सुनारी	अध्यक्ष	राप्ती–९	९८१०९४७३३०

अनुसूची २ :
स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सूची

सि.नं.	नाम	मो.नं.	इमेल	कार्यरत पालिका
१	नारायण प्रसाद घर्ती (संयोजक)	९८५७८३४२१९	narayanpdgharti@gmail.com	घोराही उ.म.न.पा.
२	बिमल के.सी. (संयोजक)	९८४७८२२८५४	ito.tulsipurmun@gmail.com	तुलसीपुर उ.म.न.पा.
३	लोकराज पौडेल (संयोजक)	९८४४९०८०१०	lamahinapa@gmail.com	लमही न.पा.
४	नारायण रावत (संयोजक)	९८५७८३१४५६	rautn5540@gmail.com	राप्ती गा.पा.
५	कैलाश चौधरी(संयोजक)	९८४७८३६४४२	chaudharykailash4@gmail.com	गढवा गा.पा.

६	कमल रोकाया (संयोजक)	९८६८६३५८५५	kamalrc714@gmail.com rajpurmun@gmail.com	राजपुर गा.पा.
७	दशरथ गिरी (संयोजक)	९८४७८३९७५	bashrabthgiri1010@gmail.com	दंगीशरण गा.पा.
८	हरी बहादुर पुन (संयोजक)	९८६६७०८५२५	haripun22@gmail.com	शान्तिनगर गा.पा.
९	हरी खड्का (संयोजक)	९८४७८३७५६८	hah26174@gmai.com	बबई गा.पा.
१०	भक्त बहादुर जि.सी	९८५७८३४४७३	bhaktagc01@gmail.com	बंगलाचुली गा.पा.

स्रोतः जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, दाङ

अनुसुची : ३

सरकारी तथा निजि अस्पतालहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	अस्पतालको नाम	ठेगाना	सारकारी/निजि	बेड संख्या	आपतकालीन सेवा छ/छैन	अस्पतालको सम्पर्क नं.	प्रमुखको नाम	मोबाइल नं (CUG)	एम्बुलेन्स सेवा छ/छैन	कैफियत
१	गोर्खा अस्पताल	घोराही-१५	निजि	५५	छ	०८२-५६३४१४	दिनेश आचार्य	९८५७८६३४१४	छैन	gorkhahospitaldang@gmail.com
२	लाईफ केयर अस्पताल	तुलसीपुर ६	निजि	५०	छैन	०८२-५२१५२६	शशि लामिछाने	९८४३०९७४६५	छ	
३	तुलसीपुर सिटी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	२५	छ	०८२-५२३२२२	हेमराज शर्मा	९८५७८२३२७४	छैन	hospitaltulsipurcity@gmail.com
४	वि आर डेन्टल अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	१०	छैन	०८२-५६११६४	वि आर भुषाल	९८४७८२५१४२	छैन	
५	तुलसी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	२५	छ	०८२-५२३१२५	किशोर खत्री	९८१००२०८३५	छ	tulsihospital@hotmail.com
६	फोलोरेन्स अस्पताल	लमही ५	निजि	१५	छ	०८२-५४०७००	पुष्पा भुषाल	९८५७६३१०६७	छ	dr.pushpa2045@gmail.com
७	लमही आँखा अस्पताल	लमही ५	सरकारी	३०	छ	०८२-४१७०६४	शम्सेर थापा	९८५७८२०२८६	छैन	
८	तुलसीपुर आँखा अस्पताल	तुलसीपुर	सरकारी	६	छ	०८२-५२०१६५	शमसेर थापा	९८५७६२०२८६	छैन	
९	बुद्ध इन्टरनेशनल अस्पताल	घोराही १४	निजि	२०	छ	०८२-५६३२१८	रमेश वस्नेत	९८५११५००८०	छ	dineshchdry851@gmail.com
१०	दीपज्योति अस्पताल	घोराही १५	निजि	१५	छ	०८२-५६१२९९	भेजराज वि.सी	९८५७८३४८०४	छ	hospitaldeepjyoti@gmail.com
११	राप्ती स्वास्थ विज्ञान प्रतिष्ठान	घोराही दाङ	सरकारी	१२५	छ	०८२-५६२३६५	संगिता भण्डारी	९८४७९२१६३७	छ	ramitagauta2244@gmail.com
१२	प्रादेशीक अस्पताल तुलसीपुर	तुलसीपुर दाङ	सरकारी	५०	छ	०८२-५२१६२४	प्रताप पोख्रेल	९८५७८२३००१	छैन	raptizonalhospital@gmail.com
१३	क्षेत्रीय आयूर्वेदी चिकिसालय बिजौरी	बिजौरी दाङ	सरकारी	३०	छैन	०८२-४११०५०	रामकामेश्वर ठाकुर	९८५१२५४०२५	छ	
१४	लमहीअस्पताल	लमही दाङ	सरकारी	१५	छ	०८२-५४०२०२	आकाश बेल्बासे	९८४७८६६५८५	छ	aakashbelbase@gmail.com
१५	सिड अस्पताल लमही	लमही दाङ	निजि	१५	छ	०८२-५४०८३४	छवि पौडेल	९८६७७३०५५६	छैन	

जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको बिवरण

क्र.सं.	HP/SHP/PHC/PHC को नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	काँडाखुटी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१	बलराम रोका	९८४७८३१५५१
२	रामपुर स्वास्थ्य प्रवन्धन केन्द्र	घोराही-२	बिकेश रेग्मी	९८४३७७६५७२

३	झिंनी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-३	गोपीलाल वली	९८५७८३५७५९
४	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही-४	नारायणप्रसाद शर्मा	९८४७८२१८२६
५	धर्ना स्वास्थ्य चौकी	घोराही-५	प्रकाश आचार्य	९८४७९५७०४९
६	फचकपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही-६	बलराम शाह	९८५७८३५२८४
७	सौंडियार स्वास्थ्य चौकी	घोराही-७	लालबहादुर डि.सी.	९८४८९६३५११
८	स्वास्थ्य चौकी	घोराही-८	योगेन्द्र रिजाल	९८५७८३४७२५
९	ढिकपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही-९	शरद गौतम	९८४७८७०५२१
१०	आन्द्राबरैया स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-९	युवराज धिताल	९८४७८२५९४१
११	नारायणपुर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१०	बिनोदकुमार के.सी.	९८५७८३०८०२
१२	शिवपुर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-११	डिल्लीराज आचार्य	९८४७८५०९२९
१३	हापुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही-१२	तुलसीराम गिरी	९८५७८३४२६१
१४	भ्यूडर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१३	माधव गौतम	९८४७८२०८७९
१५	कलमघारी स्वास्थ्य चौकी	घोराही-१३	नारायणप्रसाद न्यौपाने	९८४७८४५७९०
१६	नयाँबजार स्वास्थ्य चौकी	घोराही-१४	मदनकुमार वली	९८५७८३३७००
१७	स्वास्थ्य चौकी	घोराही-१४	राधा पौडेल	९८५७८३६३३५
१८	उत्साहटोल स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१५	हिरण्यराज शार्मा	९८४७९५५३४३
१९	करौंती डाँडा स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१६	राममणि शर्मा	९८५७८२६०७७
२०	हरिद्वार स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१७	चेतप्रसाद लम्साल	९८५७८३११०३
२१	हात्तीखर्क स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१८	केशब धिताल	९८४६१५१६९६
२२	घोडदौडा स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही-१८	सुशीला बि.के.	९८४७८१०२४१
२३	सैघा स्वास्थ्य चौकी	घोराही-१९	भरत बुढामगर	९८५१०९४७८३
२४	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	दंगीशरण	टेकबहादुर खत्री	९८४७९४५४००
२५	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी	दंगीशरण	राजेन्द्र हमाल	९८४७८१७०८६
२६	चिराघाट स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर	घनश्याम पाण्डे	९८०६२५४८३७
२७	बाघमारे स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर	कमल भण्डारी	९८०९५०४३२२
२८	धनौरी स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर	राजकुमार न्यौपाने	९८४७८४७४६४
२९	पुरन्धारा स्वास्थ्य चौकी	बबई	हेमराज वली	९८०९८०२५२८
३०	पञ्चकुले स्वस्थ्य चौकी	बबई	कमल थापा	९८०५५७२५००
३१	सिसहनियाँ स्वास्थ्य चौकी	राप्ती	धनबहादुर खड्का	९८६६७३४९५०
३२	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी	राप्ती	बीरबहादुर पौडेल	९८५७८३३४१९
३३	मौरीघाट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राप्ती	जानकी रोका	९८४७८२८३४२
३४	देबीकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	राप्ती	यज्ञबहादुर कार्की	९८६८६११३३१
३५	पत्थरगढवा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	राप्ती	चन्दा चौधरी	९८६८६२३९३४
३६	गढवा स्वास्थ्य चौकी	गढवा	रुपनारायण चौधरी	९८५७८४०८०६
३७	गंगापरस्पुर स्वास्थ्य चौकी	गढवा	महेन्द्र बेल्बासे	९८४७०२२३५९
३८	गोबरडिहा स्वास्थ्य चौकी	गढवा	खुमानन्द भट्टराई	९८४७८१५८१६
३९	कोइलाबास स्वास्थ्य चौकी	गढवा	कृष्णप्रसाद आचार्य	९८४८१७१६३०
४०	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्युजा	बंगलाचुली	डा. दीपेश आचार्य	९८४८०५७७४३
४१	काभ्रे स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	डा. बसन्त शाह	९८४२४८००३६

४२	लोहापानी स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	दीलिप बाठा	९८६०२४८८३७
४३	हाँसीपुर स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	लालबहादुर घर्ति	९८४७८४१४२२
४४	सतबरिया स्वास्थ्य चौकी	लमही	लालमणि सुबेदी	९८५७८३१२११
४५	सोनपुर स्वास्थ्य चौकी	लमही	इन्दुमति चौधरी	९८४७९२६८५९
४६	नगर स्वास्थ्य केन्द्र बनगैं	लमही	सरस्वति डाँगी	९८४७८७५९५९
४७	नगर स्वास्थ्य केन्द्र बनकट्टा	लमही	प्रतिक्षा ज्ञवाली	९८६०५६२००८
४८	नगर स्वास्थ्य केन्द्र बसन्तपुर	लमही	रीता कुँवर	९८१६०४०४२५७
४९	नगर स्वास्थ्य केन्द्र अमेलियष	लमही	प्रेम चौधरी	९८६६७३१२३८
५०	नगर स्वास्थ्य केन्द्र मध्यनगर	लमही	बिष्णुमाया पौडेल	९८४७८९७८९३
५१	नगर स्वास्थ्य केन्द्र सेमरहवा	लमही	सरस्वति चौधरी	९८४७९६७६०४
५२	भिमसेन स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	लेखनाथ न्यौपाने	९८५१०६३१३६
५३	पवननगर स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	हुमराज योगी	९८६६९३३३१६
५४	तकियापुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	रामसिह चौधरी	९८४७६४९५६३
५५	प्रतापकोट नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	बसन्त वली	९८०६२४१०१४
५६	राणागाउँ नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	खुमप्रसाद न्यौपाने	९८४७८२४०५३
५७	हलवार स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	बिष्णु कुमार गिरी	९८४७८२०२६५
५८	नगर स्वास्थ्य केन्द्र गोलौरा	तुलसीपुर	मोहन कुमार शर्मा	९८४४९४५४७६
५९	पर्सेनी नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	बासुदेव चौधरी	९८४७८३३८५३
६०	भिमसेन सहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन	तुलसीपुर	लेखनाथ न्यौपाने	९८५१०६३१३६
६१	दोघरे नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	ईश्वरी प्रसाद चालिसे	९८४७८२२१४६
६२	टारीगाउँ स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	बिना के.सी.	९८६३४०६६२३
६३	उरहरी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	चित्र बहादुर वली	९८६६८७१४८८
६४	हेमनगर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	बिष्णु क्षेत्री	९८५७८२१९१७
६५	फूलबारी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	ज्ञान बहादुर डागी	९८५७८२१०३१
६६	ड्वाङपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	तुलसी गरजा	९८२९५३६२१५
६७	ड्रुवा स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	बसन्त कुमार आचार्य	९८५७८२२५७७
६८	लक्ष्मीपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	प्रतिभा बस्नेत	९८०६२६६८०३
६९	मानपुर स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	कृष्ण बहादुर के.सी.	९८४७८३४५४०
७०	बिजौरी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर	शिव प्रसाद तिवारी	९८४७८४४४०५
७१	हेमन्तपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर	डिल्ली राज शर्मा	९८४६८७२२४९
७२	राजपुर स्वास्थ्य चौकी	राजपुर	खिम बहादुर रावत	९८४७९४०२२९
७३	बेला स्वास्थ्य चौकी	राजपुर	जेन कुमार बस्सेल	९८५७८३१७०४

अनुसूची ४ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्य समितिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	मोवाईल नम्बर
१	नारायण आचार्य	सभापति	९८५७८२००७४
२	मदन गौतम	उप सभापति	९८५७८४०००२
३	भगवती शर्मा	उप सभापति	९८५७८२००७५
४	प्रकाश श्रीबन्द	मन्त्रि	९८४७८२२४८९

५	कुशल तर्ताल	कोषाध्यक्ष	९८५७८२०३२४
६	विष्णु थापा	उप-मन्त्रि	९८५७८२९७७७
७	ज्ञानप्रसाद आइतवारे	उप-कोषाध्यक्ष	९७४८५०५५११, ९८४४९६५८८०
८	नरेशजंग राणा	सदस्य	९८४७९३१७८५
९	हरिहर पौडेल	सदस्य	९८५७८२३२८७
१०	मदन धिताल	सदस्य	९८४७८३३४१३
११	भिमलाल मरासिनि	सदस्य	९८४७८२७२४८
१२	देवी घिमिरे	सदस्य	९८४७८२३१४१
१३	प्रमोद पौडेल	सदस्य	९८५७८४०१८६
१४	दिपक यादव	सदस्य	९८४७९७३०२१
१५	लक्ष्मी शर्मा	सदस्य	९८४७८८१४१२
१६	लोक बहादुर वली	सदस्य	९८४७८३३६४२
१७	देविका नेपाली	सदस्य	९८५७८२१०५५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखा सभापतिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	उपशाखाहरुको नाम	सभापतिहरुको नाम	मोवाईल नम्बर	कार्य क्षेत्र
१	लालमटीया उपशाखा	महेश शर्मा	९८५७८३१६९३	राप्ती गापा
२	गढवा उपशाखा	दिपक यादव	९८०९५५७०८२,९८४७९७३०२१	गढवा गापा
३	लमही उपशाखा	थानेश्वर गैरे	९८५७८४००३४	लमही नपा
४	कमिरेचौर उपशाखा	चुरामणी नेपाली	९८०९७९०४२१	बंगलाचुली गापा
५	घोराही उपशाखा	थम्मन चौधरी	९८४७८२२१४३	घोराही उमनपा
६	नारायणपुर उपशाखा	मिनराज शर्मा	९८४७८४०९८७	घोराही उमनपा
७	मानपुर उपशाखा	जगदिश देवकोटा	९८४७८३०४२७	तुलसीपुर उमनपा
८	तुलसीपुर उपशाखा	शेखर चन्द्र पोखेल	९८४७८३०९७१	तुलसीपुर उमनपा
९	उरहरी उपशाखा	लेखराज बस्नेत	९८४७८३६१०२	तुलसीपुर उमनपा
१०	बागर उपशाखा	शिवसुन्दर वुढाथोकी	९८४७८३७१३७	दंगिशरण गापा
११	पंचकुले उपशाखा	नन्दलाल वली	९८१२८३६८१८	बवई गापा
१२	विजौरी उपशाखा	केशवराज पोखेल	९८५७८२०४५९	तुलसीपुर उमनपा
१३	पवननगर उपशाखा	दोर्ण वली	९८४७८२८५७८६	तुलसीपुर
१४	धारापानी उपशाखा	सिताराम चौधरी	९८४७८५८२८०	घोराही उमनपा
१५	दुलहिया उपशाखा	राजकुमार यादव	९८४७९६८४९२	राजपुर गापा
१६	शान्तिनगर उपशाखा	विमल के.सी	९८४७८३४६५२	शान्तिनगर गा.पा

श्रोतः नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा

अनुसूची ५

जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची

सि.न	कार्यालयको नाम	दर्जा	ईन्चार्जको नामथर	का.को ऋग्न नं.	काप्र ब्यक्तिगत नं.
१	जिप्रका दाङ	प्रउ	गणेश चन्द	९८५७८०५५५५	९८५१२८०४४१
२	जिप्रका दाङ कन्ट्रोल	१००	dang_communication@nepalpolice.gov.np		०८२-५६१४६५

३	ईप्रका तुल्सीपुर	प्रनाउ	हरिहर नाथ योगी	९८५७८९००८८	९८५१२८०५१५
४	ईप्रका खिलतपुर	प्रनि	मोहन बिक्रम के.सी.	९८६३११७७७०	९८५१२८१६३६
५	ईप्रका भालुवाङ	प्रनि	गंगा बहादुर सारु	९८५७८४०२८४	९८५७०९०९५९
६	ईप्रका गढवा	प्रनि	भरत सिंह राठोर	९८५७८४२५००	९८५८०९०८५५
७	ईप्रका अमिलिया	प्रनि	खिम ब.घर्तीमगर	९८५७८४०७१५	९८५७०९०३१०
८	वप्रका घोराही	प्रनि	दिनेश रिमाल	९८५७८९०२००	९८५१२८१५७३
९	वप्रका लमही	प्रनि	प्रज्वल थपलिया	९८५७८४१५५५	९८५१२८२५२०
१०	बि.शु.गार्ड टरीगाउ तुपु	प्रसनि	जानुका श्रेष्ठ	९८६६१७१२८१	९८५७८२३६९८
११	जिट्राप्रका दाङ	प्रनि	प्रेम प्र.रेग्मी	९८६६१७१२६९	९८५१००००५०
१२	ईट्राप्रका तुल्सिपुर	प्रनानि	नन्द पोखेल	९८६६१७१२७८	९८५८०९०२६१
१३	सिप्रचौ कोइलाबास	प्रसनि	नन्दराम के.सी.	९८६३१२००९२	९८२२८९७३१४
१४	सिप्रचौ खङग्रा	प्रसनि	मान ब.घर्ती	-	९८४७०६४४२३
१५	सिप्रचौ भैसाही	प्रसनि	ओम गिरी		९८४७९१७६५५
१६	ईप्रका नारायणपुर	प्रनानि	भिम ब.सुनार	९८५७८९०१८९	९८६६८२६९३६
१७	ईप्रका हेकुली	प्रनानि	जिबन शाह	९८६६८३८४५१	९८४८०९०३३२
१८	ईप्रका हापुरे	प्रनानि	देवराज वली	९८६३११७७७१	९८४८३४६०१८
१९	ईप्रका मलवार	प्रनानि	महेन्द्र खत्री	९८६६८३८४५२	९८४५६६७९६२
२०	ईप्रका फुलबारी	प्रसनि	खडक ब. बुढा	९८६३११७७८३	९८६६९७४१७६
२१	ईप्रका कमिरेचौर	प्रनानि	किसन खड्का	९८६६१७१२८०	९८५१२८४५७७
२२	उच्च अ.तुल्सीपुर	प्रनानि	तेरसिंह थारु		९८४८१८२७४५
२३	जि.अदालत दाङ	प्रसनि	रोसन पुन		९८४१३५१८७७
२४	प्र.जि.अ.नि.सु.गार्ड	प्र.ह.	मानेन्द्र के.सी.	CDO गार्ड	९८६४८०९३९०
२५	कासु गार्ड तुल्सीपुर	प्रनानि	गोबर्धन उपाध्याय	९८६६१७१२८९	९७४८५७८३३८
२६	कासु गार्ड घोराही	प्रसनि	बिष्णु बुढाथोकी	९८६६१७१२७१	९७४८५२८३८३
२७	रा.स्वा.बि.प्र घोराही	प्रसनि	ढकल डागी	९८४७८४२७६७	९८४०३८९२०३
२८	रा.प्रा.अ.तुल्सीपुर	प्रह	शिव ब.बिष्ट		९८६७६३६७६०
२९	प्रचौ रामपुर दाङ	प्रसनि	केशव धामी	९८६६१७१२८३	९८५७८३३५२७
३०	प्रचौ गोग्ली दाङ	प्रसनि	मान ब.महरा	९८६६१७१२८२	९८५१०४१९५५
३१	प्रचौ उरहरी जसपुर दाङ	प्रसनि	नेत्र नेपाली	९८६६८३८४५९	९८४८०३८७२६
३२	प्रचौ बागर दाङ	प्रसनि	भिम ब.बस्नेत	९८६६८३८४६३	९८६८६५७१४६
३३	प्रचौ सिसहनिया दाङ	प्रनानि	गोपाल कु. मल्ल	९८६३१२०३०५	९८४३३९९१०२
३४	प्रचौ दुईखोली दाङ	प्रसनि	जिवन के.सी.	९८६६१७१२७०	९८४३०६६८४६
३५	प्रचौ बिजौरी दाङ	प्रनानि	ईन्द्र ब.पाल	९८६६८३८४५३	९८६८८९६९३१
३६	प्रचौ गोलटाकुरी दाङ	प्रसनि	दिनेस बि.सी.	९८६६८३८४५५	९८४८३३९६३६
३७	प्रचौ खाद्रे दाङ	प्रसनि	माधब श्रेष्ठ	९८६६८३८४५४	९८४४८७७३३०
३८	प्रचौ चिराघाट दाङ	प्रसनि	दत्त रसायली	९८६३११७७७३	९८५७८९०३३१
३९	प्रचौ पुरनधारा दाङ	प्रसनि	टिका राम वली	९८६३११७७७२	९८६६९६५९४७

४०	प्रचौ सतबरिया दाङ	प्रसनि	प्रेम ब.वट	९८६३११८७५९	९८४८२६२६७४
४१	प्रचौ हासिपुर दाङ	प्रसनि	प्रसाद बि.क.	९८६६९६५४२४	९८४४९३१०९७
४२	प्रचौ गोबरडिहा दाङ	प्रनानि	गोपाल प्र.शर्मा	९८६३१२००७३	९८५८०२६५८९
४३	प्रचौ बेला दाङ	प्रसनि	कनैयालाल उपध्याय	९८६३१२००९४	९८४७०३९१३८
४४	प्रचौ चंगुवा दाङ	प्रसनि	नयाँ राम कार्की	९८६३१२००९५	९८४८१४३८८५
४५	प्र.चौ.मुसी नाका दाङ	प्रसनि	रमई यादव	९८६३१२००९६	९८१२९२८२८१
४६	अप्रपो धारापानी दाङ	प्रसनि	सन्तोष कु. आचार्य	९८६६१७१२७३	९८५७८९०००१
४७	अप्रपो चौघेरा दाङ	प्रह	लाल बहादुर शाही	९८६६१७१२७५	९८६६९६१७००
४८	अप्रपो अम्बेकेशरी दाङ	प्रह	जित ब. खत्री	९८६६१७१२७४	९८४२६६३३८६
४९	अप्रपो सर्रा दाङ	प्रनानि	शेर सिंह धामी	९८६६१७१२७२	९८४१३२०१९२
५०	अप्रपो हापुर दाङ	प्रसनि	भोज ब.थापा	९८६६१७१२७७	९८५७८९०२१०
५१	अप्रपो कोठरी दाङ	प्रसनि	खडक ब. थापा	९८६६१७१२७६	९८४८३८४००४
५२	अप्रपो बेलझुण्डी दाङ	प्रसनि	अंग बहादुर शाही	९८६३११७७८२	९८६६७०२३२९
५३	अप्रपो बालापुर दाङ	प्रसनि	सुन्दरराम चौधरी	९८६६८३८४६२	९८४८०२५७५६
५४	अप्रपो दामारगाउ दाङ	प्रसनि	सुरेश बुढा	९८६६८३८४६०	९८६६८१६१६२
५५	अप्रपो बेलुवा दाङ	प्रसनि	प्रदिप खड्का	९८६६८३८५५८	९८४८०३५०२४
५६	अप्रपो गोटिखोला दाङ	प्रसनि	बिष्णु श्रेष्ठ	९८६३११७७८१	९८५७८९०६६०
५७	अप्रपो ग्वारखोला दाङ	प्रसनि	याम नारायण श्रेष्ठ	९८६३११७९१८	९८५७८९०१२१
५८	अप्रपो रिहार दाङ	प्रसनि	पवन चौधरी	९८६६११८७६५	९८४७२८३९५०
५९	अप्रपो घोराही बसपार्क	प्रसनि	रुद्र सेन ठकुरी	९८६६१७१२८७	९८५८०९००७
६०	अप्रपो तुल्सीपुर बसपार्क	प्रसनि	गणेश ऐर	९८६६८३८४५७	९८४८०४२५७२
६१	अप्रपो नर्ती दाङ	प्रसनि	भीम ब.रोका	९८६३१२००८७	९८६८००६१५१
६२	अप्रपो डगमारा दाङ	प्रसनि	भुपेन्द्र खड्का	फोनले काम नगर्ने	९७४३११७२५५
६३	अप्रपो सिरियानाका दाङ	प्रसनि	तिलकराम बुढा	फोनले काम नगर्ने	९८१६५१८३५४
६४	अप्रपो बनगै दाङ	प्रसनि	मान ब.सार्की		९८६६७२०३६२
६५	अ.प्र.पो. पर्सेनी	प्रसनि	बालाराम नेपाली		९८६६८१७८७५
बिजौरी सुधार गृहको ईन्चार्ज रबिन महर- ९८५७८३५२७४ महामारी रोग हेर्ने कमल चौधरी ९८४७९४३३६४ (०८२-५६०००५)					

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, दाङ

अनुसूची ६

सशस्त्र प्रहरी वल दाङ अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची

बिभिन्न स्थानमा रहेका सशस्त्र प्रहरीको युनिटहरुको विवरण तथा बिपद प्रतिकार्यमा तयारी अबस्थामा रहेका जनशक्ति

क्र.सं	इकाई रहेको स्थानको ठेगाना	इकाईको नाम	कार्यालय प्रमुखको नामथर, पद	कार्यलयको सम्पर्क नं.	सम्पर्क मोबाइल नं.
१	राप्ती गाउँपालिका -१ भालुवाङ	स.प्र.बल नेपाल नं.२९ ज्वालामाई गण	स.प्र.उ. नारायण श्रेष्ठ	०८२-४१५१३५ ९८५१२	९८५१२७२१११९
			स.प्र.ना.उ.बिपद फोकल पर्सन – हजारीलाल जैसवाल		९८५१२५९८७०
२	तुलसीपुर उ.म.न.पा-९ दोघरे	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस तुलसीपुर	स.प्र.नि. टेकराज पोखेल	९८५१२५८१२३	९८५१२५८१२३

३	लमही न.पा.- ७ अर्जुनखोला	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस अर्जुनखोला	स.प्र.ना.उ. यज्ञमान साउद	०८२-४१७०४८ ९८४१५३९३६३	९८५१२५८१५९
४	गढवा गा.पा.-८ कोईलाबास	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पी.कोईलाबास	स.प्र.नि.विसाल पाण्डे	९८५१२५९१५६	९८२५४७३१११

श्रोतः स.प्र.बल नेपाल नं.२१ ज्वालामाई गण

अनुसूची ७

जिल्लामा सञ्चालित दमकल सेवाहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स	कार्यालय	नाम	कार्यालय सम्पर्क	मोवाइल
१	घोराही उपमहानगरपालिका	जीतबहादुर चौधरी	५६०४९९, ५६०१६२, ५६०४७०	९८४७८३२०७५
२	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	बिकास बि.क.	५२०३०५	९८४७९७८८७०
		गोविन्द बहादुर बि.क.		९८४७९०८९४१
३	लमही नगरपालिका	पटनु चौधरी	५४०३८५	९८४७९६९२८९
		चन्द्र बि.क.		९८२९५५००६६
४	गढवा गाउपालीका	पिन्टानन्द यादव	४१०००४	९८२३५५१७०७

अनुसूची ८

जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स	कार्यालय	चालकको नाम	गाडी न.	सम्पर्क फोन न.
१	राप्ति सेवा संघ घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ च २८४	९८४७८२७८१०
२	रोल्पाली सेवा समाज घोराही	असोक बोटे	रा १ च ५६८	९८५७८३४७६०
३	नेपाल आमा समुह घोराही	श्रवण चौधरी	रा १ च ५३९	९८५७८३४९९१
४	लाईन्स क्लब अफ राप्ति घोराही	निराजन चौधरी	रा १ च ५८७	९८५७८३०१२२
५	रजत मेडिकल सेन्टर घोराही	यमलाल जैसी	रा १ च ६९२	९८५७८३४७९७
६	जनकल्याण ग्रामिण पहुँच घोराही	सागर चन्द	रा १ च ६५४	९८५७८२०२८८
७	स्वास्थ्य चौकी नाराणपुर घोराही	महेश चौधरी	रा १झ १०६	९८४७८६०४९७
८	लाईन्स क्लब अफ नाराणपुर घोराही	विकाश चौधरी	रा १ च ४८०	९८६६५५०८५९
९	मितेरी हस्पिटल घोराही	लक्ष्मण चौधरी	रा १ च ९५८	९८५७८३४६४६
१०	दिप ज्योती हस्पिटल घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ च ६०६	९८५७८१०१००
११	ग्रामिण महिला तथा संचेतना केन्द्र दाङ घोराही	तुल्सी वि.क	रा १ च ४५५	९८४७८५३९४९
१२	दाङ देउख’री सेवा समाज घोराही	अमर बहादुर क’वर	रा १ च ८९२	९८६६१७१३१२
१३	नेपाल भारत भुपु सैनिक घोराही	अर्जुन वि. क	रा १च ७७६	९८१०९५९०६१
१४	घोराही हस्पिटल प्रा. ली .घोराही	अजय चौधरी	रा १ च ४६४	९८४७८४६०२३
१५	नेपाल परिवार नियोजन संघ घोराही	दिपक घर्ति	बा ६ च ४२४	९८४७९५६३६१
१६	नेपाल सामुदायीक विकाश संस्था घोराही	लाल बहादुर घर्ती	रा १च ३६०	९८४७९७७५५५
१७	विष्ण’ देवि फाउन्डेसन घोराही	जिपराज वुढा	रा १ च ७९६	९८०६८२०९४२
१८	नेपाल भारत मैत्री संघ तुल्सीपुर	श्रर्वण पौडेल	रा १ च २९०	९८४७८२७८१०
१९	लमही अस्पताल लमही	विरु चौधरी	रा १ भ १०२	९८६७४०६७८३
२०	फ्लोरेन्स अस्पताल लमही	सुनिल चौधरी	रा १ च ७८६	९८५७८४१४००
२१	भु. पु सैनिक लमही	जितेन्द्र सुनार	रा १ च ३९८	९८४७९६८९१२
२२	वि. पी पोलिक्लिनिक लमही	रोवरसिह कुमाल	रा १ च ८१९	९८४७८६१०४२

२३	हेल्थ केयर लमही	प्रदिप चौधरी	रा १ च ६७५	९८६८०४९९००
२४	कृपा पोलिक्लिनिक लमही	कमल भुषाल	रा १ च ८२५	९८५७८४१६०८
२५	पानस क्लिनिक लमही	महेन्द्र वि क	बा ७ च ५१९१	९८४७८१८६७९
२६	सतवरिया स्वाथ्य चौकी लमही	खिमलाल चौधरी	रा १ भ १२३	९८५७८४०९४५
२७	सिसहनिया स्वाथ्य चौकी लमही	शत्रुधन चौधरी	रा १ भ ४२	९८५७८३२७८९
२८	बिष्ट पोलिकिल्निक लमही	सुभास चौधरी	रा १ च ७९४	९८५७८४१७००
२९	लालमटिया रेडक्रस उपशाखा लमही	लिखराम चौधरी	रा १ च ४२९	९८५७८४०५८८
३०	भालुबाङ्ग स्वाथ्य चौकी राप्ती	विर बहादुर वि क	रा १ भ १०८	९८१०८५३७०७
३१	देउखुरी सामुदायक अस्पताल लमही	शिशुपाल चौधरी	रा १ च ३८३	९८५७८३१९३७
३२	भु. पु सैनिक लालमटिया लमही	तिल बहादुर पुन मगर	रा १ च ४४६	९८०९८९९६४७
३३	गढवा स्वाथ्य चौकी गढवा	अर्जित चौधरी	रा १ भ ११०	९८४४९३०८२३
३४	गढवा उद्योग बाणिज्य संघ गढवा	देविराम चौधरी	रा १ च ७९७	९८५७८४००१२
३५	गढवा रेडक्स उपशाखा गढवा	प्रसुन चौधरी	रा १ च ८११	९८६६९६५५००
३६	आयम सस्था गढवा	बुद्दीराम चौधरी	रा १ च ७१७	९८०९७९२१११
३७	गंगापरस्पुर स्वाथ्य चौकी गढवा	केदार नाथ चौधरी	रा १ भ ११९	९८५७८४००६०
३८	गोवरडिया स्वाथ्य चौकी गढवा	विश्वनाथ यादव	रा १ भ ११६	९८५७८३२६९४
३९	राजपुर स्वाथ्य चौकी राजपुर	दिल बहादुर पुन	बा २ भ १७२७	९८४१४९६४०४
४०	प्रदेशिक यायुर्बेदिक तुलसीपुर	बुद्धिराम चौधरी	रा १ भ १२०	९८४७८४२७७१
४१	स्वाथ्य चौकी तुलसीपुर १९	जितेन्द्र भण्डारी	रा १ भ १६८	९८४७९८८४४४
४२	टाईगर युवा क्लव तुलसीपुर	भोजराज भट्टराई	रा १ च ५२७	९८४७८२३११७
४३	मानव परोपकार तुलसीपुर	गिरीराज खत्री	रा १ च ५१२	९८५७८२३०५२
४४	नेपाल भारत मैत्री संघ तुलसीपुर	श्रवण पौडेल	रा १ च २९०	९८४७८४१२६०
४५	शोसल अफ ग्रेड तुलसीपुर	तिर्थविर चौधरी	रा १ च ५०४	९८०६२८५०७९
४६	राप्ति अञ्चल मजदुर सवारी तुलसीपुर	बोधराज रावल	रा १ च ४८५	९८१२८३८३६७
४७	राप्ति सार्वजानिक समिति तुलसीपुर	शिवकुमार भण्डारी	रा १ च ५२१	**९८४७८७५३६७**
४८	कमल बहुउद्देश्य सहकारी सस्था तुलसीपुर	यादव वि क	रा १ च ३७०	९८५७८२५२६२
४९.	लायइन्स क्लव अफ तुलसीपुर	श्रिमन चौधरी	रा १ च ४३८	९८४७८३०६२०
५०.	स्वतन्त्र मजदुर संगठन तुलसीपुर	ईन्द्र बहादुर के सी	रा १ च ४९७	९८५७८२२४९७
५१.	स्वाथ्य चौकी तुलसीपुर १ तुलसीपुर	केशव कडेल	रा १ भ १६९	९८४४९७५९८७
५२.	बागर स्वाथ्य चौकी दगिशरण	मिलन वस्नेत	रा १ भ १०४	९८४७८५५८१५
५३.	धनौरा स्वाथ्य चौकी शान्तिनगर	धन बहादुर के सी	रा १ भ १२१	९८१०८३२५७७
५४.	रोटरी क्लव अफ तुलसीपुर	दल बहादुर कार्की	रा १ च ४७९	९८५७८२२४७९
५५.	लायईन्स क्लव अफ स्वर्गद्वारी त'लसीप'र	कुल बहादुर खड्का	रा १ च ३४८	९८५७८२२३०७
५६.	सन्जिवनी विकास केन्द्र त'लसीप'र	रुद्रमणि भुषाल	रा १ च ५२५	९८५७८२३१२३
५७.	सुवास स्मृति सहकारी शान्तिनगर	लिला चौधरी	रा १ च ४६१	९८१२८०००२६
५८.	पंञ्चकुले स्वाथ्य चौकी बवइ	दिपक वि क	रा १ भ १४३	९८०६२३१८८१
५९.	हंसपुर स्वाथ्य चौकी बवइ	गणेश वली	रा १ भ १४४	९८०६२९७०५८

६०.	आर जि एम कम्पनि त'लसीप'र	लोकराज महतरा	रा १ च ४८७	९८४७९९११९३
६१.	राप्ति लाईफ केयर हस्पिटल त'लसीप'र	शिव महतरा	रा १ च ४१४	९८४४९१६०१६
६२.	हेकुली स्वाथ्य चौकी दगिशरण	शरद कुमार डाँगी	रा १ झ १८८	९८०३२४७०६३
६३.	शान्तिनगर गाउँपालिका	मनोज रावत	रा १ झ १६५	९८६३१११८८९५
६४.	तुलसी हस्पिटल तुलसीपुर	शैलेश डाँगी	बा २० च ९८५८	९८४७८२४५०९
६५.	थारु कल्याणकारी देउखुरी लमही	श्यामनारायण चौधरी	ना अ फ २६६ अन्टेस्ट नं.	९८०९८०१५२७
६६.	देउखुरी उद्योग बाणिज्य संघ लमही	अविक रोका मगर	रा १ च २८१	९८५७८४०१०१
६७.	जयगुरुदेव संघ देउखुरी लमही	जागुराम चौधरी	रा १ च १०६२	९८४३२७५१२३
६८.	तुलसीपुर उद्योग बाणिज्य संघ तुलसीपुर	गंगाराम वि.क.	रा १ च ३८९	९८६६८५४४९०
६९.	लोहारपानी स्वास्थ्य चौकी घोराही	विर बहादुर घर्ति	रा १ झ १३२	९८६०२४८८३७
७०.	हाँसिपुर स्वास्थ्य चौकी बगलाचुली	यमलाल घर्ति	रा १ झ १८६	९८५७८३२४६१
७१	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी दगिशरण	मस्त बहादुर पुन	रा १ झ १८८	९८६१७१४७०४

शब वहान				
१	*सब बाहन लमही अस्पताल*	*जजिंर बहादुर चौधरी*	*रा.१ झ १०७*	*९८४७८५८२६२*

श्रोत : एम्बुलेन्स संचालन समिति दाङ

अनुसूची ९

स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	बिष्णुकुमारी आचार्य	म.वि.अ.	तुलसीपुर उनपा	९८४८०३४१५४
२	मोती कुमारी बिशवकर्मा	म वि अ	घोराही उमनपा	९८५७८३५२९४
३	शान्ता शर्मा	म.वि.अ.	लमही नपा	९८४७८२१९२१
४	शावित्रा आचार्य	म.वि.अ.	शान्तिनगर	९८४७८६५०६६
५		म.वि.अ.	बबइ गापा	
६	इश्वरा रावत	म.वि.अ.	गढवा गापा	९८४७८३१२०८
७	चन्द्रकला ओली	म.वि.अ.	दंगीशरण गापा	९८४३११३२६१
८	जीवन कुमारजि.सी	म.वि.अ.	राप्ती गापा	९८४८३०६०५९
९	कमला पुलामी	म.वि.अ.	राजपुर गापा	९८४७९२६८९४
१०	पार्वती राना	म वि अ	बंगलाचुली गापा	९८७४८४८७१८

स्रोतः स्थानीय तह, दाङ

अनुसूची १०

स्थानीय तहका कृषि विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यरत कार्यालय	बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्वर र इमेल ठेगाना
१	कृषि ज्ञान केन्द्र दाङ	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००२५, ९८५८०२०४६१ akcdang@gmail.co
२	घोराही उपमहानगरपालीका	चोप नारायण खनाल	९८४७८५१२७७
३	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	धनराज गौतम	९८४८२५८८०७
४	लमही नगरपालिका	श्री अमर कुमार चौधरी	९८४७८२९४११

५	दंगिशरण गाउँपालिका	शरु भुषाल	९८४४८२२१५७
६	बवई गाउँपालिका	चन्द्र शोभा कडेल	९८६२४१५००७
७	शान्तिनगर गाउँपालिका	यमकान्त पाण्डे	९८०९५१६६०८
८	बंगलाचुली गाउँपालिका	दानसिह रोकाय	९८४७८३५८४३
९	राप्ती गाउँपालिका	महेश अधिकारी	९८४७८४०५९२
१०	गढवा गाउँपालिका	कर्ताराम यादव	९८५८०५१३३०
११	राजपुर गाउँपालिका	रिता भण्डारी	९८४८३०३९२१

श्रोत : कृषि ज्ञान केन्द्र,दाङ

अनुसूची ११

स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत श्रोत केन्द्रका श्रोत ब्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	भाष्कर राज गौतम	शिक्षा संयोजक	तुलसीपुर उनपा	९८५११८५१३९
२	बिनोद गौतम	शिक्षा संयोजक	घोराही उमनपा	९८५८०२३९८८
३	रविन्द्र क्षेत्री	शिक्षा संयोजक	लमही नपा	९८६७४६६४९१
४	घनश्याम ओली	शिक्षा संयोजक	शान्तिनगर गापा	९८५७८७५५४३
५	मोहन दाहाल	शिक्षा संयोजक	बबइ गापा	९८४७८२२४११
६	श्याम बि.क.	शिक्षा संयोजक	गढवा गापा	९८४८९१५१९३
७	बिनोद अधिकारी	शिक्षा संयोजक	दंगीशरण गापा	९८४७८४३५९१
८	बिश्वास बि.क.	शिक्षा संयोजक	राप्ती गापा	९८४३८८७८७८
९	केशव लम्साल	शिक्षा संयोजक	राजपुर गापा	९८४७८११२३३
१०	ओम केसी	शिक्षा संयोजक	बंगलाचुली गापा	९८४८०५७६२१

श्रोत : स्थानीय तह,दाङ

अनुसूची १२

वर्षा तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क सूची (जलमापन केन्द्र)

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी, स्थान तथा गा. वि.स	टेलिफोन नम्बर	हालको अवस्था
राप्ती नदी जल मापन केन्द्र			
सुमित्रा रखाल	अर्घाखाँची जिल्ला साविक जुलुके गाविस वार्डनं. ६ चेर्नेटा	९८१७५८१३५० र ९८४७८७२७२०	सुचारु
खड्ग बहादुर रावत	राप्ती नदी राप्ती गा.पा. साबिक लालमटिया-३ बगासोती	९८०६२१७५३८	सुचारु

बर्षा मापन केन्द्र

क्र.सं.	अवलोकनकर्ताको नाम	क्षेत्र	नदी, स्थान	टेलिफोन नम्बर	अवस्था
बबई तथा राप्ती नदी आसपासमा भएका बर्षा मापन केन्द्रहरु					
१	खड्क ब. घर्ति	बर्षामापन केन्द्र	रातामाटा (रामपुर)	९८०७४३४६६२	सुचारु
२	बुद्धिराम चौधरी	बर्षामापन केन्द्र	शुक्रबारे	९८४४९५०५०९	सुचारु
३	ओम ब. डाँगी	बर्षामापन केन्द्र	वेलभुण्डी, मनिकापुर	९८४७८२६८६७ ९८४७८०३७३२	सुचारु
४	सुजल शाक्य	बर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	तुलसीपुर	९८६६७२१३२०, ०८२-५२००२५	सुचारु

५	लक्ष्मी के.सी.	बर्षामापन केन्द्र	अम्बापुर (फुलवारी)	९८७९९३३०८	सुचारु
६	बसन्ती ढकाल	बर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	पदमपुर	९८४७९७८०५४, ९८०९५८२६२९	सुचारु
७	दिलिपचन्द्र वालान क्षेत्री	बर्षामापन केन्द्र	नयाबस्ती हापुरे	९८०६२२७५०४	सुचारु
८	खड्ग बहादुर रावत	बर्षामापन केन्द्र	वगासोती	९८०६२१७५३८	सुचारु
९	मिना भुसाल	बर्षामापन केन्द्र	लालमटिया	९८०९७२०९३५	सुचारु
१०	हेमन्त डाँगी	बर्षामापन केन्द्र	लमही, चैलाही	९८०९५४५५३६	सुचारु
११	साबित्रा कुमारी थापा	बर्षामापन केन्द्र	गढवा	९८४७८४६०९७, ०८२-४१००५९	सुचारु
१२	जित कुमारी डाँगी	बर्षामापन केन्द्र	सतवरिया, जलकुण्डी	९८६८०९७३८०	सुचारु
१३	सीमा चौधरी बसन्त कुमार चौधरी	बर्षामापन केन्द्र	गंगदी, राजपुर (रिहार)	९८०६२४४२९१ ९८२२८१०३८२	सुचारु
१४	दिलिप श्रेष्ठ	बर्षामापन केन्द्र	कोईलावास	९८१३११९७४९	सुचारु

श्रोत : जिल्ला हावापनी फिल्ड कार्यालय घोराही

अनुसूची १३
मौसमी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्व चेतावनी सूचक

पूर्वानुमान (समय)	**उच्च सम्भाव्यता**	**मध्यम सम्भाव्यता**	**निम्न सम्भाव्यता**
मौसमी	सामान्य भन्दामाथि	सामान्य	सामान्यभन्दा कम
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०)%१५० मिलिमीटर भन्दा बढी (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (<५०%)१५० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०)%
३ दिन	**क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली/जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >१४० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमीटर	**क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >(६०-१४०) मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०-१८०) मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमीटर
१ दिन	**क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** ● >६० मिलिमीटर १ घण्टा ● >८० मिलिमीटर ३ घण्टा ● >१०० मिलिमीटर ६ घण्टा ● >१२० मिलिमीटर १२ घण्टा ● >१४० मिलिमीटर २४ घण्टा	**क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी** वर्षा >(६०- १४०) मिलिमीटर **वर्षा निगरानी** ● ३०-६० मिलिमीटर १ घण्टा ● ६०-८० मिलिमीटर ३ घण्टा ● ८०-१०० मिलिमीटर ६ घण्टा ● १००-१२० मिलिमीटर १२ घण्टा ● १२०-१४० मिलिमीटर २४ घण्टा	**क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी** वर्षा (>६०) मिलिमीटर **वर्षा निगरानी** (>६०) मिलिमीटर

दाङ जिल्लाको वर्तमान वर्षा थ्रेसहोल्ड

	समग्र वर्षा (मिलिमिटर)				
	१ घण्टा	३ घण्टा	६ घण्टा	१२ घण्टा	२४ घण्टा
सतर्कतास्तर	६०	८०	१००	१२०	१४०
खतरास्तर	-	-	-	-	-

श्रोतः पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी, दाङ

अनुसूची १४
जिल्लामा संचालित यातायात समितिहरु :

सि.नं	कार्यालयको नाम	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालय टे.फो.नं.
१	त्रिशिद्धेश्वरी यातायात प्रा.लि.	अध्यक्ष	सुरेश हमाल	५६०४१५/५६०२०९/९८५७८२००१
२	नमस्ते राप्ती यातायात सेवा प्रा.लि.	अध्यक्ष	बामदेब खनाल	९८४७८४७६२४
३.	राप्ती सेवा प्रा.लि.	अध्यक्ष	बिनोद शर्मा	९८५७८२००१६
३	मालिका कालिका यातायात प्रा.लि. तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री सुमन पोखेल	०८२-५२३२१६/९८०१३३४८६६/
४	अम्बिकेश्वरी सार्वजनिक यातायात समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री ज्ञान बहादुर बस्नेत	५२२२९८/ ५६२२५५/९८५७८२१३५०
५	राप्ती अञ्चल यातायात ट्याक्सी समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री पवन बुढाथोकी	५२०९३९/९८५७८२०२०१
६	राप्ती अञ्चल सार्वजनिक ट्रक व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री उमेशचन्द्र बजगाईं	५६१४८२/५६०९१६/९८५७८२०९७०
७	राप्ती अञ्चल टिप्पर व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री भरतनाथ योगी	९८५७८३०५६१
८	राप्ती अञ्चल टेक्टर.व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री चिन्तामणि शर्मा	०८२-५६२१८९/९८५७८२०४६३
९	राप्ती अंचल यातायात महासंघ	उपाध्यक्ष	श्री सुरेश हमाल	९८५७८२००१
१०	पाण्डवेश्वरी यातायात प्रा.लि. घोराही	अध्यक्ष	श्री सरोज शाह	०८२-५६३८६२ ,९८५७८३४७१९
११	राप्ती टेम्पो, टेक्सी तथा मिनीवस व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री कृष्ण राज पाण्डे	०८२-५४०३८३, ९८४७९३१५१५

अनुसूची १५

बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखी १ दिन	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने ➢ बिपद् सूचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने ➢ पूर्वसूचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने ➢ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢ खोज उद्धार टोली परिचालन	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	√	√
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	स्थलमार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरुसँग समन्वय ➢ विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	स्थानीय तहको समन्वयमा विस्थापितहरु रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाको लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	√	√
	प्रभावित समुदायहरुलाई बिपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरु तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरु	√	√

	विस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको व्यवस्था गरी वितरण गर्ने	स्थानीय तह		√
	विस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रयस्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेरेसो/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
दोश्रो दिन	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/ जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत वितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	विस्थापितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह/जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति/उद्योग बाणिज्य संघ	√	√
	विस्थापितहरुलाई गैह्रखाद्य सामाग्री थप वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	बिस्थापित भएकाहरुलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	√	√
	प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धार गरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		√
	सामुदायिक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/ RRT) समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
तेश्रो दिन	मौषम सम्बन्धी सूचना नियमित प्रसारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/ जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बर्मोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	राहत वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	√	√

	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो जिल्ला शाखा	√	√
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समुहहरुलाई विशेष निगरानी तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुनसक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागि कार्य गर्ने निकायहरु		√
	खाद्य तथा गैह्रखाद्य सामाग्रीहरु, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	मौषम सम्बन्धी सूचना नियमित प्रसारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति, स्थानीय तह		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिविधिहरु संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह		√
	विपद्बाट अवरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरी तत्कालका लागी संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह		√
चौथो दिन	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	√	√
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
पाँचौं दिन	मौषम सम्वन्धी सूचना नियमित प्रसारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/ जल तथा मौषम बिज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	प्रभावितहरुको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत वितरणको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति,		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√

	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
छैटौं दिन	मौषम सम्बन्धी सूचना नियमित प्रसारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	 √	√ √
	मौषम सम्बन्धी सूचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेष गरी लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा		√
	गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	आवश्यकताको आधारमा विपद **लेखाजोखा मार्गदर्शन** २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति विषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला विपद ब्यवस्थापन समिति/जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र		√
दोश्रो हप्ता	मौषम सम्वन्धी सूचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेष गरी लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा		√

	थप गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह		√
	थप अस्थायी शिविर ब्यवस्थापन गर्ने	आवाश विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	शब व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति		√
	मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	√	√
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति विषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	खाद्यान्न वितरण गर्ने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय		√

अनुसूची १६

भुकम्पीय विपद् प्रतिकार्य तालिका

समायावधि	**प्रतिकार्यका लागी गतिविधिहरु**	**जिम्मेवारी**	**कैफियत**
० देखि १ दिन	भुकम्पीय विपद्को जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने ➢ खोज तथा उद्धार कार्यमा हेबि ईक्यूपमेन्टस परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सडक डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह, निर्माण व्यवसायी	
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने ➢ बिपद् सूचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने ➢ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	
	घाईतेहरुलाई तत्काल उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, प्रादेशिक अस्पताल, निजि अस्पतालहरु	
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	

	थप खोज उद्धार टोलीको लागि गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	विषयगत क्षेत्रगत निकायहरुलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने ➢ बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	स्थानीय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरु रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित समुदायहरुलाई बिपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरु तथा सार्वजनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरु	
	विस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह, उद्योग बाणिज्य संघ	
	विस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना	
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्पमापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न थप टोली परि चालनलाई निरन्तरता गर्ने ➢ खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	राहत वितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	विस्थापितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह/जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति/उधोग बाणिज्य संघ	
	विस्थापितहरुलाई गैह्रखाद्य सामाग्री र तयारी खाना पानी थप बितरण गर्ने	उधोग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिबेदन तयार गर्ने र जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

	विस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसा	
	प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्राग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलव्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	घाइते तथा बिरामीहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, प्रादेशिक अस्पताल, निजि अस्पतालहरु	
	सामुदायिक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	शिबिरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
तेश्रो दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपतूकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तर्ता गर्ने ➢खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारीवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजी कार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्टसहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बिस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	राहत वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समुहहरुलाई विशेष निगरानी तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	

	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरिक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रबन्ध मिलाउने	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागि कार्य गर्ने निकायहरु	
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरु, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरु	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	भग्नावशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने ➢ खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजि कार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
चौथो दिन	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	राहत वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति, स्थानीय तह	
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
	विपद्बाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरी तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	
	विस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	

	शिविरहरुमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
पाँचौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्पमापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित रही खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारीवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
	प्रभावितहरुको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत वितरणको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति,	
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालय जस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शिविरहरुमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
छैटौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारीवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

	विस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
	स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
सातौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेसलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरुलाई थप त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लङ्गैिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	विस्थापितहरुलाई गैह्रखाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, विश्वखाद्य कार्यक्रम	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	आवश्यकताको आधारमा विपद् **लेखाजोखा मार्गदर्शन** २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु	

	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थाबारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो हप्ता	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्पमापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित रही खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➢पारीवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरुलाई थप त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी स्विकृत मापदण्ड बमोजिम बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लङ्गैिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	थप गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	
	थप अस्थायी शिविर ब्यवस्थापन गर्ने	आवास विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरु	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र बिषय क्षेत्रगत बिस्तृत लेखाजोखा (CSDA) लाई सक्रीय बनाउन गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

	बिस्थापित तथा प्रभावितहरुका लागि खाद्यान्न वितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरन्तरता दिने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने विषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	स्वीकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरुलाई नगद तथा अन्य अत्यावश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्थावारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

अनुसूची १७

सम्भावित विपद् ब्यवस्थापनमा अपनाउनुपर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरु	ध्यान दिनुपर्ने केही कुराहरु	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरु
वैशाख	आगलागी हुरीबतास असिना खडेरी चट्याङ	➢अत्याधिक गर्मी हुनु । ➢तातो हावा चल्नु । ➢सुख्खा वातावरण हुनु ➢हुरी बतास चल्नु । ➢पानी नपर्नु तथा पानीको स्रोतमा पानीको मात्रा कमी हुनु	• जथाभावी आगो नबाल्ने • मट्टितेल तथा पेट्रोल जस्ता पदार्थहरुलाई सुरक्षित राख्ने • सलाई लाइटर जस्ता बस्तुको जतन गर्ने र केटाकेटीको पहुँचबाट टाढा राख्ने । • चुरोट बिडीका ठुटा ननिभाई जथाभावी नफाल्ने • खर तथा फुसले छाएका घरहरुमा टुकी र आगो बाल्दा सचेत हुने ।	■ जनचेतना बृद्धि गर्नुपर्ने । ■ पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने । ■ संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । ■ कृत्रिम अभ्यास गर्ने गराउने । ■ घर वरीपरी पानीको प्रवन्ध मिलाउने । ■ उद्धार तथा राहत सामाग्री र कोषहरु पूर्ववत रुपमा तयार गरिराख्ने ।
जेष्ठ	हावाहुरी असिना लु चल्नु र महामारी	➢मौसममा बदली हुनु । ➢मेघ गर्जनु, बिजुली चम्कनु । ➢जमीनको सतहमा हेर्दा तिरमीर देखिनु ।	• आगोको काम सकेपछि राम्ररी निभाउने । • आगो फैलन सक्ने सुख्खा बस्तु सुरक्षित राख्ने । • महामारीबाट बच्न सरसफाईमा ध्यान दिने • चट्याङबाट बच्नका अर्थिङ गर्ने ।	■ विभिन्न (प्राथमिक उपचार, राहत/उद्धार, समन्वय, संचार) टोली गठन गर्ने । ■ उचित स्थान र ठाँउमा पानीको भण्डारण गर्ने । ■ पूर्वतयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

आषाढ श्रावण	अतिवृष्टि बाढी पहिरो महामारी	➢थोरै समयमा धेरै पानी पर्नु । ➢जमीन धाँजा फाट्नु । खोला र खोल्सामा धेरै पानी बग्नु । ➢खोलाले जमीन कटान गर्नु । ➢अचानक बादलले ढाकी अध्यारो हुनु ।	• खोला खोल्साको बहाव सहज बनाउने । • पहिरो जान सक्ने क्षेत्रको पहिचान गरि त्यस्ता क्षेत्रबाट घरबस्ती सार्ने • राहत तथा उद्धार सामग्रीको ब्यवस्था गरी राख्ने । (जस्तै : कोदालो, डोरी ड्रम आदि)	■वृक्षारोपन गर्ने । ■संकटाभिमुख क्षेत्रको पहिचान गर्ने ■विद्युत लाईन ब्यवस्थित गर्ने ■खोला नहरका बाधक वस्तुहरुलाई पन्छाउने तथा मर्मत गर्ने । ■सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने ■खोलाले कटान गर्न सक्ने क्षेत्रमा
		➢ मेघगर्जन सहित बिजुली चम्कनु र पानी पर्नु ।	• सरसफाई सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्न ।	■ तटबन्धन गर्ने । राहत तथा उद्धार ■ सामग्री कोषहरु पूर्ववत रुपमा तयार गरी राख्ने ।
		➢जमीन धाँजा फाट्नु ➢पहिरो तल तल झर्दा ठूलो हुनु ➢झाडा पखलाको लक्षण देखिनु ।	• प्रकोपको जोखिम कम गर्ने • सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने ।	■पूर्वसूचना प्रणलीको विकास गर्ने । ■संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षरोपण गर्ने ।
भाद्र आश्विन	अतिवृष्टि बाढी महामारी पहिरो	➢जमीन धाँजा फाट्नु । ➢जमीन अचानक फूटेर पानीको मूल फूट्नु । ➢नदीको प्रवाह रोकिनु । ➢शुरुमा १/२ जनालाई झाडा पखला देखिनु ।	• जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने • बृक्षारोपन गर्ने । • सुरक्षित र स्वस्थ्यकर खाना खुवाउने तथा खाने । • घर वरपर सरसफाई गर्ने । • फोहर पानी जमेको खाडल पुर्ने । • समय समयमा स्वास्थ्य चौकी गई सरसल्लाह लिने	■ खानेपानीका स्रोतहरु सरसफाई गर्ने । ■सफा पानीको प्रयोग गर्ने ■संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपन गर्ने । ■पूनःपर्नसक्ने प्रकोपबारे सतर्क रहन जानकारी दिने । ■न्यूनीकरणका कार्यहरु गर्ने ।
कार्तिक मंसिर	असिना आगलागी	➢मेघ गर्जनु /पानीसँग असिना पर्नु । ➢आगो बल्नु । ➢वातावरण अधिक चिसो हुनु । ➢तापक्रम न्यूनतम हुनु ।	• पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने र संचार माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने • कृत्रिम अभ्यास गर्ने । • रोकथाम तथा उद्धार प्रशिक्षण संचालन गर्ने ।	■जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने । ■जाडो शुरु हुनु अगावै न्यानो कपडाको ब्यवस्था गर्ने । ■जाडोबाट बच्न सकिने स्थानीय उपायहरु अपनाउने ।
पुस माघ	शीतलहर हिमपात हुनु तुषारो पर्नु	➢कुहिरोसँग हिउ बर्सनु ➢अग्लो अग्लो डाँडामा हिउँ पर्नु । ➢पानी ज्यादै चिसो हुनु ➢हुस्सु लाग्नु ।	• चिसो तथा ठण्डीबाट बच्न बाक्लो तथा न्यानो कपडा लगाउने । • काम नपरी सकभर चिसोमा ननिक्लने • हिमपात हुन थालेपछि घर बाहिर ननिस्कने ।	■न्यानो कपडा र तातो खानाको प्रवन्ध गर्ने । ■आवश्यक घरायसी सामाग्री हिमपात तथा शितलहर हुनु अगावै भण्डारण गर्ने ।
फागुन चैत्र	आगलागी हुरी बतास चट्याङ असिना वृष्टि	➢गर्मी मौसम ➢तापक्रम वृद्धि हुनु । ➢जमीन जलेको क्रमशः अनुभवन गर्नु ➢तातो हावा (लु) चल्नु ➢हुरी चल्नु ।	•उचित स्थानमा पानीको भण्डारण गरी राख्ने । •हुरी बतास चलेको अवस्थामा घर बाट बाहिर ननिस्कने । •हुरीबतास नरोकिदासम्म आगो नबाल्ने •जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने	■संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । ■घरलाई किलाकाटी ठोक्ने र फुसको घर भएमा यो मौसम अगाडी नै राम्ररी बाध्ने ■चर्को घाममा घर बाहिर नजाने ■कृत्रिम अभ्यास गर्ने । ■राहत सामग्री तथा उद्धार कोषहरु पूर्ववत रुपमा तयार गरेर राख्ने ।

८. सन्दर्भ सामग्रीहरु

१. विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७४

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५

३. विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३०

४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७

५. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८

६. जिल्ला विकास योजना, ३०७१/७२

७. दोश्रो जिल्ला आवधिक योजना २०६९/७०-२०७३/७४

८. स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७४

९. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना, २०७१/०७२

१०. जिल्ला वस्तुगत विवरण, २०७१

११. दाङ जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका प्रोफाइल, २०७४

१२. केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्याङ्कगत प्रतिवेदन, २०६८

१३. स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरुको बिवरण, २०७३

१४. अद्यावधिक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७२/७३ दाङ

१५. विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६

१६. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

१७. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९

१८. विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अध्यावधिक २०७४)

१९. राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन विधी, २०७२

नोट– यस सम्बन्धी बिस्तृत जानकारीका लागि जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क गर्न सकिने छ। यो योजनालाई सफ्ट कपी आवश्यक परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण पोर्टलमा उपलब्ध रहेको छ।

विपद् सम्बन्धी सूचना वेवसाईड www.drrportal.gov.np/http://implatformnepal.com/dang

कोरोना भाइरस रोग (कोभिड-१९)

हाल विश्वभरी फैलिरहेको नयाँ कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले **"कोभिड १९"** को नाम दिएको छ र यसलाई विश्वव्यापी महामारीको रुपमा घोषणा गरिसकिएको छ ।

कोरोना भाइरस श्वाशप्रश्वाशको माध्यमबाट सर्ने रोग हो । यो संक्रमित व्यक्तिले खोक्दा वा हाछ्युँ गर्दा नाक वा मुखबाट निस्कने छिट्टाको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्दछ ।

कोरोना भाइरस रोगका मुख्य लक्षणहरु

ज्वरो आउने

खोकी लाग्ने

श्वाश फेर्न गाह्रो हुने

यस्ता लक्षण देखा परेमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने ।

यस रोगको संक्रमणको जोखिमबाट बच्नको लागि निम्न उपायहरु अपनाउनुपर्छ ।

ज्वरो र खोकी लागेको व्यक्तिबाट टाढा रहने वा आफूलाई ज्वरो र खोकी लागेको छ भने पनि अरु व्यक्तिबाट टाढा रहने र मास्कको प्रयोग गर्ने

खोक्दा, हाछ्युँ गर्दा नाक मुख टिस्यू पेपर वा कुहिनाले छोप्ने र प्रयोग गरेको टिस्यू पेपरलाई बिर्को भएको फोहोर फाल्ने भाँडोमा फाल्ने र साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

भिडभाडमा नजाने र अरुलाई पनि नजान सुझाव दिने, हात मिलाउनुको सट्टा नमस्कार गर्ने

बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

कोरोना प्रभावित देशबाट आएको व्यक्तिहरुमा माथिका लक्षणहरु देखिए स्वास्थ्य केन्द्रमा तुरुन्त जानुपर्दछ । घरैमा बस्दा परिवारका सदस्यहरुबाट १४ दिन सम्म छुट्टै क्वारेन्टाइनमा बस्नु पर्दछ ।

कोरोना भाइरस रोगका वारेमा थप जानकारीको लागि **१११५** वा **९८५१२५५८३९, ९८५१२५५८३७, ९८५१२५५८३४** मा सम्पर्क गरौं । वा

MoHP Nepal COVID-19 को भाइवर ग्रुपमा संलग्न भएर जानकारी पाऔं ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार केन्द्र

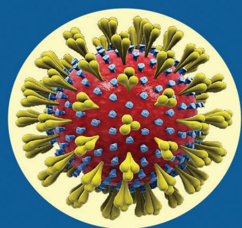

कोरोना भाइरस रोग (कोभिड-१९)

हाल विश्वभरी फैलिरहेका नयाँ कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले "कोभिड १९" को नाम दिएको छ र यसलाई विश्वव्यापी महामारीको रुपमा घोषणा गरिसकिएको छ।

कोरोना भाइरस श्वाशप्रश्वाशको माध्यमबाट सर्ने रोग हो। यो संक्रमित व्यक्तिले खोक्दा वा हाछ्युँ गर्दा नाक वा मुखबाट निस्कने छिट्टाको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्दछ।

कोरोना भाइरस रोगको मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो आउने

खोकि लाग्ने

श्वाश फेर्न गाह्रो हुने

यस्ता लक्षणहरू देखा परेमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने।

यस रोगको संक्रमणको जोखिमबाट बच्नको लागि निम्न उपायहरू अपनाउनुपर्छ।

ज्वरो र खोकी लागेको व्यक्तिबाट टाढा रहने वा आफूलाई ज्वरो र खोकी लागेको छ भने पनि अरू व्यक्तिबाट टाढा रहने र मास्कको प्रयोग गर्ने

खोक्दा हाछ्युँ गर्दा नाक मुख टिस्यू पेपर वा कुहिनाले छोप्ने र प्रयोग गरेको टिस्यू पेपरलाई बिर्को भएको फोहर फाल्ने भाँडोमा फाल्ने र साबुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

भिडभाडमा नजाने र अरूलाई पनि नजान सुझाव दिने, हात मिलाउनुको सट्टा नमस्कार गर्ने

बेलाबेलामा साबुन पानीले कम्तिमा २० सेकेन्ड मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

कोरोना प्रभावित देशबाट आएको व्यक्तिहरूमा माथिका लक्षणहरू देखिए स्वास्थ्य केन्द्रमा तुरुन्त जानुपर्दछ। घरैमा बस्दा परिवारका सदस्यहरूबाट १४ दिन सम्म छुट्टै आईसोलेसनमा बस्नु पर्दछ।

कोरोना भाइरस रोगका वारेमा थप जानकारीको लागि **१११५** वा **९८५१२५५८३९, ९८५१२५५८३७, ९८५१२५५८३४** मा सम्पर्क गरौं।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार केन्द्र

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विविध क्रियाकलाप

प्रदेशस्तरीय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्तरक्रियात्मक छलफल कार्यक्रम

विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि सुरक्षित बाटो निर्माणकार्य

सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई पूर्वसुचना र खोज तथा उद्धार सामाग्री हस्तान्तरण

पूर्वतयारीका लागि समुदायस्तरमा पूर्वसुचनाको अभ्यास

वर्षामापन केन्द्र हंशपुर चाभा

बगरापुर समुदायको प्रकोप तथा स्रोत नक्शाङ्कनको बारेमा जानकारी दिदै CDMC संयोजक

जिल्लाको संकटासन्नता तथा खतराको नक्शांकन

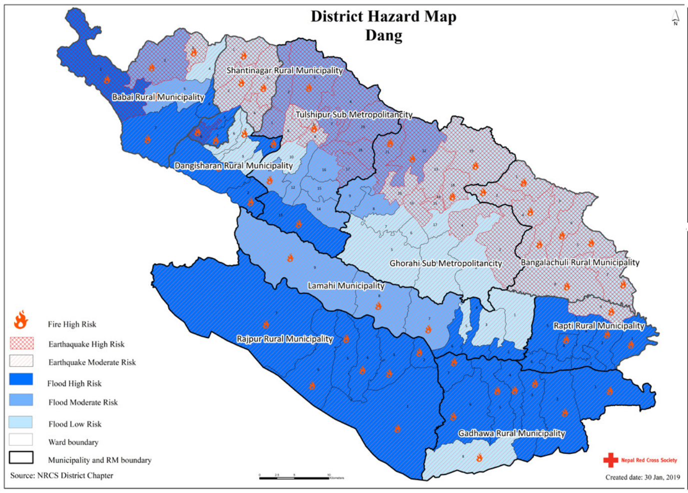

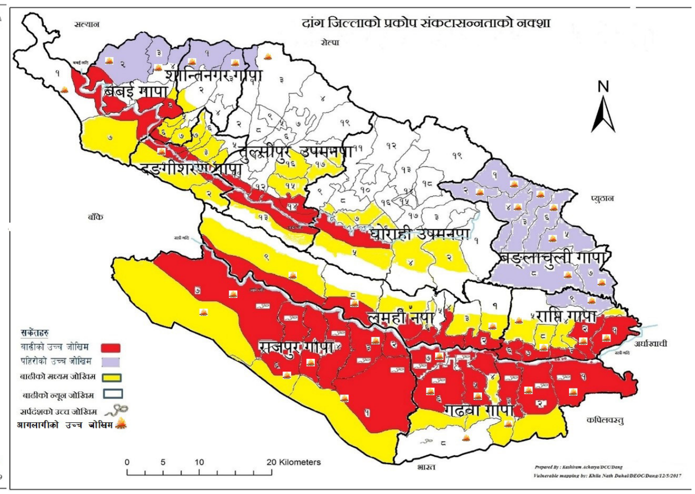

जिल्लाको बिपद् जोखिम नक्शांकन

जिल्लाको बिपद् जोखिम नक्शांकन

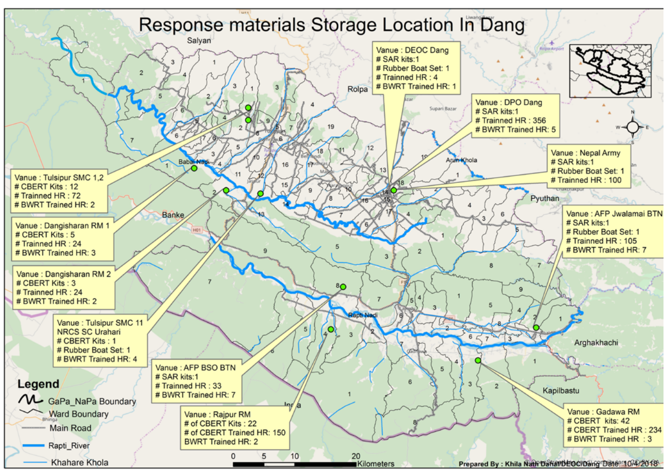

जिल्लामा रहेका खोज उद्धार सामाग्रीहरुको भण्डारण स्थलको

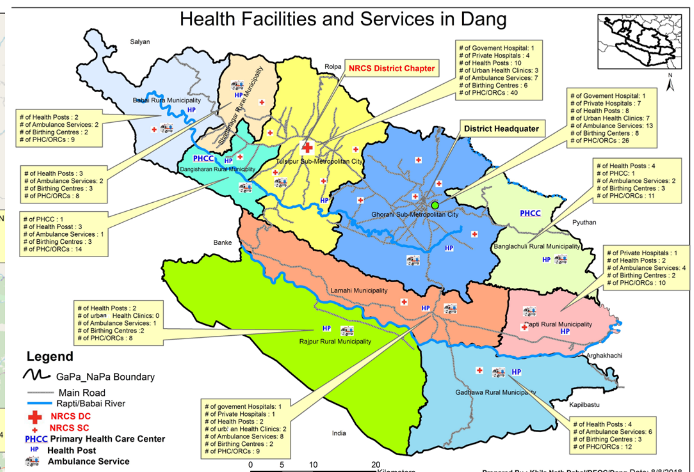

जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य तथा एम्बुलेन्स सेवाको अवस्था

DEOC को कार्य प्रणाली र बाढी पूर्वसुचना प्रणाली बारेमा छलफल

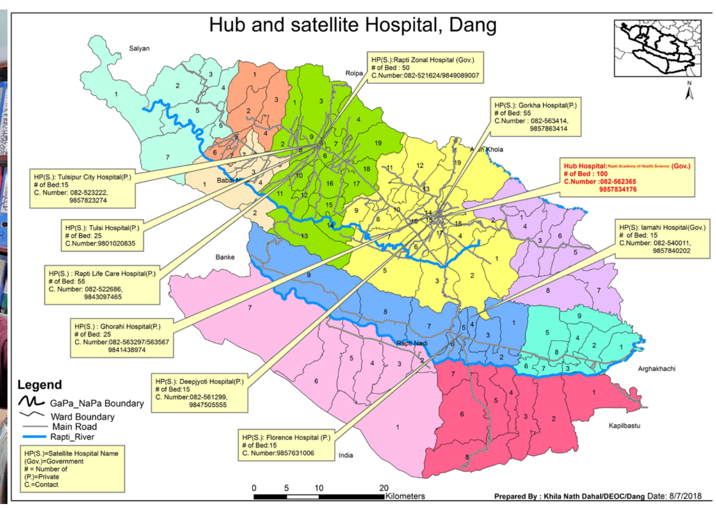

जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ
बबई नदी बाढी पूर्वसूचना संचार संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान शाखा टोलफ्रि नं. : **११५५**
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइट : www.hydrology.gov.np
हावापानी फिल्ड कार्यालय घोराही : ०८२-५६००३४
वर्षा मापन केन्द्र रातामाटा, खड्क बहादुर घर्ति ९८०७४३४६६२
वर्षा मापन केन्द्र मनिकापुर, ओम बहादुर डाँगी : ९८४७८२६८६७
नयाबस्ती वर्षा मापन केन्द्र, दिलिपचन्द्र वालान : ९८०६२२७५०४
पदमपुर वर्षा मापन केन्द्र हापुरे, बसन्ती ढकाल : ९८०९५८२६२९
गोल्टाकुरी जलसतह मापन केन्द्र, दिनेश कुमार खत्री : ९८४७८१९२२५
कालितरा जलसतह मापन केन्द्र, टोप प्रसाद खड्का : ९८१०९४७३६८

जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. : ९८५७८०७७७७
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१३३
जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द (DEOC), दाङ
फोन नं. : ०८२-५६३५४०
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. ९८५७८५७७७७

प्रदेश आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, रुपन्देही
फोन नं. ०७१-५४९६६२
सूचना अधिकृत मोबाइल नं. ९८४१०९०३०१
टोल फ्रि नं. १६६०७१५२०२०

राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, काठमाण्डौ
टोल फ्रि नं. ११४९, ०१४२००१०५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा
नारायण आचार्य, सभापति
मोबाइल नं. ९८५७८२००७४
कार्यालय फोन नं. ०८२-५२३४७१, २००२२

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, घोराही दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८०५५५५
टोल फ्रि नं. १००
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१९९

सशस्त्र प्रहरी बल २९ नं. गण भालुवाङ दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८७२११९
कार्यालय फोन नं. ०८२-४१५१३५

नेपाली सेना, रिपुमर्दन गण घोराही, दाङ
मोबाइल नं. ९८५१००१७६९
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६१०६२
१९ नं. बाहिनि तुलसीपुर फोन नं. : ०८२-५२१४४४

विषय क्षेत्रगत निकायहरु

जिल्ला समन्वय समिति, दाङ
जिल्ला समन्वय अधिकारी
मोबाइल नं. ९८५७८८८२२२
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१४४

स्थानीय एफ. एम. रेडियो
रेडियो मध्यपश्चिम एफ.एम. ०८२-५६०९१६
रेडियो स्वर्गद्धारी एफ.एम. ०८२-५६०१६४
रेडियो इन्द्रेणी एफ.एम. ०८२-५६१५३८
रेडियो तुलसीपुर एफ.एम.: ०८२-५२१५०८
रेडियो हाम्रोपहुँच एफ.एम.: ०८२-५२१५१९
रेडियो प्रकृति एफ.एम.: ०८२-५२१८८०
रेडियो संञ्जिवनी एफ.एम. : ०८२-५२०९९०
रेडियो पाठशाला एफ.एम : ०८२-५२०१४८
रेडियो हापुरे एफ.एम. : ०८२-४०३०१८

ने रे सो उपशाखा
१.घोराही उपशाखा सभापति
थम्मन चौधरी : ९८४७८२२१४३
२. धारापानी उपशाखा सभापति
सिताराम चौधरी : ९८४७८५८२८०
३. नारायणपुर उपशाखा सभापति
मिनराज शर्मा : ९८४७८४०९८७
४. मानपुर उपशाखा सभाति
जगदिश देवकोटा : ९८४७८३०४२७
५. विजौरी उपशाखा सभापति
केशव कुमार शर्मा : ९८५७८२०४५९
६. उरहरी उपशाखा सभापति
लेखराज बस्नेत : ९८४७८३६१०२
७. तुलसीपुर उपशाखा सभापति
शेखरचन्द्र पोखेल ९८४७८३०९७१
८. पवननगर उपशाखा सभापति
दोर्ण वली : ९८४७८२८५७८६
९. बागर उपशाखा सभापति
शिवसुन्दर बुढाथोकी : ९८४७८३७१३७
१०. शान्तिनगर उपशाखा सभापति
विमल के.सी. : ९८४७८३४६५२
११. पंचकुले उपशाखा सभापति
नन्दलाल वली : ९८१२८३६८१८

स्थानिय प्रहरी प्रमुख :
वडा प्रहरी कार्यालय घोराही
प्र नि. मोबाइल नं. : ९८५७८९०२००
इलाका प्रहरी कार्यालय नारायणपुर
प्र. नि. मोबाइल नं. : ९८५७८९०१८९
प्रहरी चौकी, विजौरी
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६८८९६९३१
ईलाका प्रहरी कार्यालय, तुलसीपुर
कार्यालय फोन नं. : ०८२-५२००२२
प्र.ना.उ. मोबाइल नं. ९८५७८९००८८
प्रहरी चौकी जसपुर,
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८६६८३८४५९
अस्थाई प्रहरी पोष्ट दमारगाँउ
प्र.स.नी मोबाइल नं. ९८६६८३८४६०
प्रहरी चौकी गोल्टाकुरी
प्र.स.नी मोबाइल नं. ९८६६८३८४५५
इलाका प्रहरी कार्यालय हेकुली
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८२२९८९८५६
प्रहरी चौकी बागर
प्र.स.नी मोबाइल नं. ९८६६८३८४६३
इलाका प्रहरी कार्यालय पंचकुले
प्र.नि. मोबाइल नं. ९८६३११७७७०
संचार शाखा ९८४८९६२०६२
इलाका प्रहरी कार्यालय हापुरे
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८६३११७७७१
प्रहरी चौकी पुरन्धारा
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३११७७७२
प्रहरी चौकी चिराघाट
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८६३११७७७३

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा वेश तुलसीपुर
स.प्र.नि. मोबाइल नं. : ९८५१२५८१२३
कार्यालय मोबाइल नं. : ९८४८१२४६६१

रिपुमर्दन गण तुलसीपुर गुल्म
मोबाइल नं. : ९८५११३९६९४
कार्यालय फोन नं. : ०८२-५२१४४४

खोज उद्धार, समन्वय : ९८५७८०७७७७
खानेपानी, सरसफाई : ९८५७८३५५२६
खाद्य सामाग्री : ९८५८०२०४६१
स्वास्थ्य तथा पोषण : ९८५७८३४५८१
शिक्षा : ९८५७८३४५०९
अस्थायी अवास/गैह्खाद्य : ९८५७८३१८११, ९८५७८२००७४
संरक्षण : स्थानिय तहहरु
पुनस्थापना, पुनःनिर्माण : ९८५७८८८२२२

संकटासन्न समुदायका पुर्वसूचना प्रणाली कार्यदलका संयोजकहरुको सम्पर्क मोबाइल नंम्बर

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका :
मोतिपुर, सेत व.वली : ९८०६२२०५२३
कचिला, डिल्ली चौधरी : ९८४७८१४००६
बखरिया, देविराम कुसारी : ९८५७८२०७१६
मोतिपुर, मालती चौधरी : ९८१०९९७०४३
सुकौरा, रेश्मी चौधरी : ९८१२८८८०१३

दंगिशरण गाँउपालिका :
बाँकी रहरपुर, उमेश चौधरी : ९८४७९३२८९२
बाँकी, उमा डाँगी : ९८०९८९९३३१
रामपुर, रमिता चौधरी : ९८०९५२४८१३
बैबाङ, चुलुवा चौधरी : ९८१०९२२००७
थपगाँउ, लक्षमण चौधरी : ९८०६२५११६४
सिम्ठाना, प्रकाश केसी : ९८०८८०२६०७
सिम्ठानी, सुरेन्द्र चौधरी : ९८१००८३७५

शान्तिनगर गाँउपालिका :
देविपुर, मिलापति चौधरी : ९८२९५६७२३२
डाडाँतिल्वारी, दुर्गाप्रसाद चौधरी : ९८०६२०४६८५
कोरबाङ, तिलका शर्मा : ९८०९७९४४२०
धनौरा गैरातिल्वारी, लक्षमण चौधरी : ९८०९८६८९६८

बबई गाँउपालिका :
मठ्ेउरा, विमा बस्नेत : ९८०९५०८३३७
पातुखोला, हिरा डाँगी : ९८१०९४१७८९
कालितरा, द्रोणा गौतम : ९८१०९४७९३९
हुरुम, रुद्र बहादुर वि.क. : ९८२९५६३४०३
जलुके, लिला बहादुर डाँगी : ९८२९५४४८९९
कप्ताने, रेमुना घर्ति : ९८२२९५७४६७
केउरेनी, पोखर सिं बुढाथोकी : ९७४८५६२०२५
सिमलकुना, मंगल सिं बैजाली : ९७४८५६१२१८
जिला, टेक बहादुर घर्ति : ९८६४३९८०३२
धोवाघाट, खिमलाल वि.क. : ९७४८५६५८३६
गंगटे, याम प्रसाद कवर : ९७४७१०३८९२

स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
घोराही उपमहानगरपालिका
प्रमुख : नरुलाल चौधरी
मोबाइल नं. : ९८५७८३११११
तुलसीपुर उपमहानगरपालिका
प्रमुख : घनश्याम पाण्डे
मोबाइल नं. : ९८५१००२११०
दगिंशरण गाँउपालिका
अध्यक्ष : भागिराम चौधरी
मोबाइल नं. : ९८५७८३१५६४
बबई गाँउपालिका
अध्यक्ष : भुवनेश्वर पौडेल
मोबाइल नं. : ९८५७८२५६५०
शान्तिनगर गाँउपालिका
अध्यक्ष : कमानसिंह डाँगी
मोबाइल नं. : ९८५७८२५२११

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
Nepal Red Cross Society, Dang
Practical ACTION

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

पश्चिम राप्ती नदी बाढी पूर्वसूचना संचार संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान शाखा टोलफ्रि नं. : **११५५**
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइट : www.hydrology.gov.np
हावापानी फिल्ड कार्यालय घोराही : ०८२-५६००३४
बागासोती जलसतहमापन केन्द्र, खड्क बहादुर राउत क्षेत्री : ९८०६२१७५३८
हंसपुर वर्षा मापन केन्द्र चाभा, दिलबहादुर थापा : ९८६३१५०३७५
वर्षामापन केन्द्र बराखुट्टी, मिनाकुमारी खड्का : ९८४१७३४७३४
अर्नवा वर्षा मापन केन्द्र, हेमन्त डाङ्गी : ९८०९७९७३३१
गढवा वर्षामापन केन्द्र, सवित्री पाठक : ९८६६९२८१७५
बगरापुर वर्षा मापन केन्द्र, शुसिला चौधरी : ९८०९५७५१४८
धनपुरुवा जलसतह मापन केन्द्र, रमा चौधरी : ९८०९७९३२१८

जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. : ९८५७८०७७७७
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१३३
जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द (DEOC), दाङ
फोन नं. : ०८२-५६३५४०
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. ९८५७८५७७७७

प्रदेश आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, रुपन्देही
फोन नं. ०७१-५४९६६२
सूचना अधिकृत मोबाइल नं. ९८४१०९०३०१
टोल फ्रि नं. १६६०७१५२०२०

राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, काठमाण्डौ
टोल फ्रि नं. ११४९, ०१४२००१०५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा
नारायण आचार्य, सभापति
मोबाइल नं. ९८५७८२००७४
कार्यालय फोन नं. ०८२-५२३४७१, २००२२

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, घोराही दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८०५५५५
टोल फ्रि नं. १००

सशस्त्र प्रहरी बल २९ नं. गण भालुवाङ दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८७२११९
कार्यालय फोन नं. ०८२-४१५१३५

नेपाली सेना, रिपुमर्दन गण घोराही, दाङ
मोबाइल नं. ९८५१००१७६९
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६१०६२

विषय क्षेत्रगत निकायहरु

जिल्ला समन्वय समिति, दाङ
जिल्ला समन्वय अधिकारी
मोबाइल नं. ९८५७८८८२२२
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१४४

स्थानीय एफ. एम. रेडियो
रेडियो नयाँ युग एफ. एम. : ०८२-४१७०२२
रेडियो हाइवे एफ.एम. : ०८२-४१७०६२
रेडियो राप्ती एफ. एम. : ०८२-५८०२७३
रेडियो देउखुरी एफ.एम. : ०८२-५४००९८
रेडियो साझा आवाज एफ. एम. : ९८४७८२६०८८

ने रे सो उपशाखा
१. लालमटिया उपशाखा सभापति, महेश शर्मा : ९८५७८३१६९३
२. लमही उपशाखा सभापति, थानेश्वर गैरे : ९८५७८४००३४
३. गढवा उपशाखा सभापति, दिपक यादव : ९८४७९७३०२१
४. दुलैया उपशाखा सभापति, राजकुमार यादव : ९८४७९६८४९२

स्थानिय प्रहरी प्रमुख :
इलाका प्रहरी कार्यालय गढवा
प्र नि. मोबाइल नं. : ९८५७८७४२५०
वडा प्रहरी कार्यालय लमही
प्र. नि. मोबाइल नं. : ९८५७८४१५५५
ईलाका प्रहरी कार्यालय, भालुवाङ
प्र. नि. मोबाइल नं. ९८५७८४०२८४
ईलाका प्रहरी कार्यालय, अमिलिया
प्र. नि. मोबाइल नं. ९८५७८४०७१५
प्रहरी चौकी सिसहनिया,
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८६३१३०३०५
प्रहरी चौकी गोबरडिहा
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३१२००९३
प्रहरी चौकी बेला
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३१२००९४
प्रहरी चौकी मुसिनाका
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३१२००९६
अस्थाई प्रहरी पोष्ट रिहार
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३११८७६५

सशस्त्र प्रहरी बल सिमा सुरक्षा वेश लमही अर्जुनखोला
मोबाइल नं. : ९८४१५३९३६३
कार्यालय फोन नं. : ०८२-४१७०४८

रिपुमर्दन गण लमही गुल्म अर्जुनखोला
मोबाइल नं. : ९८४७१०००५२
कार्यालय फोन नं. : ०८२-४१७००२

खोज उद्धार, समन्वय : ९८५७८०७७७७
खानेपानी, सरसफाई : ९८५७८३५५२६
खाद्य सामाग्री : ९८५८०२०४६१
स्वास्थ्य तथा पोषण : ९८५७८३४५८१
शिक्षा : ९८५७८३४५०९
अस्थायी अवास/गैरखाद्य : ९८५७८३१८११, ९८५७८२००७४
संरक्षण : स्थानिय तहहरु
पुनस्थापना, पुनःनिर्माण : ९८५७८८८२२२

स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
राप्ती गाँउपालिका
अध्यक्ष : नुमानन्द सुवेदी
मोबाइल नं. : ९८५७८३२३८९

लमही नगरपालिका
प्रमुख : कुल बहादुर के.सी.
मोबाइल नं. : ९८५७८४२५५५

गढवा गाँउपालिका
अध्यक्ष : सहजराम यादव
मोबाइल नं. : ९८४७८०५८९६

राजपुर गाँउपालिका
अध्यक्ष : लोकराज के.सी.
मोबाइल नं. : ९८५७८३२०५६

संकटासन्न समुदायका पुर्वसूचना प्रणाली कार्यदलका संयोजकहरुको सम्पर्क मोबाइल नंम्बर

राप्ती गाँउपालिका :
भालुवाङ पुरानो बजार, मोहन जि. सी : ९८१०८८८०२९
भालुवाङ पुल्चोक बजार, शंकर केसि : ९८४७८७१४९४
पाखापनी, खुमलाल पोखेल : ९८५१०८७६३२
कटाहा, नुमकला चौधरी : ९८०९८३०७००
खुरुरिया, ढिल्लीराज चौधरी : ९८६६७३४१५३
बसन्तापुर, शान्त प्रशाद चौधरी : ९८०९८२६२९२
सगरापुर, गोरख वहादुर महतरा : ९८०७५९६६६५
भगवानपुर, कमलापति चौधरी : ९८४७९०३२२७
मझेरिया, ओमप्रकाश चौधरी : ९८२९५५९६५४
भानपुर, सनिराम चौधरी : ९८६६९२५७४५
अन्हानपुर, शिवलाल भण्डारी : ९८४७९२८४५७
छोट्कि सिसहनिया, जोलाप्रसाद चौधरी : ९८१०८३९३४८
बगरापुर, शुसिला चौधरी : ९८०९५७५१४८

लमही नगरपालिका :
बरुवागाँउ, शान्ती चौधरी : ९८०९५१४५७१
केरुनिया, शिउलाल चौधरी : ९८६६७३६६९९
रनियापुर, देवी प्रसाद चौधरी : ९८०९५४९६६८
छिगंटपुर, शान्ती चौधरी : ९८१२८९४८८०
सोनपुर, देवा चौधरी : ९८६६९३०६१७
राजपुर, रेशम चौधरी : ९८०६२२८३१६
सेम्रहवा, गौरी कुमाल : ९८०९८०६०२६,
घुम्ना, कृष्णराज चौधरी : ९८१०८७६५२४
बुट्किहवा, लक्ष्मी चौधरी : ९८०६२८४०९३
कोलही, नारायणी चौधरी : ९८१०८७५४५९
बलरामपुर, प्रमता चौधरी : ९८०९८७१५१७
मध्यनगर, योगराज के.सी. : ९८४७९२७२३४
ढिकपुर, रेखा चौधरी : ९८०५४९७९१५
कस्यपुर, तिर्था चौधरी : ९८०१३८४४६८
फचकपुर, रामलाल चौधरी : ९८६३१५३९१४
दुईघरुवा, अनिल चौधरी : ९८१२८९९९०५१
बगरापुर, शंकर घर्ती मगर : ९८०३०८२०६९
गिधनिया, अमित चौधरी : ९८०६२७२४४४
धनपुरुवा, रमा चौधरी : ९८०९७९३२१८
खोलीगाँउ, कमला चौधरी : ९८०९५७५१५६
गुर्जिहवा, मंगल प्रसाद चौधरी : ९८४७८४८५२६
बागखोली, पत्थरकली चौधरी : ९८१०८४५०७९
असानी, प्रदिप भण्डारी : ९८०९८१७४६२
पैते, बेल बहादुर चौधरी : ९८६७७६१२६१
तोलिया, जिबराज थापा : ९८४४९०७६५४
तरुलिया, निरज केसी : ९८५११९७२६७
बाङ्गेताल, पर्वत राज खड्का : ९८६६९१३७१८
अमेलिया, कर्ण बहादुर डाँगी : ९८०९७९१२७४

गढवा गाँउपालिका :
मलमला, दिपेन्द्र देव श्रेष्ठ : ९८६९४०३४५०
वडहरा, भरत अधिकारी : ९८४७८२७३८७
पचाहा कोठरी, चन्द्र देवि सुनार : ९८२२९०५७०७
खड्कपुर, धन ब. चौधरी : ९८१०८५९२१८
बोधीपुर, धरमपुर, प्रेमि चौघरी : ९८२२४१३८५३
लोखरपुर, महेशा वि सि : ९८५७८३४९४३
कान्छिगाँउ, श्रीराम चौधरी : ९८०९५०५४०२
मोतिपुर, भिमसेन चौघरी : ९८०४५५१६१२

राजपुर गाँउपालिका :
गैराचप्पा, गृष्मा चौघरी : ९८२२८१२३०९
खरदरिया, धर्मराज यादव : ९८०९७६२१९१
कालिपुरुवा, निरन्जन यदाव : ९८१०८०१२२०
फोहरा, तुल्सीराम यादव : ९८०६२००७२१
दुलैया, दिपक गिरी : ९८२९५५९७२२
जंग्रहवा, मिना भण्डारी : ९८२९५१४६७६
सालभौरी, राजु राम चौघरी : ९८४७८७७३२७
राजपुर, बल बहादुर चौघरी : ९८६८६६२०६३
गंगदी, अमृत रोका : ९८२२९१९९९३
वनकट्टि, सिक्टा, मिश्रिलाल गुप्ता : ९८६८६४०३७१

Nepal Red Cross Society, Dang

बिपद् पूर्बतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ अध्याबधिकका लागि:

आर्थिक तथा प्राबिधिक सहयोग
विपद् पूर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली सवलीकरण परियोजना, दाङ जिल्ला शाखा
Nepal Red Cross Society, Dang
@print: Madhyapaschim #9857828713